

**ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ФАКУЛТАТИ ҲУҚУҚШИНОСӢ
КАФЕДРАИ «ҲУҚУҚИ СОҲИБКОРӢ ВА ТИҶОРАТ»**

Сангинов Д.Ш., Мавлоназаров О.А.

**ҲУҚУҚ ВА ҲУҚУҚИ САЙЁҲӢИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
(Васоити таълимӣ)**

Душанбе – 2012

Сангинов Д.Ш., Мавлоназаров О.А. Ҳуқуқ ва ҳуқуқи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон. Васоити таълимӣ. Душанбе, 2012. 100с.

**Донишгоҳи миллии Тоҷикистон
Факултети ҳуқуқшиносӣ
Кафедраи «Ҳуқуқи соҳибкорӣ ва тиҷорат»**

Муаллифон:
мудири кафедраи ҳуқуқи соҳибкорӣ ва тиҷорат
номзади илмҳои ҳуқуқ, дотсент Сангинов Д.Ш.
ассистенти кафедраи ҳуқуқи соҳибкорӣ ва тиҷорат
Мавлоназаров О.А.

Муқарризон:
мудири кафедраи ҳуқуқи байналхалқӣ
номзади илмҳои ҳуқуқ, дотсент Раҷабов М.Н.
мудири кафедраи ҳуқуқи конституционӣ
номзади илмҳои ҳуқуқ, дотсент Диноршоев А.М.
мудири кафедраи ҳуқуқи инсон ва ҳуқуқшиносии муқоисавӣ
номзади илмҳои ҳуқуқ, дотсент Сафаров Б.А.

Бо қарори Шӯрои илмию методии ДМТ барои чоп тавсия шудааст.

© Сангинов Д.Ш., Мавлоназаров О.А., 2012с.

Мундариҷа

Сарсухан	4
Мафҳумҳои асосӣ аз фанни ҳуқуқ	5
Маҷмӯаи саволҳои тестӣ (санҷишӣ) аз фанни “Ҳуқуқ”	10
Ҷавоби саволҳои тестӣ (санҷишӣ) аз фанни “Ҳуқуқ”	48
Мафҳумҳои асосӣ аз фанни ҳуқуқи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон .. 38-40.....	49
Маҷмӯаи саволҳои тестӣ (санҷишӣ) аз фанни “Ҳуқуқи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон”	52
Ҷавоби саволҳои тестӣ (санҷишӣ) аз фанни “Ҳуқуқи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон”	77
Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон Қисми дуюм (иқтибос)	78
ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН « Дар бораи туризм »	80
Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон Дар бораи ҳимоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии ТОҶИКИСТОН	93
Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»	112
Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Консепсияи рушди туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2009-2019»	113
Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тасдиқи Барномаи давлатии рушди туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи солҳои 2010-2014	114
Қарор Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи номгуӣ мол (кор, хизматрасонӣ), ки бояд ҳатман сертификатсия карда шаванд»	115
НИЗОМНОМАИ Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон	117

САРСУХАН

Тарбияи ҳуқуқӣ ба принципҳои диалектикаи педагогикаи ҳуқуқии фаъолияти мақомотҳо, муассисаҳои давлатӣ, коллективҳои меҳнатӣ, ҷаъмият вобаста буда ба ташаккулу рушди мафкураи ҳуқуқии фард ва гурӯҳҳои иҷтимоӣ равона гардидааст. Мақсади тарбияи ҳуқуқӣ ташаккули шахсият барои ихтиёрон ва бошуурона пешбурди ҳаёти худ мутобиқи меъёрҳои ҳуқуқӣ аст. Тарбияи ҳуқуқӣ бо низом, шакл ва воситаҳои муайян ба амал бароварда мешавад. Яке аз ин воситаҳо таълиму тадрис аст.

Таълиму тадриси фанҳои ҳуқуқ, ҳуқуқи бонкӣ ва ҳуқуқи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар факултетҳои ҳуқуқшиносӣ ва иқтисодии мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи нақшаи таълимӣ пешбинӣ шудааст.

Маҷмӯаи мазкур барои донишҷӯёни шӯъбаҳои рӯзона ва ғоибонаи факултетҳои ҳуқуқшиносӣ ва иқтисодии ДМТ тибқи барномаҳои таълимии фанҳои Ҳуқуқ, Ҳуқуқи бонкӣ ва Ҳуқуқи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз ҷониби Шӯрои илмию методии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тасдиқ шуда, таҳия гардидааст.

Итминони комил дорем, ки маҷмӯаи мазкур ба аз бар намудани донишҳои ҳуқуқӣ, баланд бардоштани сатҳи шуур ва ҷаҳонбинии ҳуқуқии донишҷӯён, инчунин алоқамандони ин соҳа таъсири муассир хоҳад расонд. Албатта маҷмӯаи пешниҳодшуда аз камбудихо ори нест, бинобар ин аз хонандагони мӯҳтарам хоҳиш менамоем, ки фикру андешаи хешро ҷиҳати боз ҳам мукамалтар гардонидани он ба суроғаи мо ирсолдоранд.

Мафхумҳои асосӣ аз фанни ҳуқуқ.

Аккредитатсия – ҳуқуқи эътирофшудаи ташкилоти касбии муҳосибон, ки дар шакли муқаррарнамудаи мақоми ваколатдори давлатӣ шаҳодатнома дорад;

Баҳисобгирии муҳосибӣ - низоми ягонаи Ҷамъоварӣ, бақайдгирӣ, ҷамъбасти иттилоот дар бораи молу мулк, дороиҳо, ӯҳдадориҳо ва сармояи ташкилот, ки аз рӯи шаклҳои муқарраршуда тартиб дода шудаанд;

Банк – ташкилоти қарзие (кредитие), ақалан ҳуқуқи иҷрои се амалиёти зерин: ҷалби амонату пасандозҳо, додани қарз (кредит), кушодану пешбурди суратҳисобҳои банкиро дорад;

Банки фаръӣ – банке, ки зиёда аз панҷоҳ фоизи сахмияҳои овоздиҳандаи он ба банки дигар тааллуқ дорад;

Бучети давлатӣ - фонди асосии маблағҳои пулӣ, шакли ташаккул ва хароҷоти маблағҳои пулии мақомоти давлатии Ҷумҳуриявӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот ва фондҳои мақсадноки бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад;

Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон - Қонуни асосии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, асосҳои сохтори конститутсионӣ, ҳуқуқ, озодӣ ва вазифаҳои асосии инсон ва шаҳрванд, ташкили ҳокимияти давлатиро муайян мекунад.

Қонуни конститутсионӣ- санади меъёрии ҳуқуқиест, ки муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро ба танзим дароварда, мавзӯи танзим ва тартиби қабули он дар Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст.

Кодекс- қонуни ягона ва мураттабгаштаест, ки тавассути он соҳаи муайяни муносибатҳои ҷамъиятӣ пурра, бевосита ва бонизом танзим карда мешавад.

Қонун- санади меъёрии ҳуқуқиест, ки мутобиқи тартиби муқарраршуда аз тарафи мақоми қонунгузор қабул мегардад ва муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро танзим мекунад.

Қонунгузорӣ – санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки муносибатҳои ҷамъиятиро дар маҷмӯъ ё дар соҳаи муайян танзим мекунад;

Қўмаки молиявӣ (субсидия) - маблағҳои буҷетие, ки ба буҷети сатҳи дигари низоми буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ бо шартҳои маблағгузори хиссагии хароҷоти мақсаднок дода мешаванд;

Қўмаки молиявии беподош (дотатсия) - маблағҳои буҷетие, ки ба буҷети сатҳи дигари низоми буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои пушонидани хароҷоти ҷорӣ беподошу бебозгашт ҷудо карда мешаванд;

Қувваи ҳуқуқии санади меъёрии ҳуқуқӣ – хусусияти санади меъёрии ҳуқуқии мавриди амал қарордошта, ки ҳатмӣ будани татбиқи онро ба муносибатҳои ҳуқуқии ҷамъиятии дахлдор, инчунин тобеияти байниҳамдигарии онро бо дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ муайян мекунад;

Қиёси қонун – бо сабаби набудани меъёрҳои қонунгузори танзимкунандаи муносибатҳои ҷамъиятӣ нисбати онҳо татбиқ намудани меъёрҳои қонунгузори, ки муносибатҳои ҷамъиятии шабеҳро ба танзим мебароранд;

Қиёси ҳуқуқ – бо сабаби набудани меъёрҳои қонунгузори танзимкунандаи муносибатҳои ҷамъиятӣ ва меъёрҳои шабеҳи он нисбати муносибатҳои ҷамъиятӣ татбиқ намудани асосҳои умумӣ, мазмуни қонун, талаботи бовиҷдонӣ, хирад ва адолат.

Муҳосиби касбӣ – шахси воқеие, ки ихтисос ва сертификати муҳосиби касбӣ дорад;

Низоми (системаи) бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон – Бонки миллии Тоҷикистон ва ташкилотҳои дигари қарзии (кредити) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияткунанда;

Фармон ва амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон- Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои қонунгузорӣ дар доираи салоҳияти худ фармон мебарорад ва амр медиҳад.

Санади меъёрии ҳукукии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шакли фармон бароварда мешавад

Ҳисоби таркибӣ – баҳисобгирии маълумоти ҷамъбасти баҳисобгирии муҳосибӣ дар бораи намудҳои молу мулк, дороиҳо, ӯҳдадориҳо ва амалиёти хоҷагидорӣ аз рӯи нишонаҳои муайяни иқтисодӣ, ки дар ҳисоби таркибии баҳисобгирии муҳосибӣ нишон дода мешаванд;

Ҳисоби таҳлилӣ – баҳисобгирие, ки дар ҳисобҳои таҳлилии баҳисобгирии муҳосибӣ бо гурӯҳбандии маълумоти муфассал оид ба молу мулк, дороиҳо, ӯҳдадориҳо ва муомилоти дохилихоҷагии ҳар кадом ҳисоби таркибӣ дарҷ гардидаанд;

Ҳуҷҷатҳои муҳосибӣ - ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии муҳосибӣ, сиёсати баҳисобгирӣ, нақшаи ҳисобҳо, ҳисоботи молиявӣ, шартномаҳо ва ҳуҷҷатҳои дигари марбути баҳисобгирии муҳосибӣ ва тартиб додани ҳисоботи молиявии ташкилотҳо;

Ташкилоти муҳосибӣ – шахси ҳуқуқие, ки хизматрасониро дар соҳаи баҳисобгирии муҳосибӣ пешниҳод намуда, аз ҷониби ташкилоти касбии муҳосибон мебошад ва дар басти вазифаҳои худ на камтар аз ду муҳосиби касбӣ дорад;

Санадҳои қонунгузорӣ – Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо роҳи раёйпурсии умумихалқӣ қабул шудаанд, қонунҳои конституционӣ, кодексҳо, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

Санадҳои зерқонунӣ – санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки дар асос ва барои иҷрои санадҳои қонунгузорӣ қабул мегарданд;

Санади меъёрии ҳуқуқӣ – ҳуҷҷати расмӣ шакли муқарраршудаест, ки бо роҳи раёйпурсии умумихалқӣ аз ҷониби мақомоти давлатӣ ё худидоракунии шаҳрак ва деҳот ё шахси мансабдори ваколатдори давлатӣ қабул гардида, хусусияти умумихатмӣ дорад ва меъёрҳои ҳуқуқиро муқаррар менамояд, тағйир медиҳад ва ё бекор мекунад.

Сирри муҳосибӣ – иттилооти дорои сирри тичоратие, ки дар хуччатҳои аввалияи баҳисобгирии муҳосибӣ ва феҳристи бақайдгирии муҳосибӣ дарҷ гардидааст;

Субъектони ҳуқуқэҷодкунанда – халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақоми давлатӣ, шахсони мансабдор, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ҳуқуқи амалӣ намудани фаъолияти ҳуқуқэҷодкуниро доранд;

Ташкилоти касбии муҳосибон – ташкилоти ғайритичоратии аккредитатсияшудаи иттиҳодияи муҳосибон ва (ё) аудиторон, ташкилоти муҳосибӣ ё аудиторӣ;

Умумихатмӣ будани санади меъёрии ҳуқуқӣ – иҷрои хатмии санади меъёрии ҳуқуқии бо тартиби муқарраршуда қабулгардида ва мавриди амал қарордодашуда аз ҷониби ҳамаи мақомоти ҳокимияти давлатӣ, шахсони мансабдор, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ;

Ташкилотҳои қарзӣ (кредитӣ) – шахсони ҳуқуқие (бонкҳо ва ташкилотҳои қарзии (кредитии)) ғайрибонкӣ, ки мақсади асосиашон гирифтани фоида буда, дар асоси иҷозатномаи Бонки миллии Тоҷикистон ҳама ё баъзе аз амалиёти бонкии дар Қонуни мазкур пешбинишударо иҷро менамоянд;

Фаъолияти бонкӣ - аз ҷониби ташкилотҳои қарзӣ (кредитӣ) анҷом додани амалиёти бонкие, ки дар Қонуни мазкур пешбинӣ гардидааст;

Фаъолияти ҳуқуқэҷодкунӣ – фаъолияти субъекти ҳуқуқэҷодкунанда оид ба таҳия, қабул, интишор ва қатъи амали санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ;

Ҳуқуқи ташаббуси қонунгузорӣ – аз тарафи мақомот ё шахсони мансабдори муайяннамудаи Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон ба баррасии мақоми қонунгузор расман пешниҳод намудани лоиҳаи қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон ё таклифҳои қонунгузорӣ;

Мураттабсозии санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ – фаъолияти ба тартиб овардани санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва ба низоми ягонаи таркибан мувофиқашуда даровардани онҳо;

Мусоидати молиявӣ (субвенсия) - маблағҳои бучетие, ки ба бучети сатҳи дигари низоми бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё шахси ҳуқуқӣ барои анҷом додани хароҷоти муайян беподошу бебозгашт ҳудо карда мешаванд;

Молияи давлатӣ - маҷмӯи муносибатҳои пулӣ вобаста ба ташаккул, тақсим ва истифодаи фондҳои ҷамъшудаи воситаҳои пулӣ ва дигар захираҳои молиявӣ тавассути бучети ҷумҳуриявӣ, бучетҳои маҳаллӣ ва фондҳои мақсадноки давлатӣ, ки аз ҷониби мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот барои иҷрои вазифаҳои ба зиммаи онҳо вогузоргардида истифода бурда мешаванд;

Низоми молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон - доираи муайяни муносибатҳои молиявӣ, ки дар ҷараёни онҳо маблағҳои пулӣ ташаккул меёбанд ва истифода бурда мешаванд. Низоми молияи давлатӣ шакл ва усулҳои ташаккул, тақсимот ва истифодаи маблағҳои пули давлатиро муайян менамояд;

Низоми (системаи) бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон – Бонки миллии Тоҷикистон ва ташкилотҳои дигари қарзии (кредити) дар Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияткунанда;

Норасоӣ дар қонунгузорӣ – набудани меъёрҳои ҳуқуқие, ки муносибатҳои ҷамъиятии дахлдорро танзим менамоянд ва зарурати танзими ин муносибатҳо аз шарту моҳияти мазмуни низоми ҷорӣ ҳуқуқии давлат ва принсипу меъёрҳои ҳуқуқи байналмилалӣ бармеоянд;

Техникаи ҳуқуқэҷодкунӣ – маҷмӯи қоидаҳои таҳия, қабул ва ворид намудани тағйиру иловаҳо, тафсир, интишор, мураттабсозӣ, мавриди амал қарор додан, боздоштан ва қатъи амали санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ;

САВОЛҲОИ ТЕСТӢ АЗ ФАНИИ “ҲУҚУҚ”

@1. Ҳуқуқ ин:

\$A) қоидаи рафтори барои ҳама ҳатмиест, ки аз ҷониби давлат муқаррар шуда, иҷрои он тавассути чораҳои маҷбуркунии давлатӣ таъмин карда мешавад; \$B) қоидаи рафтори барои ҳама ҳатмиест, ки аз ҷониби ҷомеа муқаррар шуда, иҷрои он тавассути чораҳои ҳуқуқӣ давлатӣ таъмин карда мешавад; \$C) қоидаи рафтори барои ҳама, ки аз ҷониби мақомотҳои давлат муқаррар шуда, иҷрои он тавассути чораҳои маҷбуркунии давлатӣ таъмин карда намешавад; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) низоми қоидаҳои ба ҳама ҳатмии рафтор буда аз тарафи давлат қабул, муқаррар ва тасдиқ карда шуда муносибатҳои муҳимтарини ҷамъиятиро ба танзим мебарорад;

@2. Меъёрҳои ҳуқуқӣ.....

\$A) барои танзими муносибатҳои ҷамъиятӣ зарур мебошанд; \$B) барои танзими муносибатҳои ҷамъиятӣ давлатӣ зарур мебошанд; \$C) барои танзими муносибатҳои ҳуқуқӣ зарур мебошанд; \$D) барои танзими муносибатҳои иқтисодӣ ҷамъиятӣ зарур мебошанд; \$E) Қоидаи рафтори субъектҳои ҳуқуқро ба танзим мебарорад;

@3. Вожаи ҳуқуқ ба чанд маъно фаҳмида мешавад?

\$A) ба маънои умумиҷамъиятӣ ва дуюм ба маънои юридикӣ фаҳмида мешавад; \$B) ба маънои умумӣ ва дуюм ба маънои юридикӣ фаҳмида; \$C) ба маънои ҷамъиятӣ ва дуюм ба маънои ҳуқуқӣ фаҳмида мешавад; \$D) ба маънои умумиҷамъиятӣ ва дуюм ба маънои юридикӣ фаҳмида мешавад; \$E) танҳо ба маънои умумӣ;

@4. Ҳуқуқҳои позитивӣ гуфта,

\$A) он ҳуқуқҳоеро меноманд, ки аз ҷониби давлат муқаррар шудаанд; \$B) он ҳуқуқҳоеро меноманд, ки аз ҷониби ташкилот муқаррар шудаанд; \$C) он ҳуқуқҳоеро меноманд, ки аз ҷониби ҷамъият муқаррар шудаанд; \$D) он

хуқуқхоеро меноманд, ки аз ҷониби давлат муқаррар нашудаанд; \$E) ҳама ҷавобҳо нодурустанд;

@5. ҳуқуқ як қатор нишонаҳо дорад:

\$A) шакли ифодаи расмӣ ирода мебошад; \$B) расмӣ будани ҳуқуқ; \$C) умумихатмӣ будани ҳуқуқ; \$D) ҳама ҷавобҳо дурустанд; \$E) ҳама ҷавобҳо нодурустанд;

@6. функцияҳои ҳуқуқ кадомҳоянд?

\$A) функцияи танзимсозанда ва ҳифзкунанда; \$B) Функцияи иҷтимоӣ ва илмӣ; \$C) функцияи иҷроқунӣ ва назоратӣ; \$D) Давлатӣ ва байналмилалӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@7. Меъери ҳуқуқи чист?

\$A) қойдаи рафтори субъектони ҳуқуқро меноманд; \$B) қойдаи гуруҳи одамонро меноманд; \$C) Маҷмӯи меъерҳои ҳуқуқро меноманд; \$D) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд; \$E) қойдаи рафтори ҳамаи одамонро меноманд;

@8. Вобаста ба хусусиятҳо меъерҳои ҳуқуқро ҷудо мекунанд ба:

\$A) меъерҳои ҳуқуқи маънавӣ ва меъерҳои ҳуқуқи давлатӣ; \$B) меъерҳои ҳуқуқи ва меъерҳои ҳуқуқи муҳофизатӣ; \$C) меъерҳои ҳуқуқи моддӣ ва меъерҳои ҳуқуқи муҳофизатӣ; \$D) меъерҳои ҳуқуқи ваколатдоркунанда ва манъкунанда; \$E) меъерҳои ҳуқуқи моддӣ ва маънавӣ;

@9. Сарчашмаҳои ҳуқуқи чиستانд?

\$A) шакли ифодаебии меъерҳои ҳуқуқро меноманд; \$B) шакли зоҳири, мустақамқунӣ ва ифодаебии меъерҳои ахлоқро меноманд; \$C) қойдаи иштирокчиени меъерҳои ҳуқуқро меноманд; \$D) шакли зоҳири ва ифодаебии меъерҳои ҳуқуқро меноманд; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд;

@10. Сарчашмаҳои ҳуқуқро ба.....ҷудо менамоянд.

\$A) қонун ва санадҳои зерқонуни; B) Конституция ва кодексҳо; \$C) одатҳо ва амсоли судӣ; \$D) кодексҳо; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@11. аломатҳои фаъолияти соҳибкориро чуда менамоянд:

\$A) мунтазам ва доимӣ будани он; \$B) мӯстақилона ба амал баровардани фаъолияти соҳибкорӣ; \$C) тавакал будани он; \$D) Кайди давлати; E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@12. Фаъолияти соҳибкорӣ чист?

\$A) Соҳибкори фаъолияти мустақили ба таваккали худ амалишавандаи шахсони ба чунин сифат бо тартиби муқарраркардаи қонун ба қайд гирифташудае мебошад, ки барои мунтазам ба даст даровардани ғоида аз истиғодаи молу мулк, фурӯши мол, иҷрои кор ё расонидани хизмат равона карда шудааст; \$B) Соҳибкорӣ фаъолияти бе мустақили ба таваккали худ амалишавандаи шахсони ба чунин сифат бо тартиби муқаррарнамудаи қонун ба қайд гирифташудае мебошад, ки барои мунтазам ба даст даровардани ғоида аз истиғодаи молу мулк, фурӯши мол, иҷрои кор ё расонидани хизмат равона карда шудааст; \$C) Соҳибкорӣ фаъолияти мустақили ба таваккали худ амалишавандаи шахсони ба чунин сифат бо тартиби муқарраркардаи давлат ба қайд гирифташудае мебошад, ки барои ба даст даровардани ғоида аз истиғодаи молу мулк, фурӯши мол, иҷрои кор ё расонидани хизмат равона карда шудааст; \$D) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) Соҳибкорӣ фаъолияти мустақили ба таваккали худ амалишавандаи шахсони ба чунин сифат бо тартиби муқарраркардаи давлат ба қайд гирифташудае мебошад, ки барои ба даст даровардани ғоида аз истиғодаи молу мулк, фурӯши мол, иҷрои кор ва расонидани хизмат равона карда шудааст;

@13. Бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқи ва соҳибкорони инфиродӣ тибқи кадом принцип ба роҳ монда мешавад?

\$A) принципи равзанаи ягона; \$B) принципи равзанаи дугона; \$C) принципи қонуният; \$D) принципи канорагири; \$E) принципи равзанаи ягона ва қонуният;

@14. Мақомоти бақайдгирандаи шахсони ҳуқуқии ва соҳибкорони инфироди ин.....

\$A) Вазорати андоз; \$B) Кумитаи андоз; \$C) шуъбаи андоз; \$D) инспексияи андоз; \$E) мақомоти андоз;

@15. Мақомоти бақайдгирандаи шахсони ҳуқуқи гайритиҷорати

\$A) вазорати адлия; \$B) кумитаи андоз; \$C) вазорати андоз; \$D) ҳукумати Ҷумҳури Тоҷикистон; \$E) мақомоти андоз;

@16. Дар кадом қонуни мазкур мафҳуми соҳибкорӣ дода шудааст;

\$A) Қонуни ҚТ “ дар бораи бақайдгирии шахсони ҳуқуқи ва соҳибкорони инфиродӣ”; \$B) Қонуни ҚТ “ Дар бораи ҳимоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ”; \$C) Қонуни ҚТ “ Дар бораи сармоягузорӣ”; \$D) Дар ҳамаи қонунҳои гуфташуда; \$E) Қонуни ҚТ “ дар бораи бақайдгирии шахсони ҳуқуқи;

@17. Субъектҳои фаъолияти соҳибкорӣ гуфта

\$A) тамоми шахсоне мебошанд, ки фаъолияти онҳо бевосита барои ба даст овардани фоида равона шудааст ва ҳолати ҳуқуқии онҳо бо ҳуқуқи соҳибкорӣ муайян карда шудааст; \$B) Фақат соҳибкорони муайяне мебошанд, ки фаъолияти онҳо бевосита барои ба даст овардани фоида равона шудааст ва ҳолати ҳуқуқии онҳо бо ҳуқуқи соҳибкорӣ муайян карда шудааст; \$C) тамоми шахсоне мебошанд, ки фаъолияти онҳо бевосита барои ба даст овардани фоида набуда ва ҳолати ҳуқуқии онҳо бо ҳуқуқи соҳибкорӣ муайян карда шудааст; \$D) Ҳамаи шаҳрвандоне мебошанд, ки фаъолияти онҳо бевосита барои ба даст овардани фоида равона шудааст ва ҳолати ҳуқуқии онҳо бо ҳуқуқи соҳибкорӣ муайян карда шудааст; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@18. Субектҳои фаъолияти соҳибкорӣ

\$A) шахсони тиҷоратӣ ва соҳибкорони инфиродӣ мебошанд; \$B) шахсони ҳуқуқии тиҷорати ва гайритиҷорати; \$C) давлат ва воҳидҳои он; \$D) ҳамаи шаҳрвандон; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@19. Ҳуқуқи соҳибкорӣ ҳамчун.....

\$A) соҳаи комплекси ҳуқуқ ва зерсоҳаи ҳуқуқи граждани;
\$B) фанни таълими ; \$C) соҳаи комплекси ҳуқуқ; \$D) институти ҳуқуқ; \$E) зерсоҳаи ҳуқуқи граждани;

@20. Қобилияти ҳуқуқдорӣ ва амалкунии шахсони ҳуқуқи аз кадом лаҳза ба вучуд меояд?

\$A) аз лаҳзаи таваллуд; \$B) аз лаҳзаи қабули оиннома; \$C) аз лаҳзаи бақайдгирии давлати; \$D) аз лаҳзаи қатъшавии фаъолият; \$E) аз лаҳзаи машғул шудан ба фаъолияти соҳибкорӣ;

@21. Мустақилияти соҳибкор аке аз.....мебошад.

\$A) озодиҳои соҳибкор; \$B) функцияҳои соҳибкор; \$C) аломатҳои соҳибкор; \$D) аломатҳои соҳибкор ва озодиҳои соҳибкор; \$E) аломатҳо ва нишонаҳои соҳибкор;

@22. Шаҳрванд дар баамалбарории фаъолияти соҳибкорӣ озод буда, метавонад онро

\$A) дар шакли инфиродӣ, яъне бидуни таъсиси шахси ҳуқуқӣ ё бо таъсиси шахси ҳуқуқӣ амалӣ гардонад; \$B) дар шакли гуруҳи, яъне бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ ё бо таъсиси шахси ҳуқуқӣ амалӣ гардонад; \$C) дар шакли қонунӣ, яъне бидуни таъсиси шахси ҳуқуқӣ ё бо таъсиси ҷамъияти саҳомӣ амалӣ гардонад; \$D) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) бо таъсиси шахси ҳуқуқи ва бе таъсиси шахси ҳуқуқи амали намояд;

@23. Ки ба фаъолияти соҳибкорӣ машғул шуда метавонад?

\$A) шаҳрванде, ки қобилияти пурраи амалкунӣ дорад; \$B) Шаҳрванде, ки қобилияти ҳуқуқдорӣ ва амалкунии пурра дорад; \$C) шаҳрванде, ки дорои қобилияти ҳуқуқдорӣ мебошад; \$D) шаҳрванде, ки дорои қобилияти амалкунӣ ва қобилияти пурраи ҳуқуқдорӣ мебошад; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@24. Патент ба ки дода мешавад?

\$A) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$B) Патент фақат ба шаҳрвандӣ ҚТ дода мешавад, ки бо тартиби

муқаррарнамудаи қонунгузорӣ аз қайди давлатӣ гузашта бошад; \$C) Патент фақат ба соҳибкорон ҚТ дода мешавад, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ аз қайди давлатӣ нагузашта бошанд; \$D) Патент ба шахсе дода мешавад, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ аз қайди давлатӣ гузашта бошад; \$E) Патент ба шахси муқаррар намудаи қонун дода мешавад;

@25. Иҷозатнома гуфта....

\$A) розигии махсусро меноманд, ки барои ба амал баровардани намуди мушахаси фаъолият бо риояи ҳатмии талабот ва шартҳои иҷозат аз ҷониби мақомоти иҷозатдиҳанда ба шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ дода мешавад; \$B) розигии махсусро меноманд, ки барои ба амал баровардани намуди мушахаси иҷозатдиҳи бо риояи ҳатмии талабот ва шартҳои иҷозат аз ҷониби мақомоти иҷозатнадиҳанда ба шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ дода мешавад; \$C) барои ба амал баровардани намуди мушахаси фаъолият бо риояи ҳатмии талаботи номумкин ва номуайян ва шартҳои иҷозат аз ҷониби мақомоти иҷозатдиҳанда ба шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ дода мешавад; D) розигии махсусро меноманд, ки барои ба амал баровардани намуди мушахаси фаъолият соҳибкорӣ бо риояи ҳатмии талабот ва шартҳои иҷозат аз ҷониби мақомоти андоз ба шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ дода мешавад; \$E) розигии махсусро меноманд, ки барои ба амал баровардани намуди мушахаси фаъолият соҳибкорӣ бо риояи ҳатмии талабот ва шартҳои иҷозат аз ҷониби инспексияи андоз андоз ба шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ дода мешавад;

@26. Кадом моддаи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таҷзияи ҳокимияти давлатӣ бахшида шудааст?

\$A) моддаи 10; \$B) моддаи 9; \$C) моддаи 11; \$D) моддаи 8; \$E) моддаи 21;

27. Аз рӯй шакли сохти идоракуни Тоҷикистон давлатӣ.....

\$A) демократӣ; \$B) дунявӣ; \$C) президентӣ; \$D) унитарӣ; \$E) хамаи ҷавобҳо дурустанд;

@28. Ташкилотҳои тижоратӣ ҳуқуқ доранд.....

\$A) ҳамаи намудҳои фаъолияти, ки бо қонун манъ нашудаанд ба амал бароранд, ба шарте ки ин намудҳои фаъолият дар ҳуҷҷатҳои таъсисии онҳо пешбини шуда бошанд; \$B) ҳамаи намудҳои фаъолияти, ки бо қонун манъ шудаанд ба амал бароранд, ба шарте ки ин намудҳои фаъолият дар ҳуҷҷатҳои таъсисии онҳо пешбини нашуда бошанд; \$C) ҳамаи намудҳои фаъолияти, ки бо қонуни ЧТ “Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқи ва соҳибкорони инфиродӣ” манъ нашудаанд ба амал бароранд, ба шарте ки ин намудҳои фаъолият дар ҳуҷҷатҳои таъсисии онҳо пешбини шуда бошанд; \$D) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) ҳамаи намудҳои фаъолияти, ки бо қонун манъ нашудаанд ба амал бароранд, ба шарте ки ин намудҳои фаъолият дар ҳуҷҷатҳои таъсисии онҳо пешбини шуда бошанд ва амали мегарданд;

@29. Гирифтани даромад аз истифодаи амвол...

\$A) як шакли асосии фаъолияти соҳибкорӣ мебошад; \$B) як намуди асосии фаъолияти соҳибкорӣ мебошад; \$C) як шакли ифодаебии асосии қонунии фаъолияти соҳибкорӣ мебошад; \$D) амали фаъолияти субъектони соҳибкорӣ мебошад; \$E) як тарзи фаъолияти соҳибкори мебошад;

@30. амволе, ки дар фаъолияти соҳибкорӣ мавриди истифода қарор дода шудаанд дар асоси кадом нишонаҳо тасниф карда мешаванд;

\$A) нишонаҳои иқтисодӣ ва ҳуқуқӣ ; \$B) нишонаҳои ҳуқуқи моддӣ; \$C) фақат нишонаи ҳуқуқи; \$D) фақат нишонаи иқтисодӣ; \$E) нишонаҳои ҳуқуқи ва қонуни;

@31. Асосҳои ҳуқуқии таснифи амволро муайян намоед:

\$A) амволи манқул ва ғайриманқул; \$B) молҳое, ки муомилоти онҳо озод аст; \$C) молҳои муомилоташон маҳдуд; \$D) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) молҳои тақсимшаванда ва тақсимнашаванда;

@32. Мазмуни муносибатҳои моликиятиро чӣ ташкил медиҳад

\$A) тааллуқдорӣ амвол ба шахси муайян ташкил медиҳад, ки ҳуқуқи бо хоҳиши худ истифодаи онро дорад; \$B) тааллуқдорӣ амвол ба шахсони номуайян ташкил медиҳад, ки ҳуқуқи бе хоҳиши худ истифодаи онро дорад; \$C) Ҳуқуқ ва уҳдадорӣҳои дорандагони моликиятро меноманд, ки дар амалишавии он зохир мегардад; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд; \$E) Фақат ҳуқуқ ва уҳдадорӣҳо;

@33. Ҳуқуқи моликият гуфта.....

\$A) маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқии муқарраршудаеро меноманд, ки тааллуқдорӣ амволро ба шахсони мушаххас мустаҳкам, танзим ва ҳифз менамояд; \$B) маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқии муқарраршудаеро меноманд, ки тааллуқдорӣ амволро ба ин ё он шахс меноманд, ки тибқи қонун муқаррар карда шудаанд; \$C) доштани молу мулки муайяноро меноманд; \$D) тамоми санадҳои меъери ҳуқуқиро меноманд, ки муносибатҳои моликиятиро ба танзим мебароранд; \$E) маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқии муқарраршудаеро меноманд, ки тааллуқдорӣ амволро ба шахсони мушаххас мустаҳкам, танзим менамояд;

@34. Соҳибкори инфиродӣ гуфта.....

\$A) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$B) шахси дорои қобилияти пурраи амалкуниро меноманд, ки таҳти таваккал ва масъулияти шахсии молумулкии худ ҷаъолияти мустақилона ба амал мебарорад ва бо тартиби муқарраршуда ба қайд гирифта шудааст; \$C) шахрванди дорои қобилияти нопурраи амалкуниро меноманд, ки таҳти масъулияти шахсии молумулкии худ ҷаъолияти соҳибкориро мустақилона ба амал мебарорад ва бо тартиби муқарраршуда ба қайд гирифта нашудааст ва ба ҷаъолияти муайян машғул шудааст; \$D) шахрванди дорои қобилияти пурраи амалкуниро меноманд, ки таҳти таваккал ва масъулияти шахсии молумулкии худ ҷаъолияти соҳибкориро мустақилона ба амал мебарорад ва бо тартиби муқарраршуда ба қайд гирифта шудааст; \$E) шахрванди дорои қобилияти нопурраи

амалкуниро меноманд, ки тахти масъулияти шахсии молумулкии худ фаъолияти соҳибкориро мустақилона ба амал мебарорад ва бо тартиби муқаррарнамудаи қонун ба қайд гирифта нашудааст ва ба фаъолияти муайян машғул шудааст;

@35. Бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ (минбаъд-бақайдгирии давлатӣ) ин:

\$A) амали мақомоти вако-латдори давлатӣ дар соҳаи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ (минбаъд- мақомоти анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ) дар хусуси ба расмият даровардани воқеияти ҳуқуқии таъсисёбӣ, азнавташкилдиҳӣ ва барҳамдиҳии шахсони ҳуқуқӣ, шахсони воқеӣ ба сифати соҳибкорони инфиродӣ ва қатъ намудани фаъолияти онҳо (минбаъд - соҳибкорони инфиродӣ), таъсисёбӣ ва қатъ намудани фаъолияти филиалҳо ва намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ, инчунин ворид намудани маълумот дар бораи онҳо ба Феҳристи ягонаи давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ; \$B) фаъолияти мақомоти вако-латдори давлатӣ дар соҳаи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ (минбаъд- мақомоти анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ) дар хусуси ба расмият даровардани воқеияти ҳуқуқии таъсисёбӣ, азнавташкилдиҳӣ ва барҳамдиҳии шахсони ҳуқуқӣ, шахсони воқеӣ ба сифати соҳибкорони инфиродӣ ва қатъ намудани фаъолияти онҳо (минбаъд - соҳибкорони инфиродӣ), таъсисёбӣ ва қатъ намудани фаъолияти филиалҳо ва намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ, инчунин ворид намудани маълумот дар бораи онҳо ба Феҳристи ягонаи давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ; \$C) амали мақомоти вако-латдори давлатӣ дар соҳаи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ (минбаъд- мақомоти анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ) дар асоси ба расмият даровардани воқеияти ҳуқуқии таъсисёбӣ, азнавташкилдиҳӣ ва барҳамдиҳии шахсони ҳуқуқӣ, шахсони воқеӣ ба сифати соҳибкорони инфиродӣ ва қатъ намудани фаъолияти онҳо

(минбаъд - соҳибкорони инфиродӣ), таъсисёбӣ ва қатъ намудани фаъолияти филиалҳо ва намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ, инчунин ворид намудани маълумот дар бораи онҳо ба Феҳристи ягонаи давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ; \$D) амали мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ (минбаъд– мақомоти анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ) дар хусуси ба расмият даровардани воқеияти ҳуқуқии таъсисёбӣ, азнавташқилдиҳӣ ва барҳамдиҳии шахсони ҳуқуқӣ, шахсони воқеӣ ба сифати соҳибкорони инфиродӣ ва қатъ намудани фаъолияти онҳо (минбаъд - соҳибкорони инфиродӣ), таъсисёбӣ ва барҳамдиҳии намудани фаъолияти филиалҳо ва намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ, инчунин ворид намудани маълумот дар бораи онҳо ба Феҳристи ягонаи давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@36. Рақами ягонаи мушаххас ин....

\$A) рамзи ягонаи рақамӣ, ки ба рақами **рақами мушаххаси андозсупоранда** асос ёфта, такрорнашаванда мебошад ва ҳангоми бақайдгирии давлатӣ аз ҷониби мақомоти анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ ба шахсони ҳуқуқӣ, соҳибкорони инфиродӣ, филиалҳо ва намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ дода шуда, барои мушаххасгардонии онҳо хизмат мекунад; **\$B)** **Рақами ягонаи мушаххас**– рамзи ягонаи рақамӣ, ки ба рақами **рақами мушаххаси андозсупоранда** асос наёфта, такрорнашаванда мебошад ва ҳангоми бақайдгирии давлатӣ аз ҷониби мақомоти анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ ба шахсони ҳуқуқӣ, соҳибкорони инфиродӣ, филиалҳо ва намояндагиҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ дода шуда, барои мушаххасгардонии онҳо хизмат мекунад; **\$C)** **Рақами ягонаи мушаххас**– рамзи ягонаи рақамӣ, ки ба рақами **рақами мушаххаси андозсупоранда** асос наёфта, такрорнашаванда мебошад ва ҳангоми бақайдгирии давлатӣ аз ҷониби мақомоти анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ ба шахсони ҳуқуқӣ, соҳибкорони инфиродӣ, филиалҳо ва намояндагиҳои

шахсони ҳукукии хориҷӣ дода шуда, барои мушаххасгардонии онҳо хизмат мекунад; \$D) **Рақами ягонаи мушаххас**– рамзи ягонаи рақамӣ, ки ба рақами **рақами мушаххаси андозсупоранда** асос наёфта, такрорнашаванда мебошад ва ҳангоми бақайдгирии давлатӣ аз ҷониби мақомоти анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ ба шахсони ҳуқуқӣ, соҳибкорон, филиалҳо ва намояндагӣҳои шахсони ҳукукии хориҷӣ дода шуда, барои мушаххасгардонии онҳо хизмат мекунад; \$E) **Рақами ягонаи мушаххас**– рамзи ягонаи рақамӣ, ки ба рақами **рақами мушаххаси андозсупоранда** асос наёфта, такрорнашаванда мебошад ва ҳангоми бақайдгирии давлатӣ аз ҷониби мақомоти андозии анҷомдиҳандаи бақайдгирии давлатӣ ба шахсони ҳуқуқӣ, соҳибкорои инфородӣ, филиалҳо ва намояндагӣҳои шахсони ҳукукии хориҷӣ дода шуда, барои мушаххасгардонии онҳо хизмат мекунад;

@37. қонунигардонии (легализатсия) ҳуҷҷатҳо чист?

\$A) тасдиқкунии мутобиқати ҳуҷҷатҳо ба қонунгузори давлатӣ баромади онҳо, ифодаи асли будани имзо ва дар ҳолатҳои зарурӣ мӯҳр дар ҳуҷҷатҳо ва санадҳо бо мақсади истифода бурдани онҳо дар дигар давлат; \$B) тасдиқкунии мутобиқати ҳуҷҷатҳо ба қонунгузори давлатӣ баромади онҳо, ифодаи асли набудани имзо ва дар ҳолатҳои зарурӣ мӯҳр дар ҳуҷҷатҳо ва санадҳо бо мақсади истифода бурдани онҳо дар дигар давлат; \$C) тасдиқкунии номутобиқати ҳуҷҷатҳо ба қонунгузори давлатӣ баромади онҳо, ифодаи асли будани имзо ва дар ҳолатҳои зарурӣ мӯҳр дар ҳуҷҷатҳо ва санадҳо бо мақсади истифода бурдани онҳо дар дигар давлат; \$D) тасдиқкунии мутобиқати ҳуҷҷатҳо ба қонунгузори давлатӣ баромади онҳо, ифодаи асли будани муҳр ва дар ҳолатҳои зарурӣ мӯҳр дар ҳуҷҷатҳо ва санадҳо бо мақсади истифода бурдани онҳо дар дигар давлат; \$E) тасдиқкунии мутобиқати ҳуҷҷатҳо ба қонунгузори давлатӣ баромади онҳо, ифодаи асли будани имзо ва дар ҳолатҳои зарурӣ мӯҳр дар ҳуҷҷатҳо ва қонунҳо бо мақсади истифода бурдани онҳо дар дигар давлат;

@38. Тартиби бақайдгирии давлатии барҳамдиҳии шахси ҳуқуқӣ:

\$A) Бақайдгирии давлатии барҳамдиҳии шахси ҳуқуқӣ дар асоси қарори муассис (муассисон) ё мақомоти ваколатдори шахси ҳуқуқӣ ё дар асоси қарори суд, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардидааст, пас аз иҷрои расмиёти барҳамдиҳии шахси ҳуқуқии дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинигардида анҷом дода мешавад; **\$B)** Бақайдгирии давлатии барҳамдиҳии шахси ҳуқуқӣ дар асоси оинномаи муассис (муассисон) ё мақомоти ваколатдори шахси ҳуқуқӣ ё дар асоси қарори суд, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардидааст, пас аз иҷрои расмиёти барҳамдиҳии шахси ҳуқуқии дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинигардида анҷом дода мешавад; **\$C)** Бақайдгирии давлатии барҳамдиҳии шахси ҳуқуқӣ дар асоси қарори муассис (муассисон) ё мақомоти ваколатдори шахси ҳуқуқӣ ё дар асоси ҳукми суд, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардидааст, пас аз иҷрои расмиёти барҳамдиҳии шахси ҳуқуқии дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинигардида анҷом дода мешавад; **\$D)** Бақайдгирии давлатии барҳамдиҳии шахси ҳуқуқӣ дар асоси қарори муассис (муассисон) ё мақомоти ваколатдори шахси ҳуқуқӣ ё дар асоси қарори суд, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул гардидааст, пас аз иҷрои расмиёти барҳамдиҳии шахси ҳуқуқии дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбини нагардида анҷом дода мешавад; **\$E)** ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд;

@39. санади меъёрии ҳуқуқӣ чист?

\$A) ҳуҷҷати расмии шакли муқарраршудаест, ки бо роҳи раъйпурсии умумихалқӣ ё аз ҷониби мақомоти давлатӣ ё худидоракунии шаҳрак ва деҳот ё шахси мансабдори ваколатдори давлатӣ қабул гардида, хусусияти умумихатмӣ дорад ва меъёрҳои ҳуқуқиро муқаррар менамояд, тағйир медиҳад ва ё бекор мекунад; **\$B)** ҳуҷҷати расмии шакли муқаррар нашудаест, ки бо роҳи раъйпурсии умумихалқӣ ё аз

ҷониби мақомоти давлатӣ ё худидоракунии шахрак ва деҳот ё шахси мансабдори ваколатдори давлатӣ қабул гардида, хусусияти умумихатмӣ дорад ва меъёрҳои ҳуқуқиро муқаррар менамояд, тағйир медиҳад ва ё бекор мекунад; \$C) ҳуҷҷати расмӣ шакли муқарраршудаест, ки бо роҳи раёипурсии умумихалқӣ ё аз ҷониби мақомоти давлатӣ ё худидоракунии шахрак ва деҳот ё шахси мансабдори ваколатдори давлатӣ қабул нагардида, хусусияти умумихатмӣ дорад ва меъёрҳои ҳуқуқиро муқаррар менамояд, тағйир медиҳад ва ё бекор мекунад; \$D) ҳуҷҷати расмӣ шакли муқарраршудаест, ки бо роҳи раёипурсии умумихалқӣ ё аз ҷониби мақомоти давлатӣ ё худидоракунии шахрак ва деҳот ё шахси мансабдори ваколатдори давлатӣ қабул гардида, хусусияти умумихатмӣ надорад ва меъёрҳои ҳуқуқиро муқаррар менамояд, тағйир медиҳад ва ё бекор мекунад; \$E) ҳуҷҷати расмӣ шакли муқарраршудаест, ки бо роҳи раёипурсии умумихалқӣ ё аз ҷониби мақомоти давлатӣ ё худидоракунии шахрак ва деҳот ё шахси мансабдори ваколатдори давлатӣ қабул гардида, хусусияти умумихатмӣ дорад ва меъёрҳои ҳуқуқиро муқаррар менамояд, тағйир медиҳад ва ё бекор намекунад;

@40. қонунгузорӣ чист?

\$A) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд; \$B) санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки муносибатҳои ҷамъиятиро дар маҷмӯъ ё дар соҳаи муайян танзим намекунад; \$C) санадҳои ҳуқуқие, ки муносибатҳои ҷамъиятиро дар маҷмӯъ ё дар соҳаи муайян танзим мекунад; \$D) санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки муносибатҳои ҷамъиятиро дар маҷмӯъ ё дар самти муайян танзим мекунад; \$E) санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки муносибатҳои ҷамъиятиро дар маҷмӯъ ё дар соҳаи муайян танзим мекунад; ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд;

@41. санадҳои қонунгузорӣ кадомҳоянд?

\$A) Конститутсияҳои (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо роҳи раёипурсии умумихалқӣ қабул шудаанд, қонунҳои конститутсионӣ, кодексҳо, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

\$B) Конституция (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо роҳи давлати умумихалқӣ қабул шудаанд, қонунҳои конституционӣ, кодексҳо, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон; \$C) Конституция (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо роҳи раёспурсии умумихалқӣ қабул нашудаанд, қонунҳои конституционӣ, кодексҳо, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон; \$D) Конституция (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо роҳи раёспурсии умумихалқӣ қабул шудаанд, қонунҳои конституционӣ, кодексҳо, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон; \$E) Конституция (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо роҳи раёспурсии умумихалқӣ қабул шудаанд, қонунҳои конституционӣ, кодексҳо, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон;

@42. санадҳои зерқонунӣ гуфта.....

\$A) санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки дар асос ва барои иҷрои санадҳои қонунгузорӣ қабул мегарданд; \$B) санадҳои меъёрии қонунӣ, ки дар асос ва барои иҷрои санадҳои қонунгузорӣ қабул мегарданд; \$C) санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки дар асоси талабот ва барои иҷрои санадҳои қонунгузорӣ қабул мегарданд; \$D) санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки дар асос ва барои иҷрои санадҳои қонунгузорӣ қабул намегарданд; \$E) санадҳои меъёрии ҳуқуқие, ки дар асос ва барои иҷрои санадҳои зерқонунгузорӣ қабул мегарданд;

@43. субъектони ҳуқуқэҷодкунанда кӣҳо шуда метавонанд?

\$ A) халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақоми давлатӣ, шахсони мансабдор, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ҳуқуқи амалӣ намудани фаъолияти ҳуқуқэҷодкуниро доранд; \$B) халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақоми давлатӣ, шахсони мансабдор, ки тибқи санадҳои зери ҳуқуқӣ ҳуқуқи амалӣ намудани фаъолияти ҳуқуқэҷодкуниро доранд; \$C) халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, шахсони мансабдор, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ҳуқуқи амалӣ намудани фаъолияти

хуқуқэҷодкуниро доранд; \$D) халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақоми давлатӣ, шахсони мансабдор, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ҳуқуқи амалӣ на намудани фаъолияти ҳуқуқэҷодкуниро доранд; \$E) халқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақоми давлатӣ, шахсони мансабдор, ки тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ҳуқуқи амалӣ намудани фаъолияти ҳуқуқэҷодкуниро надоранд;

@44. молияи давлатӣ чист?

\$A) намуди муносибатҳои пулӣ вобаста ба ташаккул, тақсим ва истифодаи фондҳои ҷамъшудаи воситаҳои пулӣ ва дигар захираҳои молиявӣ тавассути бучети ҷумҳуриявӣ, бучетҳои маҳаллӣ ва фондҳои мақсадноки давлатӣ, ки аз ҷониби мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот барои иҷрои вазифаҳои ба зиммаи онҳо вогузоргардида истифода бурда мешаванд; \$B) маҷмӯи муносибатҳои пулӣ вобаста ба ташаккул, тақсим ва истифодаи фондҳои ҷамъшудаи воситаҳои пулӣ ва дигар захираҳои молиявӣ тавассути бучети ҷумҳуриявӣ, бучетҳои маҳаллӣ ва фондҳои мақсадноки давлатӣ, ки аз ҷониби мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот барои иҷрои вазифаҳои ба зиммаи онҳо вогузоргардида истифода бурда мешаванд; \$C) маҷмӯи муносибатҳои пулӣ вобаста ба ташаккул, тақсим ва истифодаи фондҳои ҷамъшудаи воситаҳои пулӣ ва дигар захираҳои молиявӣ тавассути бучети ҷумҳуриявӣ; \$D) маҷмӯи муносибатҳои пулӣ вобаста ба ташаккул, тақсим ва истифодаи фондҳои ҷамъшудаи воситаҳои пулӣ ва дигар захираҳои молиявӣ тавассути бучети ҷумҳуриявӣ, бучетҳои маҳаллӣ ва фондҳои мақсадноки давлатӣ, ки аз ҷониби мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот барои иҷрои вазифаҳои ба зиммаи онҳо вогузорнагардида истифода бурда намешаванд; \$E) маҷмӯи муносибатҳои пулӣ вобаста ба ташаккул, тақсим ва истифодаи фондҳои ҷамъшудаи воситаҳои пулӣ ва дигар

захираҳои молиявӣ тавассути буҷети ҷумҳуриявӣ, буҷетҳои маҳаллӣ ва фондҳои мақсадноки давлатӣ, ки аз ҷониби мақомоти ҳокимият ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот барои иҷрои вазифаҳои ба зиммаи онҳо вогузоргардида истифода бурда мешаванд;

@45. Низоми молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз муносибатҳои молиявии зерин иборат мебошад:

\$A) низоми буҷети давлатӣ, қарзи давлатӣ, фондҳои мақсадноки давлатӣ.\$B) низоми буҷети давлатӣ, қарзи давлатӣ,\$C) қарзи давлатӣ ва фондҳои мақсадноки давлатӣ: \$D) буҷетҳои маҳаллӣ: \$E) буҷети ҷумҳуриявӣ ва буҷетҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ;

@46. Низоми буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба принципҳои зерин асос меёбад:

\$A) ягонагии низоми буҷети давлатӣ; \$B) мустақилияти буҷетҳо; \$C) инъикоси пурра ва ҳатмии даромад ва хароҷоти буҷетҳо; \$D) баробарии (мувозинати) буҷетҳо; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@47. Конститутсияи чист?

\$A) Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни асосии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, асосҳои сохтори конститутсионӣ, ҳуқуқ, озодӣ ва вазифаҳои асосии инсон ва шаҳрванд, ташкили ҳокимияти давлатиро муайян мекунад; \$B) Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни асосии Ҷумҳурии Тоҷикистон набуда, асосҳои сохтори конститутсионӣ, ҳуқуқ, озодӣ ва вазифаҳои асосии инсон ва шаҳрванд, ташкили ҳокимияти давлатиро муайян мекунад; \$C) Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни асосии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, асосҳои сохтори конститутсионӣ, ҳуқуқ, озодӣ ва вазифаҳои асосии инсон ва шаҳрванд, ташкили ҳокимияти давлатиро муайян наменамояд; \$D) Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни асосии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, асосҳои сохтори давлати конститутсионӣ, ҳуқуқ, озодӣ ва вазифаҳои асосии инсон ва шаҳрванд, ташкили ҳокимияти

давлатиро муайян мекунад; \$E) Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни асосии Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, асосҳои сохтори конституционӣ, ҳуқуқ, озодӣ ва салоҳиятҳои асосии инсон ва шахрванд, ташкили ҳокимияти давлатиро муайян мекунад;

@48. Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон эътибори олии ҳуқуқӣ дорад ва меъёрҳои он мустақиман..... :

\$A) амал мекунад; \$B) амал намекунад; \$C) вучуд дорад; \$D) барои ҳама ҳатми мебошад; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд;

@49. Қонуни конституционӣ чист?

\$A) санади меъёрии ҳуқуқӣ аст, ки муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро ба танзим дароварда, мавзӯи танзим ва тартиби қабули он дар Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст; \$B) санади меъёрии ҳуқуқӣ аст, ки муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро ба танзим дароварда, мавзӯи танзим ва тартиби қабули он дар Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ нашудааст; \$C) санади меъёрии ҳуқуқӣ аст, ки муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро ба танзим наамуда, мавзӯи танзим ва тартиби қабули он дар Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст; \$D) санади меъёрии ҳуқуқӣ аст, ки муносибатҳои ҷамъиятиро ба танзим дароварда, мавзӯи танзим ва тартиби қабули он дар Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст; \$E) санади меъёрии ҳуқуқӣ аст, ки муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро ба танзим дароварда, мавзӯи танзим ва тартиби қабули он дар қонун (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудааст;

@50. Қонун чист?

@ A) Қонун санади меъёрии ҳуқуқӣ аст, ки мутобиқи тартиби муқарраршуда аз тарафи мақоми қонунгузор қабул мегардад ва муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро танзим мекунад; \$B) Қонун санади меъёрии ҳуқуқӣ аст, ки мутобиқи тартиби муқарраршуда аз тарафи мақоми қонунгузор қабул нагардида ва муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро танзим

мекунад; \$C) Қонун санади меъёрии ҳуқуқиест набуда, ки мутобиқи тартиби муқарраршуда аз тарафи мақоми қонунгузор қабул мегардад ва муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро танзим мекунад; \$D) Қонун санади меъёриест, ки мутобиқи тартиби муқарраршуда аз тарафи мақоми қонунгузор қабул мегардад ва муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро танзим мекунад; \$E) Қонун санади меъёрии ҳуқуқиест, ки мутобиқи тартиби муқарраршуда аз тарафи мақомот қабул мегардад ва муносибатҳои муҳими ҷамъиятиро танзим мекунад;

@51. бонк чист?

\$A) ташкилоти қарзие (кредитие), ақалан ҳуқуқи иҷроӣ се амалиёти зерин: ҷалби амонату пасандозҳо, додани қарз (кредит), кушодану пешбурди суратҳисобҳои бонкиро дорад; \$B) ташкилоти қарзие (кредитие), ақалан ҳуқуқи иҷроӣ се амалиёти зерин: ҷалби амонату пасандозҳо, додани қарз (кредит), кушодану пешбурди суратҳисобҳои бонкиро надорад; \$C) ташкилоти қарзие (кредитие), ақалан ҳуқуқи иҷроӣ танҳо се амалиёти зерин: ҷалби амонату пасандозҳо, додани қарз (кредит), кушодану пешбурди суратҳисобҳои бонкиро дорад; \$D) ташкилоте, ки (кредитие), ақалан ҳуқуқи иҷроӣ се амалиёти зерин: ҷалби амонату пасандозҳо, додани қарз (кредит), кушодану пешбурди суратҳисобҳои бонкиро дорад; \$E) ташкилоти қарзие (кредитие), ақалан ҳуқуқи иҷроӣ се амалиёти зерин: ҷалби амонату пасандозҳо, додани қарз (кредит), кушодану пешбурди суратҳисобҳоро надорад;

@52. мафҳуми филиали шахси ҳуқуқиро муайян намоед?

\$A) **филиал** – воҳиди сохтори ташкилоти қарзӣ (кредитӣ), ки берун аз маҳали ҷойгиршавии он қарор дошта, аз номи он пурра ё қисман ҷаъолияти бонкиро иҷро менамояд ва бо ташкилоти қарзӣ (кредитӣ) сармояи оинномавӣ ва тавозуни ягона дорад; \$B) **филиал** – воҳиди махсуси сохтори ташкилоти қарзӣ (кредитӣ), ки берун аз маҳали ҷойгиршавии он қарор дошта, аз номи он пурра ё қисман ҷаъолияти бонкиро иҷро менамояд ва бо ташкилоти қарзӣ (кредитӣ) сармояи оинномавӣ ва тавозуни ягона дорад; \$C) **филиал** –

воҳиди махсуси сохтори ташкилоти қарзӣ (кредитӣ), ки аз маҳали ҷойгиршавии он қарор дошта, аз номи он пурра ё қисман фаъолияти бонкиро иҷро менамояд ва бо ташкилоти қарзӣ (кредитӣ) сармояи оинномавӣ ва тавозуни ягона дорад; \$D) **филиал** – воҳиди махсуси сохтори ташкилоти қарзӣ (кредитӣ), ки берун аз маҳали ҷойгиршавии он қарор надошта, аз номи он пурра ё қисман фаъолияти бонкиро иҷро менамояд ва бо ташкилоти қарзӣ (кредитӣ) сармояи оинномавӣ ва тавозуни ягона дорад; \$E) **филиал** – воҳиди махсуси сохтори ташкилоти қарзӣ (кредитӣ), ки берун аз маҳали ҷойгиршавии он қарор дошта, аз номи он фаъолияти бонкиро иҷро менамояд ва бо ташкилоти қарзӣ (кредитӣ) сармояи оинномавӣ ва тавозуни ягона дорад;

@53. резидент кист?

\$A) шахси ҳуқуқӣ ва намояндагиҳои он, ки қароргоҳашон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир мебошанд; \$B) шахси ҳуқуқӣ, филиал ва намояндагиҳои он, ки қароргоҳашон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир нест; \$C) шахси ҳуқуқӣ, филиал ва намояндагиҳои он, ки қароргоҳашон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир мебошанд; \$D) шахси ҳуқуқӣ, филиал ва намояндагиҳои он, ки қароргоҳашон, берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир мебошанд; \$E) шахси ҳуқуқӣ, филиал ва намояндагиҳои он, ки қароргоҳашон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир намебошанд;

@54. ғайрирезидент кист?

\$A) шахси ҳуқуқӣ, филиал ва намояндагии он, ки қароргоҳашон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир мебошанд; \$B) шахси ҳуқуқӣ ва филиал он, ки қароргоҳашон берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир мебошанд; \$C) филиал ва намояндагии он, ки қароргоҳашон берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир мебошанд; \$D) шахси ҳуқуқӣ, филиал ва намояндагии он, ки қароргоҳашон берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир мебошанд; \$E) шахси ҳуқуқӣ, филиал ва намояндагии он, ки қароргоҳашон дар дохилва берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир мебошанд;

@55. озодии виҷдон ин.....

\$A) ухдадории ҳар як инсон ва шахрванд барои ихтиёрӣ ва мустақилона муайян намудани муносибати худ ба дин, ба танҳой ва ё ҳамроҳи дигарон пайравӣ кардан ва ё пайравӣ накардан ба ягон дин, ба таври озод интиҳоб кардан ва тағйир додани эътиқоди динӣ, инчунин баён намудан ва паҳн кардани ҳама гуна эътиқоди марбут ба дин ва ҷаҳонбинии атеистӣ; \$B) ҳуқуқи ҳар як шахрванд барои ихтиёрӣ ва мустақилона муайян намудани муносибати худ ба дин, ба танҳой ва ё ҳамроҳи дигарон пайравӣ кардан ва ё пайравӣ накардан ба ягон дин, ба таври озод интиҳоб кардан ва тағйир додани эътиқоди динӣ, инчунин баён намудан ва паҳн кардани ҳама гуна эътиқоди марбут ба дин ва ҷаҳонбинии атеистӣ; \$C) ҳуқуқи ҳар як инсон ва шахрванд барои ихтиёрӣ ва мустақилона муайян нанамудани муносибати худ ба дин, ба танҳой ва ё ҳамроҳи дигарон пайравӣ кардан ва ё пайравӣ накардан ба ягон дин, ба таври озод интиҳоб кардан ва тағйир додани эътиқоди динӣ, инчунин баён намудан ва паҳн кардани ҳама гуна эътиқоди марбут ба дин ва ҷаҳонбинии атеистӣ; \$D) ҳуқуқи ҳар як инсон ва шахрванд барои ихтиёрӣ ва мустақилона муайян намудани муносибати худ ба дин, ба танҳой ва ё ҳамроҳи дигарон пайравӣ кардан ва ё пайравӣ накардан ба ягон дин, ба таври маҷбури интиҳоб кардан ва тағйир додани эътиқоди динӣ, инчунин баён намудан ва паҳн кардани ҳама гуна эътиқоди марбут ба дин ва ҷаҳонбинии атеистӣ; \$E) ҳуқуқи ҳар як инсон ва шахрванд барои ихтиёрӣ ва мустақилона муайян намудани муносибати худ ба дин, ба танҳой ва ё ҳамроҳи дигарон пайравӣ кардан ва ё пайравӣ накардан ба ягон дин, ба таври озод интиҳоб кардан ва тағйир додани эътиқоди динӣ, инчунин баён намудан ва паҳн кардани ҳама гуна эътиқоди марбут ба дин ва ҷаҳонбинии атеистӣ;

@56. Андоз ин.....

\$A) пардохти муқаррарнамудаи ҳамин Кодекс ба буҷети давлатӣ (минбаъд –«буҷет») ба ҳисоб рафта, дорои хусусияти ҳатмӣ ва инфиродии ғайриэквивалентӣ мебошад; \$B) бочи муқаррарнамудаи Конун ба буҷети давлатӣ (минбаъд – «буҷет») ба ҳисоб рафта, дорои хусусияти ҳатмӣ ва

инфиродии ғайриэквивалентӣ мебошад; \$C) хирочи муқаррарнамудаи қонун ба бучети давлатӣ (минбаъд – «бучет») ба ҳисоб рафта, дорои хусусияти ҳатмӣ ва инфиродии ғайриэквивалентӣ мебошад; \$D) пардохти муқаррарнамудаи қонун ба бучети давлатӣ (минбаъд – «бучет») ба ҳисоб нарафта, дорои хусусияти ҳатмӣ ва инфиродии ғайриэквивалентӣ мебошад; \$E) пардохти муқаррарнамудаи қонун ба бучети давлатӣ (минбаъд – «бучет») ба ҳисоб нарафта, дорои хусусияти ҳатмӣ ва инфиродии мебошад;

@57. Андозҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз андозҳои.....иборатанд:

\$A) умумидавлатӣ ва андозҳои маҳаллӣ; \$B) андози даромад аз шахсони воқеӣ (андоз аз даромади шахсони воқеӣ); \$C) андоз аз фоидаи шахсони ҳуқуқӣ; \$D) аз андозҳои Ҷумҳуриявӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@58. Ба андозҳои маҳаллӣ дохил мешаванд:

\$A) андоз аз молу мулки ғайриманқул; \$B) андоз аз соҳибони воситаҳои нақлиёт; \$C) андоз аз фурӯши чакана; \$D) дигар пардохтҳои ҳатмии маҳаллӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@59. Маблағи аз ҳисоби андозҳои умумидавлатӣ воридгардида байни бучети ҷумҳуриявӣ ва бучетҳои маҳаллӣ мутобиқи қонунгузори бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон..... карда мешавад.

\$A) тақсим; \$B) ҷамъ; \$C) баробар тақсим; \$D) ташкил; \$E) истифода;

@60. Андозсупорандагон инҳоянд:

\$A) шахсони воқеӣ ва (ё) ҳуқуқӣ, ки ба зиммашон мутобиқи Кодекс ӯҳдадории пардохти андоз гузошта шудааст, ҳамчун андозсупоранда эътироф мешаванд; \$B) шахсони воқеӣ, ки ба зиммашон мутобиқи Кодекс ӯҳдадории пардохти андоз гузошта шудааст, ҳамчун андозсупоранда эътироф мешаванд; \$C) шахсони воқеӣ ва (ё) ҳуқуқӣ, ки ба зиммашон мутобиқи Кодекс ӯҳдадории

пардохти андоз гузошта нашудааст, ҳамчун андозсупоранда эътироф мешаванд; \$D) шахсони воқеӣ ва (ё) ҳуқуқӣ, ки ба зиммашон мутобиқи Кодекс ҳуқуқи пардохти андоз гузошта шудааст, ҳамчун андозсупоранда эътироф мешаванд; \$E) шахсони воқеӣ ва (ё) ҳуқуқӣ, ки ба зиммашон мутобиқи Кодекс ӯҳдадории пардохти андоз гузошта шудааст, ҳамчун андозсупоранда эътироф намешаванд;

@61. Чамъияти дорои масъулияти маҳдуд.....

\$A) (минбаъд чамъият) чамъияти хоҷагиест, ки аз ҷониби як ё якчанд шахсе таъсис дода нашуда, сармояи оинномавии он бо ҳиссаи ҳаҷми муайянкардаи ҳуҷҷатҳои таъсисотӣ тақсим шудааст; \$B) чамъияти хоҷагиест, ки аз ҷониби як ё якчанд шахсе таъсис дода шуда, сармояи оинномавии он бо ҳиссаи ҳаҷми муайянкардаи ҳуҷҷатҳои таъсисотӣ тақсим нашудааст; \$C) чамъиятест, ки аз ҷониби як ё якчанд шахсе таъсис дода шуда, сармояи оинномавии он бо ҳиссаи ҳаҷми муайянкардаи ҳуҷҷатҳои таъсисотӣ тақсим шудааст; \$D) чамъияти хоҷагиест, ки аз ҷониби як ё якчанд шахсе таъсис дода шуда, сармояи оинномавии он бо ҳиссаи ҳаҷми муайянкардаи ҳуҷҷатҳои таъсисотӣ тақсим шудааст; \$E) чамъияти хоҷагиест, ки аз ҷониби як ё якчанд шахсе таъсис дода шуда, сармояи оинномавии он бо ҳиссаи ҳаҷми муайянкардаи ҳуҷҷатҳои таъсисотӣ тақсим шудааст;

@62. ҳуҷҷатҳои таъсисотии чамъият..... мебошанд.

\$A) Шартномаи таъсисотӣ ва оинномаи чамъият; \$B) Шартнома ва қарордод; \$C) Оиннома ва дастурамал; \$D) қарордод ва шартнома; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@63. Ҳаҷми сармояи оинномавии чамъият бояд накамтар аз..... сомониро ташкил диҳад.

\$A) панҷсад; \$B) шашсад; \$C) дусад; \$D) чорсад; \$E) ҳазор;

@64. Афзоиши сармояи оинномавии чамъият аз ҳисобҳои зерин сурат гирифта метавонад:

\$A) аз ҳисоби амволи чамъият; \$B) аз ҳисоби саҳми иловагии иштирокчиёни чамъият; \$C) аз ҳисоби саҳмҳои

шахсони сеюме, ки ба чамъият қабул мешаванд; \$D) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) аз ҳисоби даромад;

@65. Соҳибкорӣ чист?

\$A) фаъолияти мустақилона ба таваккали худ амалишавандаи шахсони ба чунин сифат бо тартиби муқарарнамудаи қонун бақайдгирифташудае мебошад, ки барои ба даст даровардани фоида аз истифодаи молу мулк, истехсол, фуруши мол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст; \$B) фаъолияти мустақилона ба таваккали худ амалишавандаи шахсони ба чунин сифат бо тартиби муқарарнамудаи қонун бақайдгирифташудае мебошад, ки барои мунтазам ба даст даровардани фоида аз истифодаи молу мулк, истехсол, фуруши мол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст; \$C) фаъолияти мустақилона ба таваккали худ амалишавандаи шахсони ба чунин сифат бо тартиби муқарарнамудаи қонун бақайдгирифташудае мебошад, ки барои мунтазам ба даст даровардани фоида аз истифодаи молу мулк, истехсол, фуруши мол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст; \$D) фаъолияти мустақилона ба таваккали худ амалишавандаи шахсони ба чунин сифат бо тартиби муқарарнамудаи қонун бақайдгирифташудае мебошад, ки барои мунтазам ба даст даровардани фоида аз истифодаи молу мулк, истехсол, фуруши мол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст; \$E) фаъолияти мустақилона ба таваккали худ амалишавандаи шахсони ба чунин сифат бо тартиби муқарарнамудаи қонун бақайдгирифташудае мебошад, ки барои мунтазам ба даст даровардани фоида аз истифодаи мол, истехсол, фуруши мол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст;

@66. Соҳибкорӣ дар доираҳои муқаррарнамудаи қонунҳо бо таври зайл амалӣ мегардад:

\$A) бо истифодаи меҳнати кироя; \$B) бе истифодаи меҳнати кироя; C) бо таъсиси шахси ҳуқуқӣ; \$D) бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@67. Фаъолияти соҳибкорӣ ба намудҳои зерин тақсим мешавад:

\$A) соҳибкории хурд; соҳибкории миёна; соҳибкории калон; \$B) соҳибкории хурд ва соҳибкории миёна; \$C) соҳибкории хурд ва соҳибкории калон; \$D) соҳибкории хурд; соҳибкории миёна; соҳибкории калон ва соҳибкории инфиродӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодуруст;

@68. соҳибкории инфиродӣ ин:

\$A) фаъолияти мустақилонаи шахси ҳуқуқи мебошад, ки бидуни таъсиси шахси ҳуқуқӣ аз номи худ ва таваккалона бо масъулияти амволии худ, ба гирифтани фоида (даромад) равона карда шудааст; \$B) фаъолияти мустақилонаи шахси воқеие мебошад, ки бо таъсиси шахси ҳуқуқӣ аз номи худ ва таваккалона бо масъулияти амволии худ, ба гирифтани фоида (даромад) равона карда шудааст; \$C) фаъолияти мустақилонаи шахси воқеие мебошад, ки бидуни таъсиси шахси ҳуқуқӣ аз номи худ ва таваккалона бе масъулияти амволии худ, ба гирифтани фоида (даромад) равона карда шудааст; \$D) фаъолияти мустақилонаи шахси воқеие мебошад, ки бидуни таъсиси шахси ҳуқуқӣ аз номи худ ва таваккалона бо масъулияти амволии худ, ба гирифтани фоида (даромад) равона карда шудааст; \$E) фаъолияти мустақилонаи шахси воқеие ва ҳуқуқи мебошад, ки бидуни таъсиси шахси ҳуқуқӣ аз номи худ ва таваккалона бо масъулияти амволии худ, ба гирифтани фоида (даромад) равона карда шудааст;

@69. Ба субъектҳои фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил шуда метавонанд:

\$A) шахси воқеӣ ва ҳуқуқи; \$B) шахрвандон; \$C) ташкилотҳои тиҷорати; \$D) муассисаҳои давлатӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд;

@70. Шахси ҳуқуқиро ба ташкилотҳои.....ҷудо менамоянд.

\$A) тиҷорати ва ғайритиҷорати; \$B) ширкат ва ҷамъиятҳо; \$C) Ҷамъиятҳо; \$D) ширкатҳо; \$E) ҳамаи ҷавобҳо

нодурустанд;

@71. рақобат ин.....

\$A) мусобиқаи озоди субъектҳои хоҷагидор, ки амалиёти мустақилонаи онҳо имконияти таъсиррасонии яктарафаи ҳар кадоми онҳоро ба шароити умумии муомилоти мол дар бозори моли мавҷуда ба таври самарабахш маҳдуд менамояд; \$B) мусобиқаи озоди хоҷагидор, ки амалиёти мустақилонаи онҳо имконияти таъсиррасонии яктарафаи ҳар кадоми онҳоро ба шароити умумии муомилоти мол дар бозори моли мавҷуда ба таври самарабахш маҳдуд менамояд; \$C) мусобиқаи озоди субъектҳои хоҷагидор, ки амалиёти мустақилонаи онҳо имконияти таъсиррасонии яктарафаи ҳар кадоми онҳоро ба шароити умумии муомилоти мол дар бозори моли мавҷуда ба таври самарабахш маҳдуд наменамояд; \$D) мусобиқаи озоди субъектҳои хоҷагидор, ки амалиёти номустақилонаи онҳо имконияти таъсиррасонии яктарафаи ҳар кадоми онҳоро ба шароити умумии муомилоти мол дар бозори моли мавҷуда ба таври самарабахш маҳдуд менамояд; \$E) мусобиқаи озоди субъектҳои хоҷагидор, ки амалиёти мустақилонаи онҳо имконияти бетаъсиррасонии яктарафаи ҳар кадоми онҳоро ба шароити умумии муомилоти мол дар бозори моли мавҷуда ба таври самарабахш маҳдуд менамояд;

@72. рақобати бевичдонона гуфта.....

\$A) ҳама гуна амали субъектҳои хоҷагидор, ки барои ба даст овардани афзалият дар фаъолияти соҳибкорӣ равона шудааст ва хилофи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад ва метавонанд ба дигар субъектҳои хоҷагидорӣ-рақибон зарар расонад ё расонидааст ё обрӯи қорӣ онҳоро паст мегардонад; \$B) на ҳама гуна амали субъектҳои хоҷагидор, ки барои ба даст овардани афзалият дар фаъолияти соҳибкорӣ равона шудааст ва хилофи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад ва метавонанд ба дигар субъектҳои хоҷагидорӣ-рақибон зарар расонад ё расонидааст ё обрӯи қорӣ онҳоро паст мегардонад; \$C) ҳама гуна амали субъектҳои хоҷагидор, ки барои ба даст овардани

афзалият дар фаъолияти соҳибкорӣ равона нашудааст ва хилофи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад ва метавонанд ба дигар субъектҳои хоҷагидорӣ- рақибон зарар расонад ё расонидааст ё обрӯи кории онҳоро паст мегардонад; \$D) ҳама гуна амали субъектҳои хоҷагидор, ки барои ба даст овардани афзалият дар фаъолияти соҳибкорӣ равона шудааст ва хилофи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон намебошад ва метавонанд ба дигар субъектҳои хоҷагидорӣ- рақибон зарар расонад ё расонидааст ё обрӯи кории онҳоро паст мегардонад; \$E) ҳама гуна амали субъектҳои хоҷагидор, ки барои ба даст овардани афзалият дар фаъолияти соҳибкорӣ равона шудааст ва хилофи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад ва метавонанд ба дигар субъектҳои хоҷагидорӣ- рақибон зарар расонад ё расонидааст ё обрӯи кории онҳоро баланд мегардонад;

@73. туризм чист?

\$A) шуғлест, ки усулҳои ташкилӣ истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ (**ба истиснои ҳаҷ**), тиҷоратӣ, варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои саёҳат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар намегирад; \$B) шуғлест, ки усулҳои ташкилӣ истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ, **ҳаҷ**, тиҷоратӣ, варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои саёҳат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар мегирад; \$C) шуғлест, ки усулҳои ташкилӣ истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ (**ба истиснои ҳаҷ**), тиҷоратӣ, варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои саёҳат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар мегирад; \$D) шуғлест, ки усулҳои ташкилӣ истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ (**ба истиснои ҳаҷ**), тиҷоратӣ, варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои тиҷорат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар мегирад; \$E) шуғлест, ки усулҳои ташкилӣ истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ (**ба истиснои ҳаҷ**), тиҷоратӣ, варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои саёҳат ва иқомати

муваққати дохили ва ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар мегирад;

@74. Манбаъҳои танзимкунандаи муносибатҳои меҳнатӣ ва муносибатҳои ба онҳо вобаста инҳо мебошанд:

\$A) Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон; \$B) Кодекси меҳнат; \$C) қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон; \$D) Санадҳои ҳуқуқии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти ҳокимияти маҳаллӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@75. Давлат ба ҳар як корманд ҳуқуқро барои инҳо кафолат медиҳад:

\$A) хизматрасонии бепул барои интихоби касб, омодагии касбӣ, бозомӯзӣ ва такмили ихтисос; \$B) ба таври одилона кадр кардани меҳнат ва сари вақт пардохтани музди он; \$C) мусоидати ройгон дар интихоби кори мувофиқ ва мутобиқи ихтисос, қобилият ва омодагии таҳассусӣ таъмин будан бо кор; \$D) шароити меҳнате, ки ба талаботи бехатарӣ ва гигиена ҷавобгӯ бошад; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@76. Корфармо ҳуқуқ дорад:

\$A) ташкилотро идора кунад ва дар доираи салоҳияти худ қарор қабул намояд; \$B) шартномаҳои (қарододҳои) меҳнатӣ бандад ва онҳоро бекор кунад; \$C) шумораи зарурии кормандонро барои иҷрои кор муайян кунад; \$D) дар доираи салоҳияти худ санадҳои ҷузъии ҳуқуқӣ қабул намояд, ки барои кормандони ташкилот ҳатмист; \$E) шартномаҳои (қарододҳои) меҳнатӣ бандад ва онҳоро бекор накунад;

@77. санадҳои меъёрии дохилӣ гуфта.....

\$A) санадҳои меъёрии ҳуқуқии аз тарафи мақомоти дахлдори идоракунии ташкилот бо розигии мақомоти намояндагии кормандон қабулнамудае, муносибатҳои меҳнатӣ ва муносибатҳои ба онҳо алоқамандро танзим намуда, дар ҳудуди ташкилот амал мекунад; \$B) санадҳои меъёрии ҳуқуқии (локали) аз тарафи мақомоти дахлдори идоракунии ташкилот бо розигии мақомоти намояндагии

кормандон қабулнамудае, муносибатҳои меҳнатӣ ва муносибатҳои ба онҳо алоқамандро танзим намуда, дар ҳудуди ташкилот амал мекунад; \$C) санадҳои меъёрии ҳуқуқии (локали) аз тарафи мақомоти дахлдори идоракунии ташкилот бо розигии мақомоти кормандон қабулнамудае, муносибатҳои меҳнатӣ ва муносибатҳои ба онҳо алоқамандро танзим намуда, дар ҳудуди ташкилот амал мекунад; \$D) санадҳои меъёрии ҳуқуқии аз тарафи мақомоти дахлдори идоракунии ташкилот бо розигии мақомоти намояндагии кормандон қабулнамудае, муносибатҳои меҳнатӣ ва муносибатҳои ба онҳо алоқамандро танзим намуда, дар ҳудуди ташкилот амал мекунад; \$E) санадҳои меъёрии ҳуқуқии аз тарафи мақомоти дахлдори идоракунии ташкилот бе розигии мақомоти намояндагии кормандон қабулнамудае, муносибатҳои меҳнатӣ ва муносибатҳои бе онҳо алоқамандро танзим намуда, дар ҳудуди ташкилот амал мекунад;

@78. Ба сифати тарафҳои шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ:

\$A) мақомоти намояндагии кормандон ва корфармоен; \$B) корманд ва шахси воқеӣ; \$C) корманд ва корманди кироя; \$D) корфармо ва корманди кироя; \$E) танҳо команди кироя ва мақомоти давлати;

@79. корфармо кист?

\$A) мақомоти дахлдори ҳокимияти давлатӣ; \$B) шахси ҳуқуқӣ; \$C) намояндагӣ ва филиалҳои он; \$D) шахси воқеие, ки тибқи қонунгузорӣ дорои ҳуқуқи бо корманд бастан ва қатъ намудани шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ мебошанд; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@80. Ба сифати ташкилот баромад мекунад:

\$A) шахси ҳуқуқӣ; \$B) корхона; \$C) муассиса; \$D) ташкилот, сарфи назар аз шакли моликият ва фаъолияти хоҷагидорӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@81. Шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ гуфта.....

\$A) созишномаи байни корфармо ва корманд мебошад, ки тибқи он корманд вазифадор аст корхоро аз рӯи як касб, якчанд касби муайян, ихтисос, ё вазифа бо дараҷаҳои

дахлдор, бо риояи тартиби дохилии меҳнатӣ иҷро намояд, корфармо бошад, вазифадор аст барои ҳамин кор ба корманд музд диҳад ва шароити меҳнатиро, ки санадҳои қонунгузорӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба меҳнат ва созишномаҳои тарафҳо муайян намудаанд, таъмин кунад; \$B) созишномаи байни корфармо ва корманд мебошад, ки тибқи он корманд вазифадор нест корхоро аз рӯи як касб, якчанд касби муайян, ихтисос, ё вазифа бо дараҷаҳои дахлдор, бо риояи тартиби дохилии меҳнатӣ иҷро намояд, корфармо бошад, вазифадор аст барои ҳамин кор ба корманд музд диҳад ва шароити меҳнатиро, ки санадҳои қонунгузорӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба меҳнат ва созишномаҳои тарафҳо муайян намудаанд, таъмин кунад; \$C) созишномаи байни корфармо ва корманд мебошад, ки тибқи он корманд вазифадор аст корхоро аз рӯи як касб, якчанд касби муайян, ихтисос, ё вазифа бо дараҷаҳои дахлдор, бо риояи нақардани тартиби дохилии меҳнатӣ иҷро намояд, корфармо бошад, вазифадор аст барои ҳамин кор ба корманд музд диҳад ва шароити меҳнатиро, ки санадҳои қонунгузорӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба меҳнат ва созишномаҳои тарафҳо муайян намудаанд, таъмин кунад; \$D) созишномаи байни корфармо ва корманд мебошад, ки тибқи он корманд вазифадор аст корхоро аз рӯи як касб, якчанд касби муайян, ихтисос, ё вазифа бо дараҷаҳои дахлдор, бо риояи тартиби дохилии меҳнатӣ иҷро намояд, корфармо бошад, вазифадор аст барои ҳамин кор ба корманд музд диҳад ва шароити меҳнатиро, ки санадҳои қонунгузорӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба меҳнат ва созишномаҳои тарафҳо муайян намудаанд, таъмин наамояд; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@82. Шаҳрванде, ки ба синни..... расидааст, метавонад чун корманд, тарафи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ бошад;

\$A) 16 солаги; \$B) 17 солаги; \$C) 15 солаги; \$D) 14 солаги; \$E) 18 солаги;

@83. Шартномаҳои (қарордодҳои) меҳнатӣ ба мӯҳлатҳои зайл баста мешаванд:

\$A) ба мӯхлатҳои номуайян; \$B) ба мӯхлати муайян (на бештар аз 5 сол; \$C) барои иҷрои вазифаҳои корманди ҳозирнабуда, ки мутобиқи Кодекси мазкур ҷои қораш нигоҳ дошта мешавад; \$D) ба мӯхлати иҷрои қори муайян; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@84. Шартномаи меҳнатӣ дар кадом шакли баста мешавад?

\$A) хаттӣ ва шифоҳӣ; \$B) танҳо хаттӣ ва шифоҳӣ; \$C) хаттӣ; \$D) шифоҳӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@85. Шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ дар ҳолатҳои зерин қатъ шуда метавонад:

\$A) бо созишномаи тарафҳо. Бо ин асос мумкин аст ҳар гуна шартнома (қарордод) ҳар вақт қатъ карда шавад; \$B) бо ташаббуси корманд; \$C) бо ташаббуси қорфармо; \$D) бо гузаштани мӯхлат; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@86. Қорфармо вазифадор аст ба ҳамаи қормандоне, ки дар ташкилот зиёда азқор қардаанд, дафтараҳои меҳнатӣ қушояд;

\$A) 5 рӯз; \$B) 7 рӯз; \$C) 8 рӯз; \$D) 10 рӯз; \$E) як моҳ;

@87. Вақти қор вақте ба ҳисоб меравад, ки дар давоми он қорманд тибқи тартибот ё нақшаи қор ё шартҳои шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ бояд..... меҳнати худро иҷро намояд:

\$A) вазифаҳои; \$B) уҳдадорӣҳои; \$C) салоҳиятҳои; \$D) вазифаҳо ва уҳдадорӣҳои; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд;

@88. Давомнокии мӯтдили вақти қор дар ташкилотҳо дар як ҳафта набояд аз..... зиёд бошад:

\$A) 41 соат; \$B) 40 соат; \$C) 42 соат; \$D) 45 соат; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд;

@89. Мафҳуми қиноятро гуфта диҳед:

\$A) Қирдори (ҳаракат ё беҳаракатӣ) содиршудаи гунаҳқоронаи барои қамъият ҳавфноке, ки қамин Кодекс бо

тахдиди татбиқи чазо манъ кардааст, ҷиноят эътироф мешавад; \$B) Кирдори (ҳаракат ё беҳаракатӣ) содиршудаи гунаҳгоронаи барои ҷамъият хавфноке намебошад, ки ҳамин Кодекс бо таҳдиди татбиқи чазо манъ кардааст, ҷиноят эътироф мешавад; \$C) рафтри (беҳаракатӣ) содиршудаи гунаҳгоронаи барои ҷамъият хавфноке, ки ҳамин Кодекс бо таҳдиди татбиқи чазо манъ кардааст, ҷиноят эътироф мешавад; \$D) Кирдори (ҳаракат ё беҳаракатӣ) содиршудаи гунаҳгоронаи барои ҷамъият хавфноке, ки Конун бо таҳдиди татбиқи чазо манъ кардааст, ҷиноят эътироф мешавад; \$E) Кирдори (ҳаракат ё беҳаракатӣ) содиршудаи гунаҳгоронаи барои ҷамъият хавфноке, ки ҳамин Кодекс бо таҳдиди татбиқи чазо манъ кардааст, ҷиноят эътироф намешавад;

@90. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз инҳо иборат аст:

\$A) муаяйн кардани принципҳои умумӣ, самтҳои афзалиятнок ва тарзҳои ҳимояву дастгирии давлатии соҳибкорӣ; \$B) муқаррар намудани тартиби таъсиси мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва ташкили фаъолияти онҳо дар соҳаи ҳимоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ; \$C) тартиб додан ва амалӣ гардонидани барномаҳои давлатии раванқу ривочи соҳибкорие, ки аз ҳисоби буҷет ва фондҳои махсуси давлатӣ маблағгузорӣ карда мешаванд; \$D) пешниҳоди таклифҳо оиди имтиёзҳо барои субъекти соҳибкорӣ аз рӯи андози давлатӣ ва дигар пардохтҳо ба буҷети давлатӣ; \$E) ҷамаи ҷавобҳо дурустанд;

@91. соҳибкории шахси ҳуқуқӣ ин:

\$A) фаъолияти мустақили ба таваккали худ амалишавандаи ташкилотест, ки барои мунтазам ба даст даровардани фоида аз истифодаи молу мулк, фурӯши мол, истеҳсол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст; \$B) фаъолияти мустақили ба таваккали худ амалишавандаи ташкилотест, ки барои мунтазам ба даст даровардани фоида аз истифодаи молу мулк, фурӯши мол, истеҳсол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст; \$C) фаъолияти мустақили ба таваккали худ амалишавандаи шахсонест, ки

барои мунтазам ба даст наовардани фоида аз истифодаи молу мулк, фурӯши мол, истехсол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст; \$D) фаъолияти мустақили ба таваккали худ амалишавандаи ташкилотест, ки барои мунтазам ба даст даровардани фоида аз истифодаи молу мулк, мол, истехсол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст; \$E) Ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд;

@91. Фаъолияти соҳибкорӣ дар ҳолатҳои зерин метавонад қатъ ёбад:

\$A) бо қарори муассисони он ё мақоми шахси ҳуқуқие, ки мутобиқи ҳуҷҷатҳои таъсисотӣ чунин вақолат дорад, аз ҷумла бо сабаби гузаштани мӯҳлате, ки шахси ҳуқуқӣ барои он таъсис шуда буд, ноил шудан ба мақсадҳои таъсиси он, ё аз ҷониби суд безътибор дониста шудани бақайдгирии шахси ҳуқуқӣ бо сабаби роҳ додан ба қонунвайронкунӣ ҳангоми таъсиси он; \$B) бо қарори суд дар сурати бидуни иҷозатнома (литсензия) фаъолият кардан, дигар қонунвайронкуниҳо, ё дар сурати татбиқи мунтазами фаъолият, ки хилофи мақсадҳои оинномавии шахси ҳуқуқӣ мебошад; \$C) дар ҳолати гузаштани мӯҳлати эътибори иҷозатнома (литсензия) ё патент; \$D) бо сабаби муфлис эътироф шудан;

@92. Супоришҳои давлатиро соҳибкор дар асоси.....иҷро мекунад:

\$A) қонун; \$B) шартнома; \$C) қонун ва шартнома; \$D) кодекс; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@93. Давлат фаъолияти..... кафолат медиҳад;

\$A) озоди иқтисодӣ; \$B) соҳибкорӣ; \$C) баробарҳуқуқӣ ва ҳифзи ҳуқуқи ҳамаи шаклҳои моликият; \$D) моликияти хусусиро кафолат медиҳад; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@94. Дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар самтҳои зерин амалӣ мегардад:

\$A) такмили базаи меъёрию ҳуқуқӣ ва қонунгузорӣ барои инкишофи соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон; \$B) фароҳам овардани шартҳои имтиёзноке, ки онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лозим мешуморад; \$C) ташкил

кардани шароити мусоиди андозбандӣ, гумрукӣ ва сармоягузорӣ; \$D) барқарор намудани тартиби соддакардашудаи андозбандӣ, бақайдгирии соҳибкорӣ, иҷозатномадиҳӣ ва ё патент ба фаъолияти онҳо, сертификатсиякунонии маҳсулоти истеҳсол ва ё воридкардаи онҳо ва пешниҳоди ҳисоботи оморию муҳосибӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@95. Моддаи... конститутсия муаррар менамояд, ки давлат фаъолияти озоди иқтисодӣ, соҳибкорӣ, баробарҳуқуқӣ ва ҳифзи ҳуқуқии ҳамаи шаклҳои моликият, аз ҷумла моликияти хусусиро кафолат медиҳад;

\$A)12; \$B)13; \$C)14 ;\$D)15; \$E)18;

@96. Намудҳои ҷавобгарии ҳуқуқӣ:

\$A) ҷавобгари ҷиноӣ-барои содири ҷиноят пешбини мешавад; \$B) маъмурӣ-барои кирдори маъмурӣ, \$C) граждании-барои вайрон кардани вазифаҳои шартномавии мазмуни молумулкӣ дошта ва ё барои расонидани зарари молумулкии ғайришартномавӣ (делекти граждании); D) интизомӣ-барои кирдори интизомӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@97. Ҳокимияти давлатӣ чист?

\$A) намуди ҳокимияти иҷтимоӣ набуда, мазмуни иҷтимоӣ-иродавӣ дорад, дар институтҳои давлативу ҳуқуқӣ ифода мегардад ва барои идоракунии ҷомеа истифода мешавад; \$B) намуди ҳокимияти иҷтимоӣ буда, мазмуни иҷтимоӣ-иродавӣ дорад, дар институтҳои давлативу ҳуқуқӣ ифода мегардад ва барои идоракунии ҷомеа истифода мешавад; \$C) шакли ҳокимияти иҷтимоӣ буда, мазмуни иҷтимоӣ-иродавӣ дорад, дар институтҳои давлативу ҳуқуқӣ ифода мегардад ва барои идоракунии ҷомеа истифода мешавад; \$D) намуди ҳокимияти иҷтимоӣ буда, ҳуқуқҳои иҷтимоӣ-иродавӣ дорад, дар институтҳои давлативу ҳуқуқӣ ифода мегардад ва барои идоракунии ҷомеа истифода мешавад; \$E) намуди ҳокимияти иҷтимоӣ буда, мазмуни иҷтимоӣ-иродавӣ дорад, дар зеринститутҳои давлативу

ҳуқуқӣ ифода мегардад ва барои идоракунии ҷомеа истифода мешавад;

@98. Соҳаи ҳуқуқӣ Ҷумҳурии Тоҷикистонро муайян намоед;

A) конституционӣ; B) маъмурӣ; C) граждонӣ; D) оилавӣ; E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@99. Таснифи функсияҳои давлатро муайян намоед:

A) бо назардошти моҳияти синфӣ ва иҷтимоии давлат (зуровари синфӣ, умумиҷтимоӣ); B) вобаста ба амали мӯҳлати амали функсияҳо (доимӣ, муваққатӣ); C) Вобаста ба самтҳои фаъолияти сиёсӣ (дохилӣ, хориҷӣ); D) Вобаста ба соҳаҳои ҳаёти ҷомеа (умумиҷтимоӣ-иқтисодӣ, иҷтимоӣ, таъмини қонуниятва тартиботи ҳуқуқӣ, ҳифзи ҳуқуқҳои инсон, экологӣ, демографӣ, ҳимояи шаклҳои моликият, маънавӣ); E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@100. Тоҷикистон давлати.....мебошад:

A) соҳибкор; B) гайридемократи; C) ҳуқуқи; D) иҷтимоӣ; E) тоталитари;

@101. Функсияи давлатро аниқ созед.

A) Инкишофи марҳилавии давлат аст; B) вазифаҳои асосии давлат аст; C) самтҳои асосии фаъолияти давлат аст; D) нақшаҳои инкишофи ояндаи давлат аст; E) нақшаҳои иҷтимоӣ-иқтисодии давлат дар имрӯзу оянда аст.

@102. Намуди функсияи давлатро нишон диҳед.

A) Нақшаҳои дурнамои инкишофи дохил ва хориҷи кишвар; B) роҳҳои сиёсати дохилӣ ва хориҷии кишвар; C) принципҳои фаъолияти давлат дар дохил ва хориҷи кишвар; D) самти фаъолияти давлат дар хориҷи кишвар; E) дохилӣ ва берунӣ.

@103. То кунун дар Ҷумҳурии ҷанд Президент интихоб шудааст?

A) 2; B) 4; C) 3; D) 1; E) 5.

@104. Шартномаҳои меҳнатӣ ба кадом мӯҳлатҳо баста мешаванд?

\$A) номуайян, муайян вале на бештар аз панҷсол, барои вақти иҷрои кори муайян ва иҷрои корҳои мавсимӣ; \$B) 3 сол, номуайян, барои вақти иҷрои кори муайян ва мавсимӣ; \$C) номуайян, муайян, на бештар аз се сол; \$D) 3 сол, номуайян, барои вақти иҷрои кори муайян; \$E) 4 сол ё 5 сол.

@105. Вақти кории ҳафтаинаи ноболиғони аз 15 то 18 соларо муайян намоед.

\$A) 19 соат; \$B) 24 соат; \$C) 30 соат; \$D) 35 соат; \$E) 40 соат.

@106. Суруди миллии Тоҷикистонро кадом мақомот тасдиқ кардааст?

\$A) Президент; \$B) Шӯрои Вазирон; \$C) Маҷлиси Олӣ; \$D) Суди Олӣ; \$E) Президент ва Ҳукумати ҚТ.

@107. Ҷавобгарии ҳуқуқӣ гуфта чиро меноманд?

\$A) маҷбуркунии давлатӣ ҳангоми иҷрои вазифа; \$B) иҷро кардани ӯҳдадориҳои шаҳрвандон дар зери назорати давлат; \$C) иҷро кардани ӯҳдадориҳои аз ҷониби ҳуқуқвайронкунандагон дар таҳти маҷбурияти давлатӣ; \$D) маҷбуркунии давлатӣ ҳангоми ба амал баровардани ҳуқуқ ва ӯҳдадориҳои граждани; \$E) тадбиқи чораҳои давлатӣ барои шаҳрвандон.

@108. Муурофияи судӣ дар Тоҷикистон ба кадом забонҳо ба амал бароварда мешавад?

\$A) бо забони давлатӣ ё бо забони аксарияти аҳолии маҳалли дахлдор; \$B) бо забони давлатӣ, русӣ ва бо забони аксарияти аҳолии маҳалли дахлдор; \$C) бо забони давлатӣ; \$D) бо забони давлатӣ, русӣ; \$E) бо забони давлатӣ, русӣ, ўзбекӣ, қирғизӣ;

@109. Тоҷикистон аз кадом воҳидҳои марзию маъмурӣ иборат мешавад?

\$A) вилоятҳо, ноҳияҳо, шаҳрҳо; \$B) ноҳияҳо, деҳаҳо, шаҳрҳо, вилоятҳо; \$C) ноҳия, вилоятҳо, шаҳракҳо; \$D) вилояти

Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳрҳо; \$E) вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳрҳо, ноҳияҳо, шаҳракҳо ва деҳаҳо;

@110. Дар Тоҷикистон кӣ баёнғари соҳибхтиёрӣ ва сарчашмаи ягонаи ҳокимияти давлатӣ мебошад?

\$A) Маҷлиси Олӣ; \$B) Президент; \$C) Халқ; \$D) Халқ ва Президент; \$E) Маҷлиси Олӣ, Ҳукумат.

@111. Мӯҳлати даъво дар байни шарвандон чанд сол ё моҳ аст?

\$A) 5 сол; \$B) 2 сол; \$C) 3 сол; \$D) 1 сол; \$E) 6 моҳ.

@112. Намудҳои ҷавобгарии ҳуқуқро муайян созад:

\$A) экологӣ, маънавӣ, интизомӣ, ҷиноятӣ; \$B) граждани, моддӣ, маъмурӣ, иқтисодӣ; \$C) хоҷагӣ, моддӣ, ҷиноятӣ, интизомӣ; \$D) ҷиноятӣ, иқтисодӣ, моддӣ, маъмурӣ; \$E) интизомӣ, маъмурӣ, граждани, ҷиноятӣ;

@113. Ҷавобгарии молумулкӣ аз синни чандсолагӣ имкон дорад?

\$A) аз 20 солагӣ; \$B) аз 15 солагӣ; \$C) аз 14 солагӣ; \$D) аз 16 солагӣ; \$E) аз 18 солагӣ.

@114. Қобилияти амалкунӣ чист?

\$A) Қобилияти бо ҳаракатҳои худ ба даст даровардани уҳдадорӣ ва вазифаҳои гражданиро меноманд; \$B) қобилияти бо ҳаракатҳои худ ба даст даровардани моликият ва дигар ҳуқуқҳои молумулкиро меноманд; \$C) қобилияти бо ҳаракатҳои худ ба даст даровардани ҳуқуқҳои граждани ва барои худ ба вучуд овардани уҳдадориҳои гражданиро меноманд; \$D) қобилияти бо ҳаракатҳои худ ба даст даровардан уқуқ ва озодиҳои гражданиро меноманд; \$E) қобилияти бо ҳаракатҳои худ ба даст даровардани молумулк ва уҳдадориҳои гражданиро меноманд;

@115. Меҳнат кардан – ҳуқуқ, озодӣ, вазифа ё уҳдадориҳои шаҳрванд мебошад?

\$A) ҳуқуқ; \$B) озодӣ; \$C) вазифа ва ўҳдадорӣ; \$D) ўҳдадорӣ ва ҳуқуқ; \$E) ҳуқуқ ва озодӣ.

@116. Қобилияти ҳуқуқдории шахс кай аз байн меравад?

\$A) баъди таваллуд; \$B) баъди марг; \$C) баъди маҳрум шудан аз озодӣ; \$D) баъди ба синни нафақа расидан; \$E) баъди ба болиғ расидан, яъне 18 солағӣ;

@117. Иштирокчиёни муносибатҳои ҳуқуқи соҳибкорӣ чунинанд:

\$A) Корхона, шахси воқеӣ, муассиса; \$B) Шахси ҳуқуқӣ, ҷамъиятҳои саҳомӣ, корхонаи хурд; \$C) давлат, ноболиғ он, инсон; \$D) шахси воқеӣ, шахси ҳуқуқӣ, давлат; \$E) ташкилот, бизнесмен, биржа.

@118. Мафҳуми шахрвандиро муайян соед:

\$A) Мансубияти шахсро ба ин ё он давлат меноманд; \$B) Алоқамандии давлат ва шахс; \$C) дар ҳудуди давлат таваллуд шудан; \$D) баробарҳуқуқии шахс ва давлат; \$E) масъулияти шахс дар назди давлат.

@119. Навъҳои биржаро номбар намоед?

\$A) наврӯз, шамъ, роҳи қаҳқашон, умед; \$B) молӣ, ашъёӣ, умумӣ, универсалӣ, маҳсус; \$C) молӣ, асборӣ, фондӣ, меҳнатӣ; \$D) универсалӣ, асборӣ, меҳнатӣ, шамъ; \$E) фондӣ, асборӣ, пулӣ, умед, қаҳқашон.

@120. Кадоме аз ин воқеиятҳо асоси катъгардии шахрвандиро тақозо менамояд?

\$A) баромадан, таваллуд шудан; \$B) баромадан, аз дастдиҳӣ, маҳрум шудан; \$C) баромадан, дохил шудан; \$D) никоҳ бастан, гум кардан; \$E) баромадан, маҳрум шудан.

@121. Мазмуни шартномаро чӣ ташкил медиҳад?

\$A) ҳаракати тарафҳо; \$B) ҳуқуқ ва ўҳдадорӣҳои иштирокчиёни он; \$C) рафтори субъектони ҳуқуқ; \$D) шарту шароитҳои он; \$E) муносибати субъектони ҳуқуқ.

@122. Таърихи қабули конститусияҳои Тоҷикистонро муайян намоед?

\$A) 1922, 1929, 1936, 1977, 1993; \$B) 1924, 1929, 1931, 1937, 1992; \$C) 1930, 1937, 1954, 1977, 1994; \$D) 1994, 1999; \$E) 1929, 1931, 1937, 1978, 1994;

@123. Корхонаҳои хусусӣ дар кадом мақомот ба қайд гирифта мешаванд?

\$A) Прократура; \$B) кумитаи андоз; \$C) вазорати адлия; \$D) идораи нотариати давлатӣ; \$E) ҳокимияти маҳаллӣ.

@124. Намудҳои ҷавобгарии модии кормандон ва хизматчиёноро нишон диҳед.

\$A) Интизомӣ, маҳдуд; \$B) маҳдуд, пурра; \$C) шартномавӣ ва омехта; \$D) қонунӣ, ғайриқонунӣ; \$E) махсус, маҳдуд.

@125. Асосҳои бадаст дарории шахрвандӣ кадомҳоянд?

\$A) Таваллуд, қабул намудан, дар ҳолатҳои, ки шартномаҳои байналхалқӣ пешбинӣ намудаанд; \$B) таваллуд, фармони президент; \$C) фармон, қабул нашудан, баромадан; \$D) қабул нашудан, дар ҳолатҳои шартномаҳои байналмиллалӣ пешбинӣ намудаанд; \$E) паноҳгоҳ чустан, таваллуд, дохил шудан.

Чавобҳо аз фанни “Ҳуқуқ”

@1)\$E, @ 2)\$B, @3)\$A, @4)\$A, @5)\$A, @6)\$A, @7)\$A, @8)\$C, @9)\$D, @10)\$A, @11)\$E, @12)\$A, @13)\$E, @14)\$B, @15)\$A, @16)\$B, @17)\$A, @18)\$B, @19)\$C, @20)\$C, @21)\$C, @22)\$A, @23)\$D, @24)\$D, @25)\$A, @26)\$B, @27)\$D, @28)\$A, @29)\$A, @30)\$A, @31)\$D, @32)\$A, @33)\$A, @34)\$D, @35)\$A, @36)\$A, @37)\$A, @38)\$A, @39)\$A, @40)\$E, @41)\$D, @42)\$A, @43)\$A, @44)\$B, @45)\$A, @46)\$E, @47)\$A, @48)\$A, @49)\$A, @50)\$A, @51)\$A, @52)\$A, @53)\$A, @54)\$D, @55)\$CA, @56)\$A, @57)\$A, @58)\$E, @59)\$A, @60)\$A, @61)\$E, @62)\$A, @63)\$A, @64)\$D, @65)\$A, @66)\$E, @67)\$A, @68)\$D, @69)\$A, @70)\$A, @71)\$A, @72)\$A, @73)\$C, @74)\$A, @75)\$E, @76)\$A, @77)\$B, @78)\$D, @79)\$D, @80)\$A, @81)\$A, @82)\$C, @83)\$B, @84)\$A, @85)\$A, @86)\$A, @87)\$A, @88)\$A, @89)\$A, @90)\$A, @91)\$A, @92)\$B, @93)\$A, @94)\$E, @95)\$A, @96)\$A, @97)\$B, @98)\$A, @99)\$A, @100)\$D, @101)\$C, @102)\$E, @103)\$C, @104)\$A, @105)\$D, @106)\$C, @107)\$C, @108)\$A, @109)\$E,@110)\$C, @111)\$C, @112)\$E, @113)\$E, @114)\$C, @115)\$A, @116)\$B, @117)\$D, @118)\$A, @119)\$C, @120)\$B, @121)\$D, @122)\$E, @123)\$B, @124)\$B, @125)\$A.

Мафхумҳои асосии аз фанни ҳуқуқи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Ғояҳои ҳуқуқи сайёҳӣ гуфта- ақидаҳо, асосҳои пешбаранда ва қонуниятҳои ҳуқуқи сайёҳиро меноманд, ки моҳияти ҳуқуқи сайёҳиро ифода менамоянд.

Захираҳои туристӣ- ин маҷмӯи захираҳои экологӣ, табиӣю иқлимӣ, фарҳангию таърихӣ ва солимгардонӣ ва захираҳои дигари истироҳатӣю фароғатӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба қонеъ сохтани маҷмӯи талаботи гуногуни туристон мувофиқ мебошанд.

Иштирокчиёни муносибатҳои ҳуқуқи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон- ин шахсоне мебошанд, ки дар фаъолияти сайёҳӣ ширкат меварзанд ва ё ин фаъолиятро амалӣ менамоянд.

Истироҳат - барқарорсозӣ ва обӯтоби қувваи ҷисмонӣю маънавии инсон дар муҳити атроф тавассути истироҳат, аз он ҷумла бо туризм;

Манбаъҳои ҳуқуқи сайёҳӣ гуфта- санадҳои меъёрии ҳуқуқиро меноманд, ки дар ҷараёни фаъолияти меъёрэҷодкунӣю мақомоти давлатӣ ва ҳуқуқэҷодкунӣю дохилӣ (локалӣ) ба тасвиб расида, меъёрҳои танзимкунандаи муносибатҳои сайёҳӣ ва дигар муносибатҳои ба онҳо алоқаманди ҷамъиятиро дар худ инъикос менамоянд.

Маҳсулоти туристӣ – ҳуқуқ ба саёҳат, ки барои фурӯш, ба турист мутобиқи дастурҳои муқарраркардаи давлат пешбинӣ гардидааст

Низоми ҳуқуқи сайёҳӣ- ҳамчун соҳаи комплекси ҳуқуқи Тоҷикистон аз маҷмӯи меъёрҳои бо ҳам алоқаманди ҳуқуқӣ иборат мебошад, ки дар ҳамбастагӣ сохти устувори ягонаро ташкил медиҳанд.

Предмети ҳуқуқи сайёҳӣ гуфта- муносибатҳои ҷаъмиятиеро меноманд, ки бо меъёрҳои ҳуқуқи сайёҳӣ танзим карда мешаванд.

Реклама - иттилооте, ки дар ҳар шакл, тавассути ҳар навъ воситаҳо оид ба шахси воқеӣ ва ҳуқуқӣ, молҳо, ғояҳо ва ташаббусҳо (ахбори рекламавӣ) паҳн мешаванд ва барои доираи васеи шахсон пешбинӣ шуда, ҷиҳати ташаққул ё дастгирии шавқмандӣ ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, молҳо, ғояҳо, ташаббусҳо таъин гардида, барои фуруҳтани молҳо, ғояҳо ва ташаббусҳо мусоидат менамояд;

Саёҳат (тур) - сафари туристӣ бо пайроҳаҳои муайян дар мӯҳлатҳои муайян бо таъмини маҷмӯи хизматрасониҳо оид ба ҷобачокунӣ, ҳамлу нақл, озуқа, хизматрасониҳои экскурсионӣ, инчунин хизматӣ роҳбаладону тарҷумонҳо ва дигар хизматрасониҳо, ки вобаста ба мақсади саёҳат дар мавриди таъмини кафолати амнияти онҳо, ҳимоя ва ҳифзи тандурустии туристон пешниҳод карда мешаванд;

Сайёҳ- ин шахрванд ва шахсони бешаҳрвандӣ, истифодабарандаи хизматрасонии сайёҳӣ, ки аз ҷои истиқомати доимӣ ба кишвари (макони) дигари муваққатӣ ба мақсади солимгардонӣ, шиносӣ, зиёрат (ба истисноӣ ҳаҷ), тиҷорат, варзиш ва дигар мақсадҳои вобаста ба саёҳат сафар мекунад.

Саноати туристи - маҷмӯи меҳмонхонаҳо ва дигар воситаҳои ҷойгиршавӣ, нақлиёт, муассисаҳои хӯроки умумӣ, тамошо, шиносӣ, хизматӣ, солимгардонӣ, варзиши ва воситаҳои таъиноти дигар, ки ташкили фаъолияти танзими туризм ва агентии туристиро амали месозанд.

Субъекти фаъолияти туристӣ - ашхоси ҳуқуқӣ ва воқеӣ, аз он ҷумла ашхоси ҳуқуқӣ ё воқеии хориҷӣ, ё ашхоси бешаҳрвандӣ, ки хизматрасонии туристиро мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Чумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунад.

Танзими давлатии фаъолияти сайёҳӣ гуфта фаъолияти давлатро дар симои мақомотҳои он меноманд, ки баҳри амалӣ намудани сиёсати давлат бо истифода аз усул, восита ва шаклҳои махсус дар соҳаи сайёҳӣ равона шудааст.

Туризм - шуглест, ки усулҳои ташкилӣ истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ (**ба истиснои ҳаҷ**), тичоратӣ, варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои саёҳат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар мегирад;

Турист – шахрванд, истифодабарандаи хизматрасонии туристӣ, ки аз ҷои истиқомати доимӣ ба кишвари (макони) дигари муваққатӣ ба мақсади солимгардонӣ, шиносӣ, зиёрат (**ба истиснои ҳаҷ**), тичорат, варзиш ва дигар мақсадҳои вобаста ба саёҳат сафар мекунад;

Усулҳои ҳуқуқи сайёҳӣ гуфта- маҷмӯи тарзҳои тасиррасонии ҳуқуқиро ба муносибатҳои ҷаъмиятии ташкилдихандаи предмети ҳуқуқи сайёҳӣ меноманд.

Фаъолияти танзими туризм - фаъолият оид ба ташаккул, пешбурд ва фурӯши маҳсулоти туристӣ, ки дар асоси иҷозатнома аз ҷониби ашхоси воқеӣ ё ҳуқуқӣ (минбаъд - «танзимгари туризм») амалӣ мегардад;

Ҳуқуқи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон гуфта- соҳаи комплекси ҳуқуқро меноманд, ки аз маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқӣ иборат буда, муносибатҳои ҷаъмиятиро дар баҳши сайёҳӣ ба танзи мебарорад.

Ҳуқуқи сайёҳӣ ҳамчун соҳаи қонунгузорӣ – маҷмӯи қонунҳо ва дигар санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ мебошад, ки бо ёрӣ ва воситаи онҳо давлат меъёрҳои ҳуқуқи сайёҳиро муқаррар мекунад, тағйир медиҳад ва қатъ менамояд.

Саволҳои тести аз фанни “Ҳуқуқи сайеҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон”

@1. Асоси даврабандии ҳуқуқи сайхиرو чунин критерияҳо ташкил медиҳанд:

\$A) омилҳои техникаи-иқтисодӣ, иҷтимоӣ, функцияҳои мақсадноки сайёҳӣ дар давраҳои алоҳидаи инкишофнабӣ; \$B) омилҳои техникаи-иқтисодӣ, сиёси иҷтимоӣ, функцияҳои бемақсадноки сайёҳӣ дар давраҳои дигари инкишофёбӣ; \$C) омилҳои иқтисодӣ, фарҳангӣ, итилооти, сиёсӣ, иҷтимоӣ, барномавӣ, техникаи, маданияи функцияҳои мақсадноки сайёҳӣ дар давраҳои алоҳидаи инкишофёбӣ; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд; \$E) омилҳои техникаи-иқтисодӣ, иҷтимоӣ, функцияҳои мақсадноки сайёҳӣ дар давраҳои алоҳидаи инкишофёбӣ;

@2. Мақсади сайёҳати замони қадим чӣ буд.

\$A) шиносӣ ва мубодилаи моли як минтақа бо минтақаи дигар набуд; \$B) Аз худ намудани сарҳади давлат буд; \$C) Аз худ намудани сарҳади давлат набуд; \$D) Танҳо барои сайҳат буд; \$E) шиносӣ ва мубодилаи моли як минтақа бо минтақаи дигар буд;

@3. Хислатҳои қадимаи сайеҳи инҳо будаанд.

\$A) Ба сайёҳат одатан хислати таълимӣ, варзишӣ ва динӣ хос набуд; \$B) Ба сайёҳат одатан хислати таълимӣ, варзишӣ ва динӣ хос буд; \$C) Ба сайёҳат одатан хислати таълимӣ, таҷрибавӣ, сиёси, иҷтимоӣ варзишӣ ва динӣ (ба истисноии ҳаҷ) хос буд; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд; \$E) Ба сайёҳат одатан хислати таълимӣ, таҷрибавӣ, иҷтимоӣ варзишӣ ва динӣ (ба истисноии ҳаҷ) хос буд;

@4. Нақши муҳимро дар инкишофи сайёҳи кадом омил бозидааст.

\$A) рушди нақлиёт (ихтироии параход аз ҷониби Роберт Фултон соли 1807 ва паравоз аз ҷониби Джордж Стефенсон соли 1814); \$B) рушди нақлиёт (ихтироии параход аз ҷониби Роберт Фултон соли 1814 ва паравоз аз ҷониби Джордж Стефенсон соли 1821); \$C) рушди нақлиёт (ихтироии параход аз ҷониби Роберт Фултон соли 1800 ва паравоз аз ҷониби Джордж Стефенсон соли 1806); \$D) рушди нақлиёти ҳавоӣ

(ихтирои параход аз ҷониби Роберт Фултон аз ҷониби Джордж Стефенсон соли 1814); \$E) кашфи наклиети ҳавоӣ (ихтирои параход аз ҷониби Роберт Фултон аз ҷониби Джордж Стефенсон соли 1814);

@5.Баъд аз ҷанги дуҷониби ҷаҳон сайёҳи кадом ҳислатро касб намуд.

\$A) ҳислати умумиҷаҳонию; \$B) иҷаҳонию; \$C) Ҳислати туризмиро; \$D) Ҳислати иқтисодию; \$E) Ҳислати ҷамъиятиро;

@6.Вобаста ба самти фаъолияти давлат саёҳатро ба кадом гуруҳҳо ҷудо менамоянд.

\$A) Ду гуруҳ; \$B) Се гуруҳ; \$C) Чор гуруҳ; \$D) Шаш гуруҳ; \$E) як гуруҳ;

@7) Сайёҳати умумӣ чист?

\$A) Сайёҳати умумӣ – якбора қонеъ намудани талабот ва мақсади истеъмолии сайёҳон; \$B) Сайёҳати умумӣ – дубора қонеъ намудани талабот ва мақсади истеъмолии сайёҳон; \$C) Сайёҳати умумӣ – бисёрбора қонеъ намудани талабот ва мақсади истеъмолии сайёҳон; \$D) Сайёҳати умумӣ – ин қонеъ намудани талабот ва мақсади истеъмолии сайёҳон; \$E) Сайёҳати умумӣ – якбора қонеъ нанамудани талабот ва мақсади истеъмолии сайёҳон;

@8) Сайёҳати тафриқавӣ ин:

\$A) гуногунии талабот ва мақсади истеъмоли сайёҳон, гуногунии ҷузъиётҳои самтҳои махсуси талаботи сайёҳи; \$B) гуногунии талабот ва мақсади истеъмоли сайёҳон, гуногунии самтҳои махсуси талаботи сайёҳи; \$C) гуногунии талаботу тақрифот ва мақсади истеъмолию истеҳсолии сайёҳон, гуногунии ҷузъиётҳои самтҳои махсуси талаботи сайёҳи; \$D) гуногунии мақсади истеъмоли сайёҳон, гуногунии ҷузъиётҳои самтҳои махсуси талаботи сайёҳи; \$E) гуногунии талабот бе мақсади истеъмоли сайёҳон, гуногунии ҷузъиётҳои самтҳои махсуси талаботи сайёҳи.

@9) Ҳафт муъҷизаи олам кадомҳо буданд :

\$A) Пирамидаҳои Египти қадим, аз ҷумла Сфинкс, Боғи осмони Семирамид дар Вавилон, Мавзолей дар Галикарнас (Туркия), Мучасамаи Зевс дар Олимпия (Юнон), Мучасамаи Гимос – Колосс Родосский, Маяк дар Александрия, Масҷиди

Артемида ва ё Храм Диана дар Эфесе (Туркия); \$B) Пирамидаҳои Египти қадим, аз ҷумла Сфинкс, Боғои осмони Семирамид дар Вавилон, Тоҷмаҳал дар Галикарнас, Мучасамаи Зевс дар Олимпия (Юнон), Мучасамаи Гимос – Колосс Родосский, Маяк дар Александрия, Масҷиди Артемида ва ё Храм Диана дар Эфесе (Туркия); \$C) Пирамидаҳои Египти қадим, аз ҷумла Сфинкс, Боғои осмони Семирамид дар Вавилон, Мавзолей дар Галикарнас (Туркия), Мучасамаи Зевс дар Олимпия (Юнон), Мучасамаи Гимос – Колосс Родосский, Маяк дар Александрия, Масҷиди Артемида ва ё Храм Диана дар Эфесе (Туркия); \$D) Пирамидаҳои Египти қадим, аз ҷумла Сфинкс, Боғои осмони Семирамид дар Вавилон, девори Чин, Мучасамаи Зевс дар Олимпия (Юнон), Мучасамаи Гимос – Колосс Родосский, Маяк дар Александрия, Масҷиди Артемида ва ё Храм Диана дар Эфесе (Туркия); \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@10. Қабули меъёрҳои ҳуқуқии танзимкунандаи хизматрасонии меҳмонхонаҳо «Кодекси Хамурапӣ» (Бобулистон) ба кадом асри рост меояд;

\$A) асри 17 пеш аз мелод; \$B) асри 18 пеш аз мелод; \$C) асри 19 пеш аз мелод; \$D) асри 20 пеш аз мелод; \$E) асри 25 пеш аз мелод;

@11. Қонун дар бораи давомияти вақти қорӣ дар Фаронса қай қабул карда шудааст.

\$A) соли 1848; \$B) соли 1748; \$C) соли 1778; \$D) соли 1248; \$E) соли 1993;

@12. Сарчашмаҳои ҳуқуқӣ танзимкунандаи муносибатҳои ҷаъмиятӣ аз ҷумла муносибатҳо дар бахши сайёҳӣ дар аҳди давлати Сомониён ба чанд гуруҳ ҷудо мешаванд:

\$A) Ба 3 гуруҳ; \$B) Ба 2 гуруҳ; \$C) Ба 4 гуруҳ; \$D) Ба 1 гуруҳ; \$E) Ба гуруҳҳои гуногун;

@13. То инқилоби октябри соли 1917 дар Тоҷикистони пешазинқилобӣ қонунгузори дар бахши сайёҳӣ ба маънои то маш.....

\$A) гуногунии талабот ва мақсади истеъмоли сайёҳон, гуногунии ҷузъиётҳои самтҳои махсуси талаботи сайёҳӣ, ҷой

надошт; \$B) чой дошт; \$C) кам истифода мешуд; \$D) тамоман дида намешуд; \$E) чой надошт;

@14. Дар Тоҷикистони тоинкилобӣ муносибатҳои ҳуқуқи сайёҳӣ дар асоси:

\$A) меъёрҳои ҳуқуқи мусулмонӣ ва одатҳои ҳуқуқӣ танзим карда намешуданд; \$B) меъёрҳои ҳуқуқи мусулмонӣ; \$C) меъёрҳои ҳуқуқи мусулмонӣ, зардуштӣ ва одатҳои ҳуқуқӣ танзим карда мешуданд; \$D) ҳама меъёрҳои ҳуқуқи мусулмонӣ, зардуштӣ, иҷтимоӣ, одатҳои ҳуқуқӣ танзим карда мешуданд; \$E) меъёрҳои ҳуқуқи мусулмонӣ ва одатҳои ҳуқуқӣ танзим карда мешуданд;

@15. Оғози танзими ҳуқуқи сайёҳӣ дар Тоҷикистон:

\$A) Ба Декрети Ленини рост намеояд; \$B) Ба давраи истиклолият рост меояд; \$C) Ба замони баъди истиклолият рост меояд; \$D) Ба давраи бозсозии рост меояд; \$E) Ба Декрети Ленини рост меояд;

@16. Марҳилаи сеюми инкишофи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи сайёҳӣ кадом солҳоро дар бар мегирад.

\$A) солҳои 1990-2011-ро фаро мегирад; \$B) солҳои 1985-1990 ро фаро мегирад; \$C) солҳои 1990-1999-ро фаро мегирад; \$D) солҳои 1989-2000-ро фаро мегирад; \$E) солҳои 1990-2010-ро фаро мегирад;

@17. Аз кадом сол қонунҳои танзимкунандаи муносибатҳои соҳаи сайёҳӣ дар Тоҷикистон қабул гардиданд.

\$A) Аз соли 1996; \$B) Аз соли 1990; \$C) Аз соли 1999; \$D) Аз соли 2000 ин ҷониб; \$E) Аз соли 1991;

@18. Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба кадом масъалаҳои зерин вучуд дорад.

\$A) таъсис додани Кампанияи миллии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба туризм; \$B) таъсис додани Кампанияи хориҷи берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба туризм; \$C) таъсис додани Кампанияи минтақавӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба туризм; \$D) таъсис додани Кампанияи миллии-хориҷи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба туризм; \$E) таъсис додани Кампанияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба туризм; \$B) таъсис додани Кампанияи хориҷи берун аз Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба туризм.

@19. Эълomiaи Манил дар бораи сайёҳии байналмилалӣ кадом сол қабул карда шудааст

\$A) 1980; \$B) 1981; \$C) 1987; \$D) 1986; \$E) 1989;

@20. Қонуни ҚТ “дар бораи Туризм” кай қабул карда шудааст:

\$A) 3.10. 1990; \$B) 3.09. 1999; \$C) 4.09. 1999; \$D) 5.09.1999; \$E) 3.06.1999;

@21. Барномаи давлатии инкишофи туризм дар Тоҷикистон кадом солҳоро дар бар мегирад:

\$A) давраи солҳои 2004-2009; \$B) давраи солҳои 2000-2003; \$C) давраи солҳои 2009-2012; \$D) давраи солҳои 2012-2019; \$E) Давраи солҳои 2009- 2011;

@22) Концепсияи рушди соҳаи туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои.....

\$A) 2009-2019; \$B) 2009-2012; \$C) 2000-2012; \$D) 1999-2000; \$E) 2009-2018;

@22. Барномаи давлатии рушди туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон кадом солҳоро дар бар мегирад:

\$A) 2010-2014; \$B) 2014-2018; \$C) 2000-2010; \$D) 2013-2016; \$E) 2010-2019

@23. Кодекси этики туристӣ кадом сол қабул карда шудааст

\$A) 1999 дар ш. Сантьяго; \$B) 1997 дар ш.Сантьяго; \$C) 1999 дар ш. Париж; \$D) 2010 дар Лондон; \$E) 2009 дар ш. Сантьяго;

@24. Вобаста ба кадом дастовардҳо Тоҷикистон кишвари сайёҳи байён шудааст

\$A) вобаста ба дастовардҳои таърихию-фарҳангӣ ва мадани; \$B) вобаста ба табиату иқлими; \$C) вобаста ба мероси таърихи; \$D) вобаста ба бозефтҳои таърихи, фарҳангӣ, эҷодӣ,иқлимӣ ва ғайраҳо; \$E) вобаста ба дастовардҳои таърихию-фарҳангӣ;

@25. Муносибатҳои ҳуқуқи саеҳи чистанд:

\$A) намуди муносибатҳои ҷамъияти буда тавассути меъерҳои ҳуқуқи сайеҳи ба танзим дароварда мешаванд; \$B) намуди муносибатҳои ҷамъияти буда тавассути меъерҳои ҳуқуқи ба танзим дароварда мешаванд; \$C) намуди муносибатҳои ҳуқуқи буда тавассути меъерҳои ҳуқуқи сайеҳи

ба танзим дароварда мешаванд; \$D) намуди муносибатҳои ҷамъияти буда тавассути меъерҳои ҳуқуқи сайёҳи-хизматрасонӣ ба танзим дароварда мешаванд; \$E) намуди муносибатҳои ҷамъияти буда тавассути меъерҳои ҳуқуқи сайёҳи ба танзим дароварда намешаванд;

@26. Концепсияи рушди соҳаи сайёҳи дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба кадом солҳо рост меояд:

\$A) солҳои 2009-2019; \$B) солҳои 2010-2011; \$C) солҳои 2008-2010; \$D) солҳои 2011-2012; \$E) соли 2009-2011;

@27. Мақсади асосии сиёсати давлатӣ дар соҳаи сайёҳӣ:

\$A) ин таъмин намудани шароитҳои мусоиди ҳуқуқӣ барои ташкили фаъолияти самарабахши субъектҳои фаъолияти сайёҳӣ ва дар ин замина таъсиси бозори самаранок ва рақобатпазири сайёҳӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад; \$B) ин таъмин намудани шароитҳои мусоиди иқтисодӣ барои ташкили фаъолияти самарабахши субъектҳои фаъолияти сайёҳӣ ва дар ин замина таъсиси бозори самаранок ва рақобатпазири сайёҳӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад; \$C) ин таъмин намудани шароитҳои мусоиди ҳуқуқӣ барои ташкили фаъолияти соҳибқори субъектҳои фаъолияти сайёҳӣ ва дар ин замина таъсиси бозори самаранок ва рақобатпазири сайёҳӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад; \$D) ин таъмин намудани шароитҳои мусоиди ҳуқуқӣ барои ташкили фаъолияти самарабахши субъектҳои фаъолияти иқтисодию ҳуқуқи ва дар ин замина таъсиси бозори самаранок ва рақобатпазири сайёҳӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад; \$E) ин таъмин намудани шароитҳои мусоиди ҳуқуқю-ахлоқи барои ташкили фаъолияти самарабахши субъектҳои фаъолияти сайёҳӣ ва дар ин замина таъсиси бозори самаранок ва рақобатпазири сайёҳӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад;

@28. Якумин бор ба Қонуни Қ Т дар бораи туризм кай таъғиру иловаҳо дохил карда шудааст;

\$A) 26.12.2005; \$B) 24.12.2005; \$C) 22.12.2005; \$D) 27.12.2005; \$E) 23.12.2005;

@29. Ҳуқуқи сайёҳии (туристии) Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун:

\$A) фанни таълими; \$B) илми ҳуқуқи; \$C) соҳаи ҳуқуқ; \$D) соҳаи комплекси ҳуқуқ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@30. Низоми ҳуқуқи сайёҳи аз чанд қисм иборат аст:

\$A) аз 2 қисм; \$B) аз 4 қисм; \$C) аз 3 қисм; \$D) аз як қисм фақат иборат мебошад; \$E) аз 5 қисм.

@31. Ҳуқуқи сайёҳӣ ҳамчун илми ҳуқуқӣ аз.....

\$A) маҷмӯи донишҳои айнӣ ва муратабгаштаи илмӣ-назариявӣ ва методологӣ аст, ки тавассути онҳо воқеияти ҳуқуқӣ сайёҳӣ дарк намешавад; \$B) Комплекси донишҳои айнӣ ва муратабгаштаи илмӣ-назариявӣ ва методологӣ аст, ки тавассути онҳо воқеияти ҳуқуқӣ сайёҳӣ дарк мешавад; \$C) маҷмӯи донишҳои айнӣ ва номуратабгаштаи илмӣ-назариявӣ ва методологӣ аст, ки тавассути онҳо воқеияти ҳуқуқӣ сайёҳӣ дарк мешавад; \$D) маҷмӯи донишҳои айнӣ ва муратабгаштаи назариявӣ ва методӣ аст, ки тавассути онҳо воқеияти ҳуқуқӣ сайёҳӣ дарк мешавад; \$E) маҷмӯи донишҳои айнӣ ва муратабгаштаи илмӣ-назариявӣ ва методологӣ аст, ки тавассути онҳо воқеияти ҳуқуқӣ сайёҳӣ дарк мешавад;

@32. Ҳуқуқи сайёҳи ҳамчун:

\$A) соҳаи мустакили ҳуқуқ; \$B) соҳаи комплекси ҳуқуқ; \$C) зерсоҳаи ҳуқуқ; \$D) институти ҳуқуқ; \$E) зеринститути ҳуқуқ;

@33. Предмети ҳуқуқи сайёҳи дорои хусусиятҳои зерин аст:

\$A) муносибатҳо ва меъёрҳои танзимкунандаи он; \$B) мақсади иштирокчиен муайян аст; \$C) муносибати сайёҳонро танҳо танзим мекунад; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд; \$E) ҳислати тафриқавӣ дорад;

@34. Тамоми муносибатҳои ҷаъмиятӣ, ки ба предмети ҳуқуқи сайёҳи дохил мешаванд ба чанд гуруҳ дохил менамоянд.

\$A) ба 3 гуруҳ Муносибатҳо оиди ба амал баровардани фаъолияти сайёҳи, Муносибатҳои, ки ба муносибатҳои фаъолияти сайёҳи алоқаманд мебошанд, Муносибатҳо оид ба танзими давлатии фаъолияти сайёҳӣ; \$B) ба 3 гуруҳ Муносибатҳо оиди ба амал баровардани сайёҳи, Муносибатҳои, ки ба муносибатҳои фаъолияти сайёҳи

алоқаманд намебошанд, Муносибатҳо оид ба танзими давлатии фаъолияти сайёҳӣ; \$C) ба 3 гурӯҳ Муносибатҳо оиди ба амал набаровардани фаъолияти сайёҳи, Муносибатҳо, ки ба муносибатҳои фаъолияти сайёҳи алоқаманд мебошанд, Муносибатҳо оид ба амалигардонии давлатии фаъолияти сайёҳӣ; \$D) ба 4 гурӯҳ Муносибатҳо оиди ба амал баровардани фаъолияти сайёҳи, Муносибатҳо, ки ба муносибатҳои фаъолияти сайёҳи алоқаманд мебошанд, Муносибатҳо оид ба танзими давлатии фаъолияти сайёҳӣ, Муносибатҳо доир ба танзими давлатии фаъолияти соҳибкорӣ; \$E) ба 4 гурӯҳ Муносибатҳо оиди ба амал баровардани фаъолияти сайёҳи, Муносибатҳо, ки ба муносибатҳои фаъолияти сайёҳи алоқаманд мебошанд, Муносибатҳо оид ба танзими давлатии фаъолияти сайёҳӣ, Муносибатҳо доир ба танзими давлатии фаъолияти иқтисоди;

@35. Ба муносибатҳо оиди ба амал баровардани фаъолияти сайёҳӣ дохил мешаванд:

\$A) муносибатҳо оиди ташаккули хизмати сайёҳи; муносибатҳо оид ба пешбурди хизмати сайёҳи ва муносибатҳо оид ба фурӯши хизмати сайёҳи; \$B) муносибатҳо оиди хизмати сайёҳи; муносибатҳо оид ба пешбурди хизмати сайёҳи ва муносибатҳо оид ба фурӯши хизмати сайёҳи; \$C) муносибатҳо оиди ташаккули хизмати сайёҳи; муносибатҳо оид ба пешбурди хизмати сайёҳи; \$D) Ҳама ҷавобҳо нодурустанд; \$E) муносибатҳо оиди ташаккули хизмати сайёҳи; муносибатҳо оид ба пешбурди хизмати сайёҳи ва муносибатҳо оид ба фурӯши амалиети сайёҳи;

@36. Ба Муносибатҳо оид ба танзими давлатии фаъолияти сайёҳи дохил мешаванд:

\$A) бақайдгири, иҷозатномадиҳи, сертификатсия, андозбандӣ; \$B) азнавбақайдгири, иҷозатномадиҳи, сертификатсия, андозбандӣ; \$C) Ба меъердарори, танзимдарорӣ; \$D) Ҳама ҷавобҳо дурустанд; \$E) иҷозатномадиҳи, сертификатсия, андозбандӣ.

@37. Ҳуқуқи сайёҳи гуфта.....

\$A) соҳаи комплекси ҳуқуқро меноманд, ки аз маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқӣ иборат буда, муносибатҳои ҷамъиятиро дар

бахши сайёҳи ба танзи медарорад; \$B) соҳаи ҳуқуқро меноманд, ки аз маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқӣ иборат буда, муносибатҳои ҷамъиятиро дар бахши сайёҳи ба танзи медарорад; \$C) соҳаи гайрикомплексии ҳуқуқро меноманд, ки аз маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқӣ иборат буда, муносибатҳои ҷамъиятиро дар бахши сайёҳи ба танзи медарорад; \$D) соҳаи комплексии ҳуқуқро меноманд, ки аз маҷмӯи меъёрҳои ҳуқуқӣ иборат буда, муносибатҳои ҷамъиятиро дар бахши истироҳат ба танзи медарорад; E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд.

@38. Ҳуқуқи сайёҳи ҳамчун соҳаи қонунгузорӣ

\$A) маҷмӯи қонунҳо ва дигар санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ мебошад, ки бо ёрӣ ва воситаи онҳо давлат меъёрҳои ҳуқуқи сайёҳиро муқаррар мекунад, тағйир медиҳад ва қатъ менамояд; \$B) маҷмӯи санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ мебошад, ки бо ёрӣ ва воситаи онҳо давлат меъёрҳои ҳуқуқи сайёҳиро муқаррар мекунад, тағйир медиҳад ва қатъ менамояд; \$C) маҷмӯи қонунҳо ва дигар санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ мебошад, ки бо ёрӣ ва воситаи онҳо давлат меъёрҳои ҳуқуқи сайёҳиро муқаррар намекунад, тағйир медиҳад ва қатъ менамояд; \$D) маҷмӯи қонунҳо мебошад, ки бо ёрӣ ва воситаи онҳо давлат меъёрҳои ҳуқуқи сайёҳиро муқаррар мекунад, тағйир медиҳад ва қатъ менамояд; \$E) маҷмӯи қонунҳо ва дигар меъёриву ҳуқуқӣ мебошад, ки бо ёрӣ ва воситаи онҳо давлат меъёрҳои ҳуқуқи сайёҳиро муқаррар мекунад, тағйир медиҳад ва қатъ менамояд;

@39. туризм чист?

\$A) **туризм** - шуғлест, ки усулҳои ташкилӣ истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ (**ба истиснои ҳаҷ**), тичоратӣ, варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои саёҳат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар мегирад; \$B) **-туризм** - шуғлест, ки усулҳои ташкилӣ истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ, тичоратӣ, варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои саёҳат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар мегирад; \$C) **-туризм** - фаъолиятест, ки усулҳои ташкилӣ истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ (**ба истиснои ҳаҷ**), тичоратӣ,

варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои саёҳат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар мегирад; \$D) **-туризм** - шуғлест, ки усули ташкили истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ (**бо истиснои ҳаҷ**), **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои саёҳат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар мегирад; \$E) **туризм** - шуғлест, ки усулҳои ташкили истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ (**бе истиснои ҳаҷ**), тиҷоратӣ, варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва воситаҳои саёҳат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доимиро дар бар мегирад;

40. туризми дохилӣ ин....

\$A) ташкили саёҳат дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доимӣ доранд; \$B) ташкили саёҳат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доимӣ доранд; \$C) ташкили саёҳат дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шахсони воқеӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доимӣ доранд; \$D) ташкили саёҳат дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати муваққатӣ доранд; \$E) ташкили саёҳат берун аз қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доимӣ доранд;

41. туризми иҷтимоӣ ин.....

\$A) саёҳате, ки аз маблағҳои аз тарафи давлат барои эҳтиёҷоти иҷтимоӣ ҷудогардида, пардохта мешавад; \$B) саёҳате, ки аз маблағҳои аз тарафи давлат барои эҳтиёҷоти иҷтимоӣ ҷудогардида, пардохта намешавад; \$C) саёҳате, ки аз маблағҳои аз тарафи давлат барои эҳтиёҷоти иқтисодӣ, иҷтимоӣ ҷудогардида, пардохта мешавад; \$D) саёҳате, ки аз маблағҳои аз тарафи давлат барои эҳтиёҷоти иҷтимоӣ, иқтисодӣ, сиёсӣ ҷудогардида, пардохта мешавад; \$E) саёҳате, ки бе маблағҳои аз тарафи давлат барои эҳтиёҷоти иҷтимоӣ ҷудогардида, пардохта мешавад;

@42. турист ин.....

\$A) шахрванд, истифодабарандаи хизматрасонии туристӣ, ки аз ҷои истиқомати доимӣ ба кишвари (макони)

дигари муваққатӣ ба мақсади солимгардонӣ, шиносӣ, зиёрат (ба истиснои ҳаҷ), тиҷорат, варзиш ва дигар мақсадҳои вобаста ба саёҳат сафар мекунад; \$B) турист – шаҳрванд, истифодабарандаи хизматрасонии туристӣ, ки аз ҷои истиқомати муваққати ба кишвари (макони) дигари муваққатӣ ба мақсади солимгардонӣ, шиносӣ, зиёрат (ба истиснои ҳаҷ), тиҷорат, варзиш ва дигар мақсадҳои вобаста ба саёҳат сафар мекунад; \$C) турист – шаҳрванд, хизматрасонии туристӣ, ки аз ҷои истиқомати доимӣ ба кишвари (макони) дигари муваққатӣ ба мақсади солимгардонӣ, шиносӣ, зиёрат (ба истиснои ҳаҷ), тиҷорат, варзиш ва дигар мақсадҳои вобаста ба саёҳат сафар мекунад; \$D) турист – шаҳрванд, истифодабарандаи хизматрасонии туристӣ, ки аз ҷои истиқомати доимӣ ба кишвари (макони) дигари муваққатӣ ба мақсади динӣ, шиносӣ, зиёрат (ба истиснои ҳаҷ), тиҷорат, варзиш ва дигар мақсадҳои вобаста ба саёҳат сафар мекунад; \$E) шаҳрванд, истифодабарандаи хизматрасонии туристӣ, ки аз ҷои истиқомати доимӣ ба кишвари (макони) дигари муваққатӣ ба мақсади солимгардонӣ, шиносӣ, зиёрат (ба истиснои ҳаҷ), тиҷорат, варзиш ва мақсадҳои вобаста ба саёҳат сафар мекунад.

@43. Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи туризм

\$A) Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи туризм ба Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад; \$B) Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи туризм ба Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқи иборат мебошад; \$C) Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи туризм ба Конституцияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, инчунин дигар қонунҳо ки Тоҷикистон онҳоро эътироф

кардааст, иборат мебошад; \$D) Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи туризм ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос наёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад; \$E) Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи туризм ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намекунад, иборат мебошад;

@44. Мақсадҳои асосии танзими давлатии фаъолияти туристӣ ин:

\$A) таъмини ҳуқуқи шахрвандон ба истироҳат, ҳаракати озод, ҳифзи муҳити зист; \$B) таъмини ҳуқуқи шахрвандон ба истироҳат; \$C) таъмини ҳуқуқи шахрвандон ба ҳаракати озод, ҳифзи муҳити зист; \$D) таъмини ҳуқуқи шахрвандон, сайёҳон ба истироҳат, ҳаракати озод, ҳифзи муҳити зист; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд.

@45. Танзими давлатии фаъолияти туристӣ бо роҳҳои зайл амалӣ гардонида мешавад:

\$A) эҷод намудани санадҳои меъёрию ҳуқуқи, ки ба ташаккули муносибатҳо дар соҳаи саноати туристӣ равона карда шудаанд; \$B) амалӣ намудани санадҳои меъёрию ҳуқуқи, ки ба ташаккули муносибатҳо дар соҳаи саноати туристӣ, иқтисодӣ равона карда шудаанд; \$C) эҷод намудани санадҳои меъёрию ҳуқуқи, ки ба ташаккули муносибатҳо дар соҳаи ҳуқуқӣ равона карда шудаанд; \$D) эҷод намудани санадҳои меъёри қонунгузорӣ, ки ба ташаккули муносибатҳо дар соҳаи саноати туристӣ равона карда шудаанд; \$E) танзим намудани санадҳои меъёрию ҳуқуқи, ки ба ташаккули муносибатҳо дар соҳаи саноати туристӣ равона карда шудаанд;

@46. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи туризм

\$A) муқаррар намудани тартиби воридоту содироти хизматрасонии туристӣ; \$B) муқаррар намудани хароҷоту

содироти хизматрасони истирохатӣ; \$C) қабул намудани тартиби воридоту содироти хизматрасони туристӣ; \$D) муқаррар намудани тартиби воридоту содироти хизматрасони иқтисодӣ туристӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@47. Иҷозатномадихии фаъолияти туристӣ тавассути кадом қонун амалӣ гардонида мешавад:

\$A) мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷозатномадихӣ ба баъзе намудҳои фаъолият»; \$B) мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи туризм»; \$C) мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷозатномадихӣ»; \$D) мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи агентҳои туристи»; \$E) мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷозатномадихӣ ба баъзе фаъолият».

@48. туризми сайёр ин:

\$A) ташкилӣ саёҳат ба дигар кишварҳо барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доими доранд; \$B) ташкилӣ саёҳат ба дигар кишварҳо барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доими надоранд; \$C) ташкилӣ саёҳат ба дигар кишварҳо барои шаҳрвандоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доими доранд; \$D) ташкилӣ саёҳат ба дигар шаҳрҳо барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доими доштаанд; \$E) ташкилӣ саёҳат ба дигар кишварҳо барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доими доранд;

@49. кӯҳнавардӣ (алпинизм) ин:

\$A) намуди ғайриоддии туризм, ки бо баромадан ба қўллаҳои кӯҳӣ алоқаманд аст; \$B) намуди оддии туризм, ки бо баромадан ба самти қўллаҳои кӯҳӣ алоқаманд нест; \$C) намуди ғайриоддии туризм, ки бо баромадан ба кӯҳӣ ҳамвор алоқаманд аст; \$D) намуди муайяни фаъолияти соҳибкорӣ, ки бо баромадан ба қўллаҳои кӯҳӣ алоқаманд аст; \$E) шакли ғайриоддии туризм, ки бо баромадан ба қўллаҳои кӯҳӣ алоқаманд аст;

@50. Таърихи инкишофёбии сайёхиро дар ҷаҳон ба чанд давра давра тақсим менамоянд:

\$A) як давра; \$B) ду давра; \$C) се давра; \$D) чор давра; \$E) панҷ давра.

@51. Таъсиси институти парастор-роҳбалади сайёҳӣ дар Италия ба кадом асри рост меояд:

\$A) асри 16; \$B) асри 18; \$C) асри 17; \$D) асри 20; \$E) асри 21

@52. Бавучудоии аввалин Бюроҳои сайёҳии олмонӣ.....

\$A) соли 1837; \$B) соли 1847; \$C) соли 1841; \$D) соли 1850

53. Ба сарчашмаҳои севвуминдараҷаи ҳуқуқи сайёҳи дохил мешаванд:

\$A) ҳуқуқи позитивии фармон ва ҳуқуқҳои одатии халқияту қавмҳои мухталиф; \$B) ҳуқуқи фитрии соҳибони фармон ва ҳуқуқҳои одатии халқияту қавмҳои мухталиф; \$C) ҳуқуқи позитивии соҳибони фармон ва ҳуқуқҳои одатии халқияту қавмҳои мухталиф; \$D) ҳуқуқи фитрии соҳибони фармон ва ҳуқуқҳои одатии халқияту қавмҳои мухталиф; \$E) ҳуқуқи соҳибони фармон ва ҳуқуқҳои анъанавии халқияту қавмҳои мухталиф; \$E) ҳуқуқи соҳибони фармон ва ҳуқуқҳои анъанавии халқияту қавмҳои мухталиф дар замони қадим;

@54. Кадом моддаи конститутсияи ИЧШС ба фаъолияти сайёҳи бахшида шудааст:

\$A) моддаи 43; \$B) моддаи 42; \$C) моддаи 41; \$D) моддаи 53; \$E) моддаи 54.

@55. Эълонияи Манил оид ба сайёҳии байналмилали қай қабул карда шуд:

\$A) 11 октябри соли 1980; \$B) 11 октябри соли 1980; \$C) 10 октябри 1980; \$D) 15 октябри соли 1981; \$E) 12 октябри соли 1980;

@56. Конвенсия оид ба унификатсияи баъзе қоидаҳои ба боркашонии ҳавоӣ қай қабул карда шуд

\$A) аз 12 октябри соли 1929; \$B) аз 13 октябри соли 1961; \$C) аз 17 октябри соли 1987; \$D) аз 20 октябри соли 1961; \$E) аз 15 ноябри соли 1998.

57. Конвенсияи байналмилалӣ оид ба қарордод барои сайёҳат;

\$A) аз 22 апрели соли 1970; \$B) аз 22 апрели соли 1970; \$C) аз 24 март соли 1984; \$D) аз 21 март соли 1945; \$E) аз 23 апрели соли 1970.

@58. Санадҳои ҳуқуқи байналмилалӣ дар бахши сайёҳии ҳамчун манбаи ҳуқуқи сайёҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон

\$A) эътироф мешаванд; \$B) эътироф намешаванд; \$C) эътироф мешаванд, агар санад амал нанамояд; \$D) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд; \$E) агар санад амал намояд;

@59. сиёсати давлатиро дар соҳаи сайёҳии кадом мақомоти давлати ба амал мебарорад.

\$A) Кумитаи кор бо ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон; \$B) Шуъбаи кор бо ҷавонон ва сайёҳии назди ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон; \$C) Кумитаҳои дигари давлати; \$D) Вазорати маъориф; \$E) Кумитаи андозаи назди ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

60. Низомнома дар бораи Кадастри давлатии захираҳои туристӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон.....

\$A) Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 6 майи соли 2000; \$B) Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 майи соли 2000; \$C) Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 11 майи соли 2011; \$D) Бо қарори маҷлиси олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 март соли 2000; \$E) Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 5 майи соли 2000;

@61. Намудҳои сайёҳии ба чунин гурӯҳҳо ҷудо карда мешаванд:

\$A) Иҷтимоӣ, Фарҳангӣ-омузишӣ, динӣ ва ғ; \$B) иҷтимоӣ, деҳотӣ, шпхрӣ; \$C) иқтисодӣ, сиёсӣ, фарҳангӣ; \$D) Байналмилалӣ, дохилидавлатӣ; \$E) фарҳанги омӯзиши ва динӣ;

@62. фаъолияти нақлиётӣ ин.....

\$A) хизматрасони оид ба кашонидан ба маршрути сайёҳӣ ва экскурсионӣ- сайрӣ; \$B) хизматрасони оид ба кашонидан ба маршрути сайёҳӣ; \$C) хизматрасони оид ба кашонидан ба маршрути сайёҳӣ ва экскурсиявӣ; \$D) хизматрасони оид ба фаъолияти сайёҳии ва дигар фаъолиятӣ ба он алоқаманд; \$E)

хизматрасони оид ба истифодаи маршрути сайёҳӣ ва экскурсионӣ- сайрӣ;

@63. Кадом аз санадҳои зерин ба сифати сарчашмаи ҳуқуқи сайёҳи баромад менамояд:

\$A) Кодекси граждани; \$B) Кодекси гумрук; \$C) Кодекси андоз; \$D) Кодекси ҳавоӣ; \$E) Кодекси манзил;

64. Истилои туризм аз кадом забон гирифта шудааст:

\$A) аз калимаи франсавии тур, маънояш сайру сафар; \$B) аз калимаи италявии тур, маънояш истироат; \$C) аз калимаи олимони туро, маънояш дамгири; \$D) аз калимаи франсавии тур, маънояш сафар; \$E) аз калимаи лотинии тур, маънояш, сайру сайёҳат.

@65. Методҳои ҳуқуқи сайёҳи инҳоянд:

\$A) императивӣ ва диспозитивӣ; \$B) демократӣ ва плюаризмӣ; \$C) маънкунӣ ва иҷозатдиҳӣ; \$D) баробарии тарафҳо; \$E) императиви.

@66. қонунгузориҳои сайёҳӣ ин.....

\$A) маҷмӯи сандҳои меъёри ҳуқуқие мебошад, ки ба воситаи он муносибатҳои сайёҳи ба танзим дароварда мешавад; \$B) маҷмӯи меъёри ҳуқуқие мебошад, ки ба воситаи он муносибатҳои сайёҳи ба танзим дароварда мешавад; \$C) маҷмӯи сандҳои меъёри ҳуқуқие мебошад, ки ба воситаи он муносибатҳои ҷамъиятӣ ба танзим дароварда мешавад; \$D) маҷмӯи сандҳои меъёри ҳуқуқие мебошад, ки ба воситаи он муносибатҳои сайёҳӣ ба танзим дароварда намешавад; \$E) маҷмӯи сандҳои меъёри ҳуқуқие мебошад, ки бевосита муносибатҳои сайёҳи ба танзим дароварда мешавад;

@67. Дар кадом моддаи Конститутсияи ҚТ муқаррар карда шудааст, ки Шаҳрванд ҳуқуқ ба истироҳат дорад.

\$A) моддаи 37; \$B) моддаи 41; \$C) моддаи 67; \$D) моддаи 31; \$E) моддаи 42.

@68. Қафолати баамалбарории фаъолияти сайёҳи дар.....

\$A) моддаи 12 Конститутсияи ҚТ муқаррар шудааст; \$B) моддаи 14 Конститутсияи ҚТ муқаррар шудааст; \$C) моддаи 12 Қонун дар бораи туризм; \$D) моддаи 13 Қонуни ҚТ дар бораи химоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд;

@69. Вобаста ба доираи тадбиқшавӣ дар ҳудуд манбаҳои ҳуқуқи сайёҳи ба

\$A) манбаҳои байналмилалӣ ва дохили давлатӣ (миллӣ); \$B) манбаҳои милли ва маҳалӣ; \$C) манбаҳои байналмилали ва байнидавлатӣ; \$D) манбаҳои дохилӣ ва берунӣ чудо мешаванд; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд.

@70. Вобаста ба объекти танзими ҳуқуқӣ манбаҳои ҳуқуқи сайёҳиро ба гуруҳи зерин чудо менамоянд:

\$A) манбаҳои амали ҳамагонӣ ва манбаҳои амали дохилӣ; \$B) манбаҳои самти ҳамагонӣ ва манбаҳои амали дохилӣ; \$C) манбаҳои амали ҳамагонӣ ва манбаҳои санадӣ дохилӣ; \$D) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд; \$E) манбаҳои авалин ва охирина.

@71. Ба манбаҳои умумидавлатӣ дохил мешаванд;

\$A) Конститутсия, қонунҳо, фармонҳои президент, қарорҳои ҳукумат дар тамоми қаламрави давлат, нисбати тамоми шаҳрвандон паҳн мешаванд; \$B) Конститутсия, қонунҳо, фармонҳои президент, қарорҳои ҳукумат дар тамоми қаламрави давлат, нисбати тамоми шаҳрвандон паҳн намешаванд; \$C) Кодекс, қонунҳо, фармонҳои президент, қарорҳои ҳукумат дар тамоми қаламрави давлат, нисбати тамоми шаҳрвандон паҳн мешаванд; \$D) Конститутсия, қонунҳо, фармонҳои президент, қарорҳои ҳукумат ки берун аз қаламравӣ давлат, нисбати тамоми шарвандон паҳн мешаванд; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд.

@72. Вобаста ба қувваи ҳуқуқи манбаҳои ҳуқуқи сайёҳиро ба намудҳои зерин чудо менамоянд:

\$A) қонунҳо ва санадҳои зерқонунӣ; \$B) ҳуқуқҳо ва ҳуқуқҳои зерамалӣ; \$C) Конститутсия ва қонунҳои конститутсионӣ; \$D) санадҳо ва Кодексҳо; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд.

@73. Вобаста ба субъекти ҳуқуқэҷодкунӣ манбаҳои ҳуқуқи сайёҳи ба гуруҳи зерин чудо менамоянд

\$A) манбаҳои дар натиҷаи раъйпурсӣ ва аз ҷониби мақомотӣ давлатӣ шахсони мансабдор қабулгардида; \$B) манбаҳои дар натиҷаи умумӣ ва аз ҷониби мақомотӣ давлатӣ шахсони мансабдор қабулгардида; \$C) манбаҳои дар натиҷаи раъйпурсӣ ва аз ҷониби мақомотӣ давлатӣ андоз ва шахсони

мансабдор қабулгардида; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд; \$E) манбаҳои дар натиҷаи раёипурсӣ ва аз ҷониби мақомоти болои қабулгардида;

@74. Ба маънои васеъ манбаи ҳуқуқ гуфта,

\$A) шароити мавҷудаи моддӣ, иҷтимоӣ, фарҳанги ва сиёсии ҷомеаро меноманд, ки қабули санадҳои дахлдори ҳуқуқиро боис мегарданд; \$B) шароити мавҷудаи моддӣ, иҷтимоӣ, ва сиёсии ҷомеаро меноманд, ки қабули санадҳои дахлдори ҳуқуқиро боис мегарданд; \$C) Шакли зоҳири ва ифодаебии меъерҳои ҳуқуқиро меноманд; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) Шакли зоҳири ва ифодаебии меъерҳои ҳуқуқиро меноманд;

@75. Низоми Ҳуқуқ чист?

\$A) маҷмуи ҳамаи меъерҳои қонунгузориро меноманд; \$B) маҷмуи соҳа ва институти ҳуқуқиро меноманд; \$C) ҳамаи қонунҳои дохили давлатиро меноманд; \$D) соҳаи ҳуқуқро меноманд; \$E) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд;

@76. Маънаҳои ҳуқуқ ба чанд маъно фаҳмида мешаванд:

\$A) ду маъно маҳдуд ва васеъ; \$B) ду маъно васеъ ва расмӣ; \$C) ду маъно расмӣ ва гайрирасмӣ; \$D) ҳамаи ҷавобҳо нодурустанд; \$E) ду маъно модди ва маънави;

@77. Ҳуқуқи сайеҳи бо кадом соҳаҳои ҳуқуқ алоқамандӣ дорад:

\$A) граждони, маъмурӣ, меҳнатӣ; \$B) граждони, оилавӣ, таъминоти иҷтимоӣ; \$C) Ҷинояти, бонкӣ, соҳибкорӣ; \$D) Ба ягон соҳаи ҳуқуқ алоқамандӣ надорад; \$E) алоқамандӣ танҳо бо ҳуқуқи граждони дорад;

78. Низоми ҳуқуқи сайеҳи аз....

\$A) Қисми умумӣ ва хоси ҳуқуқ; \$B) қисми дохили ва махсус; \$C) Қисми умумӣ ва махсус; \$D) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) қисми молиявӣ ва бучети;

@79. реклама дар соҳаи сайеҳӣ ба кадом қисми ҳуқуқи сайеҳӣ дохил мешавад...

\$A) Қисми махсус; \$B) Қисми умумӣ; \$C) Қисми дохили; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) Қисми умумӣ ва махсус.

@80. Ғояҳои ҳуқуқи сайеҳӣ гуфта.....

\$A) ақидаҳо, асосҳои пешбаранда ва қонуниятҳои ҳуқуқи сайёҳиро меноманд, ки моҳияти ҳуқуқи сайёҳиро ифода менамоянд; \$B) ақидаҳо, асосҳои пешбаранда ва қонуниятҳои ҳуқуқи сайёҳиро меноманд, ки моҳияти ҳуқуқи сайёҳиро ифода наменамоянд; \$C) ақидаҳо, асосҳои пешбаранда ва қонуниятҳои ҳуқуқи сайёҳиро наменоманд, ки мазмуни ҳуқуқи сайёҳиро ифода менамоянд; \$D) қонуниятҳои ҳуқуқи сайёҳиро меноманд, ки моҳияти ҳуқуқи сайёҳиро ифода менамоянд; \$E) ақидаҳо, асосҳо ва қонуниятҳои ҳуқуқи сайёҳиро меноманд, ки моҳияти ҳуқуқи сайёҳиро ифода менамоянд.

@81. Дар Олмон дар кадом сол аввалин маротиба рухсатҳои пардохтшаванда муқаррар карда шудаанд.....

\$A) соли 1873; \$B) соли 1876; \$C) соли 1878; \$D) соли 2000; \$E) соли 1870.

@82. Дар қасидаи “буйи ҷуйи мулиени” Рудаки кадом намуди сайеҳат дида мешавад.

\$A) намуди сайёҳии солимгардонӣ ва маърифатию шиносӣ; \$B) намуди сайеҳати истироҳати ва динӣ; \$C) намуди сайеҳати динӣ, варзишӣ, тиббӣ; \$D) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) Ягон намуди сайеҳат вучуд надошт;

@83. Ҳуқуқи сайёҳи ҳамчун соҳаи қонунгузорӣ...

\$A) маҷмӯи қонунҳо ва дигар санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ мебошад, ки бо ёри ва воситаи онҳо давлат меъёрҳои ҳуқуқи сайёҳиро муқаррар мекунад, тағйир медиҳад ва қатъ менамояд; \$B) маҷмӯи қонунҳо ва ҳамаи санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ мебошад, ки бо ёри ва воситаи онҳо давлат меъёрҳои ҳуқуқи ахлоқиро муқаррар мекунад, тағйир медиҳад ва қатъ менамояд; \$C) маҷмӯи қонунҳо ва дигар санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ мебошад, ки бо ёри ва воситаи онҳо қамбият меъёрҳои ҳуқуқи сайёҳиро муқаррар мекунад, тағйир медиҳад ва қатъ менамояд; \$D) маҷмӯи қонунҳо ва дигар санадҳои меъёриву ҳуқуқӣ мебошад, ки бо ёри ва воситаи онҳо давлат меъёрҳои ҳуқуқи сайёҳиро муқаррар намекунад, тағйир намедиҳад ва қатъ наменамояд; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд.

@84. Конститусияи Ҷумҳурии Тоҷикистон санади танзимкунандаи муносибатҳои сайёҳи баромад

A) пурра менамояд; B) менамояд лекин баъзе моддаҳои конституция; C) Фақат моддаи 12 Конституция; D) Ҳар як моддаи конституция; E) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд.

85. Асосиатсияи байналхалқии нақлиёти ҳавоӣ кай ташкил карда шудааст

A) 1999; B) 1991; C) 1945; D) 1989; E) 1878;

@86. Ба тараққиёти туризми байналхалқии омилҳои зерин таъсир мерасонанд?

A) дарозмуддат, ҷорӣ, конъюктурӣ; B) Илмӣ, наҷодӣ, ахборотӣ; C) наҷодӣ, динӣ, ахлоқӣ; D) дарозмуддат, наҷодӣ, иҷтимоӣ; E) танҳо наҷодӣ.

@87. Сайёҳат ин.....

A) ин ҷойивазкунии одамон дар фазо ва вақт бо мақсади истироҳат; B) ин ҷойивазкунии одамон дар фазо ва вақт бо мақсади дарёфти ҷойи корӣ; C) ин ҷойивазкунии одамон дар фазо ва вақт бо мақсади паногоҳи сиёсӣ; D) ин ҷойивазкунии одамон дар фазо ва вақт бо мақсади дарёфти ҷойи корӣ ва музди кори баланд; E) ҳамаи ҷавобҳо нодуруст.

@88. Дар зери сайёҳати гуруҳи фаҳмида мешавад;

A) Сафари муштаракӣ якчанд шахс аз руи сайрихати ягона ва дар асоси шартҳои ҳама барои ягона; B) Сафари муштаракӣ як ё якчанд шахс фаҳмида мешавад, ки бо хизматрасонии хислати шахси дошта бо нархҳои нисбатан баланд алоқаманд мебошад; C) Ҳамаи ҷавобҳо дуруст; D) Сафари муштаракӣ як ё якчанд шахс фаҳмида мешавад, ки бо хизматрасонии хислати ҷамъиятӣ, динӣ шахси дошта бо нархҳои нисбатан баланд алоқаманд буданаш имконпазир аст; E) сафаре, ки бо мақсади истеҳсоли маҳсулот равона карда шудааст.

@89. Нақлиёти автомобилӣ нақлиёт ба ҳисоб меравад, ки дар он миқдори ҷойҳо то....

A) то 11 нафар мебошад; B) то 10 нафар мебошад; C) то 8 нафар мебошад; D) то 15 нафар мебошад; E) то 21 нафар мебошад

@90. Маҳсулоти туристӣ ин:

A) ҳуқуқ ба саёҳат, ки барои фурӯш, ба турист мутобиқи дастурҳои муқарраркардаи давлат пешбинӣ гардидааст; B) ҳуқуқ ба саёҳат, ки барои фурӯш, ба турист мутобиқи

низомномаҳои муқарраркардаи ҷамъияти пешбинӣ гардидааст; \$C) ҳуқуқ ба саёҳат, ки барои фурӯш, ба турист мутобиқи дастурҳои муқаррарнакардаи давлат пешбинӣ гардидааст; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо дуруст мебошанд; \$E) ҳуқуқ ба саёҳат, ки барои фурӯш, ба турист мутобиқи дастурҳои муқарраркардаи давлат пешбинӣ гардидааст;

@91. субъекти фаъолияти туристӣ.....

\$A) шахсони ҳуқуқи ва воқеӣ, аз он ҷумла шахсони воқеӣ ё ҳуқуқи хориҷӣ, ё шахсони бе шаҳравандӣ, ки хизматрасонии туристиро мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунанд; \$B) шахсони ҳуқуқи , аз он ҷумла шахсони воқеӣ ё ҳуқуқи хориҷӣ, ё шахсони бе шаҳравандӣ, ки хизматрасонии туристиро мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунанд; \$C) шахсони ҳуқуқи воқеӣ ва давлат, аз он ҷумла шахсони воқеӣ ё ҳуқуқи хориҷӣ, ё шахсони бе шаҳравандӣ, ки хизматрасонии туристиро мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунанд; \$D) шахсони ҳуқуқи ва воқеӣ, аз он ҷумла шахсони воқеӣ ё ҳуқуқи хориҷӣ, ё шахсони бо шаҳравандӣ, ки хизматрасонии туристиро мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи санадҳои байналхалқӣ ва қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунанд; \$E) шахсони ҳуқуқи ва воқеӣ, аз он ҷумла шахсони воқеӣ ё ҳуқуқи хориҷӣ, ё шахсони бо шаҳравандӣ, ки хизматрасонии туристиро мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи санадҳои байналхалқӣ ва қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунанд;

@92. Танзими давлатии фаъолияти туристӣ бо роҳҳои зайл амалӣ гардонида мешавад:

\$A) эҷод намудани санадҳои меъёрию ҳуқуқи, ки ба ташаққули муносибатҳо дар соҳаи саноати туристӣ равона карда шудаанд; ҳимояи ҳуқуқ ва манфиати давлат дар соҳаи туризм; ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои туристон, таъмини беҳатарии онҳо; \$B) эҷод намудани санадҳои меъёрию ахлоқи, ки ба ташаққули муносибатҳо дар соҳаи саноати туристӣ равона карда шудаанд; ҳимояи ҳуқуқ ва манфиати

давлат дар соҳаи туризм; ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои туристон, таъмини беҳатарии онҳо; \$C) эҷод намудани санадҳои меъёрию ҳуқуқи, ки ба ташаккули муносибатҳо дар соҳаи саноати сабук равона карда шудаанд; ҳимояи ҳуқуқ ва манфиати ҷамъиятӣ дар соҳаи туризм; ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои туристон, таъмини беҳатарии онҳо; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) эҷод намудани санадҳои меъёрию ҳуқуқи, ки ба ташаккули муносибатҳо дар соҳаи саноати сабук равона карда шудаанд; ҳимояи ҳуқуқ ва манфиати ҷамъиятӣ дар соҳаи туризм; ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои туристон, таъмини беҳатарии онҳо;

@93. Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳури Тоҷикистон дар соҳаи туризм дохил мешаванд:

\$A) қабули санадҳои меъёриву ҳуқуқие, ки фаъолияти туристиро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим менамоянд; \$B) муқаррар намудани тартиби воридоту содироти хизматрасонии туристӣ; \$C) баста шудани созишномаҳои байниҳукуматӣ дар соҳаи туризм ва муайян намудани тартиби тадбиқи онҳо; \$D) Ҳамаи ҷавобҳо дурустанд; \$E) баста шудани созишномаҳои байниҳукуматӣ дар соҳаи туризм ва муайян намудани тартиби амали намудани онҳо;

@94. Сиёсати давлатиро дар соҳаи туризм ки амалӣ менамояд?.

\$A) ҳукумати ҶТ; \$B) ташкилотҳо; \$C) салоҳияти мақомотҳои ваколатдор; \$D) салоҳияти туристон; \$E) салоҳияти кумитаи андоз;

@95. Ҳуқуқҳои субъектҳои фаъолияти туристӣ мувофиқи:

\$A) Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи фаъолияти иқтисодии хориҷӣ», «Дар бораи сиёсати зиддимонополиявӣ», «Дар бораи инвестисияҳои хориҷӣ», Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонунҳои мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд; \$B) Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи фаъолияти иқтисодии хориҷӣ»,

«Дар бораи сиёсати зиддимонополиявӣ», «Дар бораи инвеститсияҳои хориҷӣ», Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонунҳои мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии ахлоқии давлатҳои дигар муайян карда мешаванд; \$C) Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи фаъолияти иқтисодии хориҷӣ», байналхалқӣ », «Дар бораи инвеститсияҳои хориҷӣ», Кодекси ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонунҳои мазкур ва дигар санадҳои меъёрию ахлоқии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд; \$D) Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи фаъолияти иқтисодии хориҷӣ», «Дар бораи сиёсати монополиявӣ», «Дар бораи инвеститсияҳои дохилӣ», Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонунҳои мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд; \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд.

@96. Туристон вазираданд:

\$A) қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намоянд, ба низоми сиёсӣ иҷтимоӣ давлатӣ, суннат, урфу одат, эътиқоди динӣ мазҳабӣ ва тарзи зиндагии аҳолии маҳаллӣ эҳтиром гузоранд; \$B) нисбат ба муҳити зист, ёдгориҳои мероси таърихӣ фарҳангӣ, ҷойҳои муқаддас ва осори дигаре, ки таҳти ҳимояи махсуси давлат қарор доранд, бо эҳтиёт муносибат намоянд; \$C) қоидаҳои дохил шудан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хориҷ шудан аз ҳудуди онро риоя намоянд; \$D) ҳамаи ҷавобҳо дурусанд; \$E) қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намоянд, ба низоми сиёсӣ иҷтимоӣ давлатӣ, суннат, урфу одат, эътиқоди динӣ мазҳабӣ ва тарзи зиндагии аҳолии маҳаллӣ эҳтиром гузоранд;

@97. Пайдоиши нави сайёҳат истироҳат дар асри чанд ба вучуд омад

\$A) асри 18; \$B) асри 19; \$C) асри 20; \$D) асри 21; \$E) асри 18 ва 19;

@98. Гаҳвораи туризм кадом минтақа ба шумор меравад.

\$A) Аврупо; \$B) Франция; \$C) Америка; \$D) Тоҷикистон; \$E) Аврупо ва Амрико;

@99. Мутобиқи шартномаи хариду фуруш...

\$A) як тараф (фурешанда) уҳдадор мешавад, ки молро ба моликият (ҳуқуқи пешбурди хоҷагидорӣ ё идораи оперативӣ)-и тарафи дигар (харидор) надихад ва харидор уҳдадор мешавад ин молро қабул карда, бар ивазаш маблаи муайяни пулӣ (арзиши он)-ро супорад; \$B) як тараф (фурешанда) вазифадор мешавад, ки молро ба моликият (ҳуқуқи пешбурди хоҷагидорӣ ё идораи оперативӣ)-и тарафи дигар (харидор) диҳад ва харидор еҳдадор мешавад ин молро қабул карда, бар ивазаш маблаи муайяни пулӣ (арзиши он)-ро супорад; \$C) як тараф (фурешанда) уҳдадор мешавад, ки молро ба моликият (ҳуқуқи пешбурди хоҷагидорӣ ё идораи оперативӣ)-и тарафи дигар (харидор) диҳад ва харидор уҳдадор мешавад ин молро қабул карда, бар ивазаш маблаи муайяни пулӣ (арзиши он)-ро супорад; \$D) як тараф (фурешанда) еҳдадор мешавад, ки молро ба моликият (ҳуқуқи пешбурди хоҷагидорӣ ё идораи оперативӣ)-и тарафи дигар (харидор) надихад ва харидор уҳдадор мешавад ин молро қабул карда, бар ивазаш маблаи муайяни пулӣ (арзиши он)-ро супорад; \$E) як тараф (фурешанда) уҳдадор мешавад, ки молро ба моликият (ҳуқуқи пешбурди хоҷагидорӣ ё идораи оперативӣ)-и тарафи дигар (харидор) диҳад ва харидор уҳдадор мешавад ин молро қабул карда, бар ивазаш маблаги муайяни пулӣ (арзиши он)-ро насупорад;

@100. Роҳхат бояд хусусиятҳои зеринро дар бар гирад:

\$A) ном, суроға, тамғаи тичоратии ташкилотҳои туристӣ, дар фурӯшанда мавҷуд будани иҷозатнома, рақам ва санаи дода шудани он; \$B) насаб, ном ва номи падари турист, ки роҳхат гирифтааст, рақами шиносномаи хориҷӣ, агар роҳхат номӣ бошад; \$C) тасниф ва стандартҳои тамоми хизматрасониҳо бо дарназардошти ҷойгиркунӣ, озуқа, нақлиёт ва дигар хизматрасониҳо, ки ба арзиш ворид карда шудаанд, инчунин мавҷудияти шартҳои суғурта; \$D) арзиши умумии саёҳат ва шартҳои пардохти он аз ҷониби муштарӣ (пешпардохти пурра, қисман, аванс, тибқи далели хизматрасонии дастрасшуда); \$E) ҳамаи ҷавобҳо дурустанд;

@101. Намояндагии мақомоти давлатии идораи туризм дар хориҷа.....

\$A) манфиатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар кишварҳои дахлдор намояндагӣ нанамуда, дар доираи салоҳияти худ вазифаҳои оид ба рушди ҳамкорӣ, инчунин мубодилаи ахбор байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар давлатҳоро дар соҳаи туризм ба роҳ мемонад; \$B) манфиатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар кишварҳои дахлдор намояндагӣ намуда, дар доираи салоҳияти худ вазифаҳои оид ба рушди иқтисодӣ, инчунин мубодилаи ахбор байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар давлатҳоро дар соҳаи туризм ба роҳ мемонад; \$C) манфиатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар кишварҳои дахлдор намояндагӣ намуда, дар доираи салоҳияти худ вазифаҳои оид ба рушди ҳамкорӣ, инчунин мубодилаи ахбор Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар давлатҳоро дар соҳаи туризм ба роҳ наемонад; \$D) манфиатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар кишварҳои дахлдор намояндагӣ намуда, дар доираи салоҳияти худ вазифаҳои оид ба рушди ҳамкорӣ, инчунин мубодилаи ахбор байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар давлатҳоро дар соҳаи туризм ба роҳ мемонад; \$E) Ҳуқуқҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар кишварҳои дахлдор намояндагӣ намуда, дар доираи салоҳияти худ вазифаҳои оид ба рушди ҳамкорӣ, инчунин мубодилаи ахбор байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар давлатҳоро дар соҳаи туризм ба роҳ мемонад.

ҶАВОБҲОИ ТЕСТӢ АЗ ФАҲНИ ҲУҚУҚИ САӢЕҲИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

@1)\$A, @2)\$E, @3)\$B, @4)\$A, @5)\$A, @6)\$A, @7)\$A,
@8)\$A, @9)\$A, @10)\$A, @11)\$A, @12)\$A, @13)\$A, @14)\$E,
@15)\$E, @16)\$E, @17)\$A, @18)\$A, @19)\$A, @20)\$A, @21)\$D,
@22)\$A, @23)\$A, @24)\$E, @25)\$A, @26)\$A, @27)\$A, @28)\$A,
@29)\$E, @30)\$A, @31)\$E, @32)\$B, @33)\$D, @34)\$A, @35)\$A,
@36)\$A, @37)\$A, @38)\$A, @39)\$A, @40)\$A, @41)\$A, @42)\$A,
@43)\$A, @44)\$A, @45)\$A, @46)\$A, @47)\$A, @48)\$A, @49)\$A,
@50)\$D, @51)\$C, @52)\$C, @53)\$A, @54)\$C, @55)\$C, @56)\$A,
@57)\$E, @58)\$A, @59)\$A, @60)\$B, @61)\$A, @62)\$A, @63)\$A,
@64)\$A, @65)\$A, @66)\$E, @67)\$A, @68)\$A, @69)\$A, @70)\$A,
@71)\$A, @72)\$A, @73)\$A, @74)\$A, @75)\$B, @76)\$A, @77)\$A,
@78)\$A, @79)\$A, @80)\$A, @81)\$A, @82)\$A, @83)\$A, @84)\$A,
@85)\$A, @86)\$A, @87)\$A, @88)\$A, @89)\$A, @90)\$A, @91)\$A,
@92)\$A, @93)\$A, @94)\$A, @95)\$A, @96)\$A, @97)\$A, @98)\$A,
@99)\$C, @100)\$D, @101)\$D.

Кодекси граждании Ҷумҳурии Тоҷикистон
Қисми дуюм
(иктибос)

Боби 37. Хизматрасонии пулакӣ

Моддаи 797. Шартномаи хизматрасонии пулаки

Тибқи шартномаи хизматрасонии пулаки бо супориши фармоишгар иҷроқунанда вазифадор аст хизмате расонад (амали муайяне ё фаъолияти муайянеро анҷом диҳад), ки дорои шакли ашёи набошад ва фармоишгар ӯҳдадор аст арзиши онро пардозад.

Моддаи 798. Мавзӯи шартномаи хизматрасонии пулаки

Мавзӯи шартнома аз хизматрасонии алоқа, тибби, байтори (ветеринари), аудитори, машварати, иттилооти, оид ба таълим, хизматрасонии фарҳанги, туристи ва ғайра иборат аст.

Моддаи 799. Иҷрои шартнома

Ҳангоми дар шартнома мавҷуд набудани нишондоди дигар иҷроқунанда ӯҳдадор аст хизматрасони (хизматрасониҳо)-и дар шартнома пешбинишударо шахсан анҷом диҳад.

Моддаи 800. Нархи хизматрасони

1. Фармоишгар ӯҳдадор аст хизмат (хизматҳо)-и ба ӯ расонидашударо тибқи мӯҳлат ва тартиби дар шартнома зикргардида пардозад.

2. Дар сурати имконнопазирии иҷро, ки бо гуноҳи иҷроқунанда ба миён наомадааст, фармоишгар вазифадор аст бо нигоҳ доштани фоидае, ки иҷроқунанда ба даст овардааст ё метавонист дар натиҷаи озод намудани ӯ аз иҷрои хизматрасони (хизматрасониҳо) ба даст орад, подошпулии муносиб диҳад.

Дар сурати богуноҳи фармоишгар ба миён омадани имконнопазирии иҷро, агар дар қонун ё шартнома тартиби дигаре пешбини нагардида бошад, арзиши хизматрасони дар ҳаҷми пурра пардохта мешавад.

Моддаи 801. Масъулияти иҷрокунанда барои вайрон кардани шартнома

1. Дар сурати иҷро накардан ё иҷрои номатлуби шартномаи хизматрасонии пулаки иҷрокунанда вазифадор аст ба фармоишгар зарари расонидашударо дар ҳаҷми пурра, ҷуброн намояд.

2. Дар ҳолате ки агар иҷрокунанда ӯҳдадориро ҳангоми анҷом додани фаъолияти соҳибкори иҷро накардааст ё номатлуб анҷом додааст, дар шартнома нисбат ба масъулияти дарқисми 1 ҳамин моддаи зикргардида масъулияти баландтаре пешбини шуданаш мумкин аст.

Моддаи 802. Даст кашидан аз шартнома

1. Фармоишгар ҳуқуқ дорад дар ҳолати аз тарафи иҷрокунанда пардохтани арзиши ҳақиқии хизматрасонии пулакӣ даст кашад.

2. Иҷрокунанда ҳуқуқ дорад танҳо баъди пурра ҷуброн кардани зарари вобаста ба бекор кардани шартнома ба фармоишгар расонидашударо, ба истиснои ҳолатҳое, ки он бо гуноҳи фармоишгар рухдодааст ва аз иҷрои шартнома хизматрасонии пулакӣ талаб намояд.

Моддаи 803. Танзими ҳуқуқии шартномаи хизматрасонии пулакӣ

Муқаррароти умуми оид ба пудрат (моддаҳои 714-741) ва муқаррарот оид ба пудрати маиши (моддаҳои 742-754), агар онҳо хилофи қоидаҳои ҳамин боб, инчунин мушаххасоти мавзӯи шартномаи хизматрасонии пулакӣ набошанд, нисбат ба шартномаи хизматрасонии пулакӣ татбиқ карда мешаванд.

ҚОНУНИ

ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи туризм

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1999, № 9, мод. 228; соли 2005, №12, мод. 641; соли 2009, № 5, мод.337)

Моддаи 1. Ҳадафҳои Қонуни мазкур

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, иқтисодӣ, иҷтимоӣ, ташкилӣ ва ҳамчунин қоидаҳои ягонаи фаъолияти туристиро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

Моддаи 2. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

-туризм - шуғлест, ки усулҳои ташкилӣ истироҳатро тавассути солимгардонӣ, шиносӣ, динӣ (**ба истиснои ҳаҷ**), тичоратӣ, варзишӣ, **касбию хизматӣ** ва дигар ҳадафҳои воситаҳои саёҳат ва иқомати муваққатии берун аз ҳудуди ҷои истиқомати доими дар бар мегирад;

-туризми дохилӣ - ташкилӣ саёҳат дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доимӣ доранд;

-туризми сайёр - ташкилӣ саёҳат ба дигар кишварҳо барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доими доранд;

-туризми ташрифӣ - ташкилӣ саёҳат дар қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон барои шахсоне, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомати доими надоранд;

-туризми иҷтимоӣ – саёҳате, ки аз маблағҳои аз тарафи давлат барои эҳтиёҷоти иҷтимоӣ ҷудогардида, пардохта мешавад;

-туризми худфаъолиятӣ – саёҳат бо истифодаи воситаҳои серистеъмоли ҳамлу нақл, ки саёҳон мустақилона ташкил

мекунанд;

-туризми варзишию кӯҳгардӣ - намуди истироҳати фаъоле, ки ба ташкилӣ пайроҳаҳои пиёдагард дар шароити кӯҳсор алоқаманд аст;

-кӯҳнавардӣ (алпинизм) - намуди ғайриоддии туризм, ки бо баромадан ба қўллаҳои кӯҳӣ алоқаманд аст;

- турист – шаҳрванд, истифодабарандаи хизматрасонии туристӣ, ки аз ҷои истиқомати доимӣ ба кишвари (макони) дигари муваққатӣ ба мақсади солимгардонӣ, шиносӣ, зиёрат (ба истисноӣ ҳаҷ), тичорат, варзиш ва дигар мақсадҳои вобаста ба саёҳат сафар мекунад; (ҚҶТ аз 19.05.09, №530)

-саёҳат (тур) - сафари туристӣ бо пайроҳаҳои муайян дар мўҳлатҳои муайян бо таъмини маҷмӯи хизматрасониҳо оид ба ҷобачокунӣ, ҳамлу нақл, озуқа, хизматрасониҳои экскурсионӣ, инчунин хизматӣ роҳбаладону тарҷумонҳо ва дигар хизматрасониҳо, ки вобаста ба мақсади саёҳат дар мавриди таъмини кафолати амнияти онҳо, ҳимоя ва ҳифзи тандурустии туристон пешниҳод карда мешаванд;

-маҳсулоти туристӣ – ҳуқуқ ба саёҳат, ки барои фурӯш, ба турист мутобиқи дастурҳои муқарраркардаи давлат пешбинӣ гардидааст. Маҳсулоти туристӣ бо дарназардошти вазъи бозори туристӣ ё тибқи фармоиши мушаххаси турист ташаққул меёбад. Фурӯши маҳсулоти туристӣ дар асоси шартнома амалӣ карда мешавад;

-фаъолияти танзими туризм - фаъолият оид ба ташаққул, пешбурд ва фурӯши маҳсулоти туристӣ, ки дар асоси **ичозатнома** аз ҷониби шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ (минбаъд - «танзимгари туризм») амалӣ мегардад;

-фаъолияти агентии туризм - фаъолият оид ба пешбурд ва фурӯши маҳсулоти туристӣ, ки дар асоси **ичозатнома** аз ҷониби шахсони воқеӣ ё ҳуқуқӣ минбаъд («агентии туристӣ») амалӣ мегардад;

-Кадастри давлатии захираҳои туристӣ - номгӯи объектҳои табиӣ ва таърихӣ фароғатӣ, ки дастоварди миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд;

-саноати туристӣ - маҷмӯи меҳмонхонаҳо ва дигар воситаҳои ҷойгиршавӣ, нақлиёт, муассисаҳои хӯроки умумӣ, тамошо, шиносӣ, хизматӣ, солимгардонӣ, варзишӣ ва

воситаҳои таъиноти дигар, ки ташкилӣ фаъолияти танзими туризм ва агентии туристиро амалӣ месозанд;

-пешбурди маҳсулоти туристӣ - маҷмӯи тадбирҳои, ки ба фурӯши маҳсулоти туристӣ (реклама, иштирок дар намоишгоҳҳои маҳсусгардонидашуда, ярмаркаҳо, ташкилӣ марказҳои иттилоотии туристӣ оид ба фурӯши маҳсулоти туристӣ, нашри феҳристҳо, буклетҳо ва ғ.) нигаронида шудаанд;

-захираҳои туристӣ - маҷмӯи захираҳои экологӣ, табиӣю иқлимӣ, фарҳангию таърихӣ ва солимгардонӣ ва захираҳои дигари истироҳатӣю фароғатӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ба қонеъ сохтани маҷмӯи талаботи гуногуни туристон мувофиқ мебошанд;

-квотаи туристӣ – маҳдудияти миқдории ташриф ба объектҳои туристӣю саёҳатӣ ё хатти сайр, ки ба таркиби захираҳои туристӣю Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид ҳастанд ва бо зарурати ҳифз аз вайроншавӣ ва дигар шартҳои истифодаи он иртибот доранд;

-субъекти фаъолияти туристӣ - шахсони ҳуқуқи ва воқеӣ, аз он ҷумла шахсони воқеӣ ё ҳуқуқии хориҷӣ, ё шахсони бе шахрвандӣ, ки хизматрасонии туристиро мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунад;

-истироҳат - барқарорсозӣ ва обутоби қувваи ҷисмонӣю маънавии инсон дар муҳити атроф тавассути истироҳат, аз он ҷумла бо туризм;

-роҳхати туристӣ - асноди алоҳида, ки дар байни истеҳсолкунанда ва истеъмолкунандаи хизмати туристӣ як навъи шартнома мебошад ва пардохти онҳоро тасдиқ мекунад;

-шикори байналмилалӣ - шикор бо тартиб ва шароити муайянкардаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, бо иштироки шахрвандони хориҷӣ, ки онро субъекти фаъолияти туристӣю дорои иҷозатномаи дахлдор ташкил менамояд. Ташкили шикори байналмилалӣ яке аз намудҳои фаъолияти туристӣю мебошад.

Моддаи 3. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи

туризм

Қонунгузори Чумхурии Тоҷикистон дар бораи туризм ба Конститутсияи (Сарқонуни) Чумхурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Чумхурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад. (ҚҶТ аз 19.05.09, №530)

Моддаи 4. Истифодаи захираҳои туристӣ

1. Захираҳои туристӣ, ки аҳамияти миллий ва байналмилалӣ доранд, дастовардҳои миллии Чумхурии Тоҷикистон ба ҳисоб мераванд. Барои қайди истифодаи онҳо Кадастри давлатии захираҳои туристӣ тартиб дода шуда, барои тамошои онҳо квота муқаррар мешавад.

2. Истифодаи ройгон ва беподоши захираҳои туристӣ, ки ба Кадастри давлатии Чумхурии Тоҷикистон дохил шудаанд, манъ аст. (ҚҶТ аз 19.05.09, №530)

Моддаи 5. Мақсад, усул ва роҳҳои танзими давлатии фаъолияти туристӣ

1. Мақсадҳои асосии танзими давлатии фаъолияти туристӣ инҳо мебошанд:

- таъмини ҳуқуқи шаҳрвандон ба истироҳат, ҳаракати озод ва дигар ҳуқуқҳо дар мавриди саёҳат;

- ҳифзи муҳити зист;

- муайян намудани номгӯи ҳарсолаи объектҳои табиӣ, таърихӣ фароғатӣ, аз он ҷумла ҳудудҳои табиӣ махсус муҳофизатшаванда, ки тамошои онҳо дар асоси квота муқаррар карда мешавад;

- ривож додани саноати туристӣ, ҳамчун таъминкунандаи талаботи шаҳрвандон ҳангоми саёҳат;

- ривож додани робитаҳои байналмилалӣ дар соҳаи туризм;

- истифодаи оқилонаи дастовардҳои табиӣ ва фарҳангӣ.

2. Самтҳои асосии сиёсати давлат дар соҳаи туризм дастгирӣ ва инкишофи туризми дохилӣ, воридотӣ, иҷтимоӣ ва худфаъолиятӣ мебошанд.

3. Танзими давлатии фаъолияти туристӣ бо роҳҳои зайл

амалӣ гардонида мешавад:

-эҷод намудани санадҳои меъёрию ҳуқуқи, ки ба ташаккули муносибатҳо дар соҳаи саноати туристӣ равона карда шудаанд;

-ҳимояи ҳуқуқ ва манфиати давлат дар соҳаи туризм;

-ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои туристон, таъмини беҳатарии онҳо;

-муқаррар намудани тартиби стандартизатсия, сертификатсия ва иҷозатномадиҳӣ дар соҳаи туризм;

-ҳавасмандкунии маблағгузориҳои миллӣ ва хориҷӣ барои инкишофи фаъолияти туристӣ;

-фароҳам овардани имкониятҳои якхела дар бозори хизматрасонии туристӣ барои субъектҳои соҳибкор новобаста аз шакли моликият, дастгирии инкишофи рақобат, таъмин намудани риояи қонунгузориҳои зиддимонополиявӣ дар ин соҳа;

-вусъат додани ҳамкорӣ бо мамлакатҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ, иштирок дар барномаҳои байналмилалии туризм, коркард ва бастании шартномаҳои байналмилалии ду ва чандтарафа дар соҳаи туризм ва муайян кардани тартиби амалӣ намудани онҳо.

Моддаи 6. Намудҳои асосии фаъолияти туристӣ

Намудҳои асосии фаъолият дар соҳаи туризм инҳо мебошанд:

- ташкили қабул ва хизматрасонӣ дар чаҳорҷубаи маърифатӣ, экологӣ, туризми варзишию кӯҳӣ, кӯҳнавардӣ, шикори байналмилалӣ, фиристодани туристон ба хориҷа ба мақсади истироҳат, таҳсил, муолиҷа, зиёрати динӣ ва тичорат;

- ташкили чорабиниҳои оммавии туристӣ-тандурустӣ, завқовар, маҳсус гардонидашуда ва дигар чорабиниҳо, ки бо туризм алоқаманданд.

Моддаи 7. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи туризм

Ба салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи туризм дохил мешаванд:

- қабули санадҳои меъёриву ҳуқуқие, ки фаъолияти

туристиро дар худуди Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим менамоянд;

- муқаррар намудани тартиби воридоту содироти хизматрасонии туристӣ;

- баста шудани созишномаҳои байниҳукумати дар соҳаи туризм ва муайян намудани тартиби тадбиқи онҳо;

- тасдиқи барномаҳои давлатии инкишофи туризм, ки ба такмили саноати туристӣ равона шудаанд, иштирок дар иҷрои барномаҳои байналмилалӣ;

- муқаррар ва қорӣ намудани тартиби истифодаи захираҳои туристӣ бо мақсади туризм ва ҷуброни зарарҳои расонидашуда;

- муайян намудани тартиби сертификатсияи маҳсулоти туристӣ, молҳо ва хизматрасонии субъектҳои фаъолияти туристӣ;

- фароҳам овардани шароит барои ҷалби сармоя ба соҳаи туризм;

- ташкили усулҳои давлатии тайёр намудани мутахассисони соҳаи туризм ва таъминоти илмии соҳаи туристӣ;

- муайян намудани тарифҳои ягона барои баромадан ба қуллаҳои кӯҳи, пардохти наҷоти кӯҳӣ, боҷи экологӣ;

- ҳалли дигар масъалаҳои, ки тибқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба салоҳияти он вобастаанд;

- **сиёсати давлатиро дар соҳаи туризм амалӣ менамояд.**

Моддаи 8. Салоҳияти мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи туризм

1. Сиёсати давлатӣ ва ҳамоҳангсозии фаъолияти туристиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми ваколатдори давлатӣ соҳаи туризм ба амал мебарорад.

2. Ба салоҳияти мақоми ваколатдори давлатӣ дар соҳаи туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил мешаванд:

- амалӣ намудани барномаи давлатии туризм дар Тоҷикистон ва таъмини иҷрои шартномаҳо, созишномаҳои байналмилалӣ дар соҳаи туризм;

- намоёндагии манфиатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташкилотҳои байналмилалӣ туристӣ;

- таҳияи меъёрҳо ва муайян кардани стандартҳои давлатии хизматрасонии туристон дар ҷумҳури;
- ҳамоҳангсозии фаъолият ва роҳбарии меъёрию методи ба субъектҳои фаъолияти туристӣ;
- роҳбарӣ ба намояндагҳои дар хориҷа будаи худ;
- бо тартиби муқарраршуда амалӣ намудани иҷозатномадиҳӣ ба фаъолияти туристӣ;
- муқаррар намудани квотаи туристии мутаносиби баробар дар байни субъектҳои фаъолияти туристӣ барои тамошои объектҳои туристӣю экскурсионӣ, ки ба Кадастри давлатии захираҳои туристӣ бо сабаби зарурияти муҳофизати онҳо аз вайрошавӣ дохил ҳастанд;
- назорат аз рӯи сифати хизматрасонии туристии пешниҳодшаванда ва иҷрои шартҳои иҷозатномадиҳӣ ва сертификатсия дар соҳаи туризм;
- амалӣ гардонидан, тайёр ва ҷобачогузори кадрҳо (ба ғайр аз субъектҳои фаъолияти туристии ғайридавлатӣ), гузаронидани корҳои илмию тадқиқотӣ дар соҳаи туризм ва ташкили Кадастри давлатии захираҳои туристӣ;
- робитаҳо ва ҳамкориҳои мутақобила бо созмонҳои ҷамъиятии соҳаи туризм;
- ҳалли дигар масъалаҳое, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба салоҳияти он вобаста намудааст.

Моддаи 9. Иҷозатномадиҳии фаъолияти туристӣ ва сертификатсияи маҳсулот ва хизматрасонии туристӣ

Иҷозатномадиҳии фаъолияти туристӣ мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷозатномадиҳӣ ба баъзе намудҳои фаъолият» амалӣ карда мешавад. Сертификатсияи маҳсулот ва хизматрасонии туристиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

Моддаи 10. Суғуртақунӣ хангоми иҷрои фаъолияти туристӣ

1. Дар ҳолате, агар қонунгузори кишвари (мақони) иқомати муваққатӣ талаботи кафолати пардохтро барои мадади тиббӣ ба шахсоне, ки дар ҳудуди он муваққатан

иқомат доранд қорӣ намуда бошад, танзимгари (агенти) туристӣ вазифадор аст, чунин кафолатҳоро пешниҳод намояд. Суғуртакунии туристӣ дар мавриди бемории тасодуфӣ ва ҳодисаҳои нохуш, шакли асосии додани чунин кафолатҳо мебошад.

2. Бо талаби турист, танзимгари (агенти) туристӣ ба суғуртакунии ҳодисаҳои хавфи таваккалии ба саёҳат вобаста кӯмак мерасонад.

3. Суғуртаи хавфҳои таваккалӣ дар туризм, ки хатари зиёдро ба ҳаёту саломатии туристон таҳдид карда, харочоти зиёдро барои начотдиҳӣ талаб мекунад, аз тарафи субъекти фаъолияти туристӣ бо ризоияти турист амалӣ мегардад.

4. Суғуртаи хавфҳои таваккалӣ ихтиёрӣ буда, аз ҷониби туристон ба таври мустақилона ё тавассути субъектҳои фаъолияти туристӣ иҷро мешавад.

Моддаи 11. Ҳуқуқ ва вазифаҳои субъектҳои фаъолияти туристӣ

1. Ҳуқуқҳои субъектҳои фаъолияти туристӣ мувофиқи Қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Дар бораи фаъолияти иқтисодии хориҷӣ», «Дар бораи сиёсати зиддимонополиявӣ», «Дар бораи инвеститсияҳои хориҷӣ», Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонунҳои мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд.

2. Субъектҳои фаъолияти туристӣ, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеанд, вазифадоранд:

- барои ҳуқуқи шуғл ба фаъолияти туристӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома, инчунин сертификати мутобиқат ба маҳсулот ва хизматрасонии туристии пешниҳодшаванда дошта бошанд;

- оид ба хизматрасонӣ ба туристон ба тартиби муқарраргашта ҳисоботи аснодӣ баранд;

- ба мақомоти идораи давлатӣ дар соҳаи туризм тибқи намунаҳои муқарраршуда маълумот ва ҳисобот пешниҳод намоянд;

- ба турист оид ба ташкил ва гузаронидани саёҳат

маълумоти пурра ва дақиқ, дода, ба турист барои хизматрасониҳо мутобиқи маълумоти пешниҳодшуда роҳхати туристии намунаи ягона фурӯшанд;

- бехатарии туристон ва нигоҳдории амволи онҳо, муҳайё намудани шароити амният барои фаъолияти туристӣ, омӯзонидани қоидаҳои амният, расонидани ёри таъчилаго ба туристон таъмин намуда, барои зарари ба туристон расонидашуда мувофиқи қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошанд;

- оид ба масъалаҳои эҳёи индустрияи туристӣ (сохтмони меҳмонхонаҳо, базаҳои туристӣ, кемпингҳо, марказҳои истироҳатӣ ва ғ.) бо мақомоти идораи давлатӣ мувофиқа кунанд;

- субъекти фаъолияти туристӣ ҳангоми ташкил ва амалӣ сохтани саёҳат, дар назди муштарӣ, чӣ барои амали худ ва чӣ барои амали шарикони хеш оид ба ташкили саёҳат (пешниҳоди хизматрасонии ҷойгиркунӣ, озуқа, нақлиёт ва дигар хизматрасоние, ки дар барномаи сафар ворид гардида, дар роҳхат зикр шудаанд) ва фурӯши он ҷавобгар мебошад.

Моддаи 12. Роҳбари гурӯҳи туристӣ

1. Роҳбари гурӯҳи туристӣ дар рафти саёҳат ва мӯҳлати сафар дар сафари туристии гурӯҳи туристӣ намояндаи расмии субъекти фаъолияти туристӣ мебошад. Роҳбари гурӯҳи туристӣ аз ҷониби субъекти фаъолияти туристӣ дар асоси шаҳодатномаи таҳассусӣ, ки бо тартиби муайянкардаи мақомоти идораи давлатӣ дар соҳаи туризм дода мешавад, таъин мегардад.

2. Вазифаҳои роҳбари гурӯҳи туристиро субъекти фаъолияти туристӣ муайян мекунад.

Моддаи 13. Шартнома (қарордод), роҳхат ба саёҳат (тур) ва хизматрасониҳои туристӣ

1. Субъектҳои фаъолияти туристӣ ҳангоми ташкили сафари туристӣ ба турист роҳхати намунаи ягоноро бо имзои шахси масъул, ки бо муҳри корхонаи мазкур (субъект) тасдиқ карда шудааст, ба расмӣ дароварда, медиҳанд. Шартнома (қарордод) дар ҳолате басташуда ҳисобида мешавад, ки агар

корхонаи туристӣ роҳхат дода бошад ва муштарӣ пардохти дахлдорро мувофиқи шартҳои шартнома (қарордод) супурда бошад.

2. Субъекти ҷаъолияти туристӣ метавонад зарархоро ҷуброн накарда шартномаро бекор кунад дар ҳолате, ки агар далели бекоркунӣ ба маълумоти турист ҳангоми мавҷудияти ҳолатҳои рафънопазир сарфи назар аз иродаи ӯ, ки ба амалӣ шудани саёҳат ё пешниҳоди хизматрасонӣ монеъ мегардад, шахсан на дертар аз 15 рӯз то санае, ки сафар аз он оғоз меёбад, расонида шуда бошад.

3. Дар ин ҳолат ҳамаи маблағе, ки қаблан аз тарафи турист супурда шудааст, ба ӯ баргардонида мешавад.

Моддаи 14. Роҳхат

1. Туристон барои саёҳат кардан роҳхати намунавиро, ки бастанӣ шартномаро ба саёҳат тасдиқ мекунад, бо имзои шахси дахлдор ва муҳри тасдиқкардаи фурӯшанда мегиранд. Пойгири (корешоки) роҳхат дар фурӯшандаи саёҳат боқи мемонад.

Роҳхат бояд хусусиятҳои зеринро дар бар гирад:

- ном, суроға, тамғаи тичоратии ташкилотҳои туристӣ, дар фурӯшанда мавҷуд будани иҷозатнома, рақам ва санаи дода шудани он;

- насаб, ном ва номи падари турист, ки роҳхат гирифтааст, рақами шиносномаи хоричӣ, агар роҳхат номӣ бошад;

- тасниф ва стандартҳои тамоми хизматрасониҳо бо дарназардошти ҷойгиркунӣ, озуқа, нақлиёт ва дигар хизматрасониҳо, ки ба арзиш ворид карда шудаанд, инчунин мавҷудияти шартҳои суғурта;

- арзиши умумии саёҳат ва шартҳои пардохти он аз ҷониби муштарӣ (пешпардохти пурра, қисман, аванс, тибқи далели хизматрасонии дастрасшуда);

- тавсифи шароит ва вазъият, ки дар мавриди онҳо турист метавонад радди сафар намояд (ҷуброн накардани зарар, қисман ҷуброн кардани зарар ба ташкилкунандаи саёҳат);

- тавсифи шакл ва ҳаҷми ҷуброн ба турист барои вайрон кардани шартҳои сафари ӯ, ки дар роҳхат мувофиқа шудаанд ва бо айби субъектҳои ҷаъолияти туристӣ, ки саёҳат ва

хизматрасониरो ташкил кардаанд, роҳ дода шудаанд;
- дигар шартҳо тибқи мувофиқаи байни муштарӣ ва ташкилкунандаи саёҳат.

Моддаи 15. Роҳхати гурӯҳӣ

1. Ҳангоми сафар дар ҳайати гурӯҳӣ туристӣ, ба роҳбари гурӯҳӣ туристӣ роҳхати умумӣ дода мешавад.

2. Роҳхати умумӣ бояд хусусиятҳои дар моддаҳои 13 ва 14 Қонуни мазкур зикргардидаро дошта бошад.

3. Дар роҳхати умумӣ маълумот дар бораи роҳбар ва ҳайати микдории гурӯҳ, навишта мешавад.

4. Маълумоти аъзои гурӯҳ дар замима (рӯйхат), ки қисми ҷудонопазири роҳхати умумӣ мебошад, дода мешавад. Ҳуқуқ, вазифа ва масъулияти роҳбари гурӯҳӣ туристӣ бо шартномаи байни онҳо ва субъекти фаъолияти туристӣ муайян карда мешаванд.

Моддаи 16. Ҳуқуқи вазифаҳои туристон

1. Ҳуқуқи туристон дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи Қонуни мазкур, қонунҳои дигари Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шартномаҳои байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф кардааст муайян карда мешаванд.

2. Туристон вазифадоранд:

- қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистонро риоя намоянд, ба низоми сиёсӣ иҷтимоӣ давлатӣ, суннат, урфу одат, эътиқоди динӣ мазҳабӣ ва тарзи зиндагии аҳолии маҳаллӣ эҳтиром гузоранд;

- нисбат ба муҳити зист, ёдгориҳои мероси таърихӣ фарҳангӣ, ҷойҳои муқаддас ва осори дигаре, ки таҳти ҳимояи махсуси давлат қарор доранд, бо эҳтиёт муносибат намоянд;

- қоидаҳои дохил шудан ба Ҷумҳурии Тоҷикистон ва хориҷ шудан аз ҳудуди онро риоя намоянд;

- шартҳои қарордодҳо оид ба хизматрасонии туристиро риоя намоянд;

- зарар ва хароҷоти аз тарафи турист дар давраи саёҳат ба ташкилоти туристӣ қабулкарда ё фиристода расонидаро пурра ҷуброн намоянд;

- зарари ба шахсони сеюм дар давраи саёҳат

расонидашударо чуброн намоянд;

- қоидаҳои шахсии бехатариро ҳангоми саёҳат риоя намоянд. (ҚЧТ аз 19.05.09, №530)

Моддаи 17. Ҳуқуқ ва ӯҳдадорихои шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳамчун турист берун аз қаламрави Тоҷикистон сафар менамоянд

1. Ҳуқуқ ва ӯҳдадорихои шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки ҳамчун турист берун аз қаламрави Тоҷикистон сафар менамоянд, бо қонунҳои кишвари будубош танзим карда мешаванд.

2. Турист ӯҳдадор аст мӯҳлатҳои муқарраргардидаи будубошро дар кишваре, ки дар роҳхат зикр гардидаанд, риоя намояд.

Моддаи 18. Намояндагии мақоми давлатии идораи туризм дар хорича

Намояндагии мақомоти давлатии идораи туризм дар хорича манфиатҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар кишварҳои дахлдор намояндагӣ намуда, дар доираи салоҳияти худ вазифаҳои оид ба рушди ҳамкорӣ, инчунин мубодилаи ахбор байни Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар давлатҳоро дар соҳаи туризм ба роҳ мемонад.

Моддаи 19. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд. (ҚЧТ аз 19.05.09, №530)

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э. РАҲМОНОВ

ш. Душанбе 3 сентябри соли 1999

№824

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ ОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

Оиди мавриди амал қарор додани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи туризм»

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1999, №9, мод. 229)

Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи туризм» пас аз интишори расмиаш мавриди амал қарор дода шавад.

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон оиди ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи туризм» мувофиқ кунондани қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон тақлифҳо пешниҳод намояд;

- қарорҳои худро ба Қонуни мазкур мутобиқ намояд.

**Раиси Маҷлиси Олии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

С. РАҶАБОВ

ш. Душанбе 3 сентябри соли 1999

№825

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи Ҳимоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2002, №4, қ-1, мод. 293; соли 2005, №7, мод.400; соли 2007, №5, мод. 364; соли 2008, №12, қисми 2, мод.997; Қонуни ҚТ аз 25.03.11с. №701)

Қонуни мазкур қоидаҳои умумии Ҳимоя ва дастгирии давлатӣ, инкишофи озоди соҳибкориро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намуда, шаклу усулҳои ҳавасмандгардонӣ танзими давлатии фаъолияти субъектҳои соҳибкориро муқаррар менамояд.

БОБИ 1. ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мақсади Қонун

Мақсади Қонуни мазкур аз амалӣ гардонидани ҳуқуқҳои озодона истифодабарии қобилияти амволи худ барои фаъолияти соҳибкорие иборат мебошад, ки онро Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар қонунҳо муқаррар кардаанд.

Моддаи 2. Доираи татбиқи Қонун

Қонуни мазкур дар тамоми қаламрави Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбати ҳамаи субъектҳои соҳибкорӣ, сарфи назар аз матлабу мақсади фаъолияти онҳо, шаклҳои ташкилию ҳуқуқӣ ва моликиятшон амал мекунад.

Моддаи 3. Қонунгузорӣ дар бораи Ҳимоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Ҳимоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқии

Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин аз санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 4. Мафҳумҳои асосӣ ва истилоҳоте, ки дар Қонуни мазкур истифода мешаванд

Соҳибкорӣ - фаъолияти мустақилона ба таваккали худ амалишавандаи шахсони ба чунин сифат бо тартиби муқарарнамудаи қонун бақайдгирифташудае мебошад, ки барои мунтазам ба даст даровардани фоида аз истифодаи молу мулк, истехсол, фуруши мол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст.

Иҷозатнома (литсензия) – ҳуҷҷатест, ки барои амалӣ гардонидани намуди муайяни фаъолият ба мӯҳлати дар он зикргардида аз тарафи мақоми ваколатдор ба шахси ҳуқуқӣ ё соҳибкори инфиродӣ дода мешавад.

Баидҳои дуюм ва чоруми моддаи 4 хориҷ карда шуд (ҚҶТ аз 29.12.10с №658).

Моддаи 5. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ

Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз инҳо иборат аст:

- муайян кардани принципҳои умумӣ, самтҳои афзалиятнок ва тарзҳои ҳимояву дастгирии давлатии соҳибкорӣ;
- муқаррар намудани тартиби таъсиси мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва ташкили фаъолияти онҳо дар соҳаи ҳимоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ;
- тартиб додан ва амалӣ гардонидани барномаҳои давлатии равнақу ривочи соҳибкорие, ки аз ҳисоби буҷет ва фондҳои махсуси давлатӣ маблағгузорӣ карда мешаванд;
- пешниҳоди таклифҳо оиди имтиёзҳо барои субъекти соҳибкорӣ аз рӯи андози давлатӣ ва дигар пардохтҳо ба буҷети давлатӣ.

Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ тамоми масъалаҳоро дар соҳаи ҳимояву дастгирии соҳибкорӣ мутобиқи салоҳияти

худ ҳаллу фасл намуда, аз ҷумла барои ҳимояву дастгирии соҳибкорӣ аз ҳисоби бучети маҳаллӣ тадбирҳои иловагӣ меандешанд. (ҚҶТ аз 25.03.11с. №701)

Моддаи 6. Шаклҳо ва намудҳои фаъолияти соҳибкорӣ

Ҳама гуна шаклҳои соҳибкории дар қонунҳои амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинигардида аз тарафи давлат эътироф ва иҷозат дода мешаванд.

Соҳибкорӣ дар доираҳои муқаррарнамудаи қонунҳо бо таври зайл амалӣ мегардад:

- бо истифодаи меҳнати кироя;
- бе истифодаи меҳнати кироя;
- бо таъсиси шахси ҳуқуқӣ;
- бе таъсиси шахси ҳуқуқӣ.

Соҳибкорӣ метавонад дар шаклҳои зерин амалӣ шавад:

соҳибкории инфиродӣ - фаъолияти мустақилонаи шахси воқеие мебошад, ки бидуни таъсиси шахси ҳуқуқӣ аз номи худ ва таваккалона бо масъулияти амволии худ, ба гирифтани фоида (даромад) равона карда шудааст;

соҳибкории шахси ҳуқуқӣ - фаъолияти мустақили ба таваккали худ амалишавандаи ташкилотест, ки барои мунтазам ба даст даровардани фоида аз истифодаи молу мулк, фурӯши мол, истеҳсол, иҷрои кор ё хизматрасонӣ равона карда шудааст.

Ҳамаи субъектҳо дар амалӣ намудани фаъолияти соҳибкорӣ ҳуқуқӣ баробар доранд.

Фаъолияти соҳибкорӣ ба намудҳои зерин тақсим мешавад:

- 1) соҳибкории хурд
- 2) соҳибкории миёна
- 3) соҳибкории калон.

Моддаи 7. Субъектҳои фаъолияти соҳибкорӣ

Ба субъектҳои фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил шуда метавонанд:

- шахси воқеӣ, яъне шаҳрвандони Тоҷикистон, хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд;
- шахси ҳуқуқӣ - ташкилотҳои тиҷоратӣ ва ғайри тиҷоратӣ, инчунин ташкилотҳои хориҷие, ки ба фаъолияти соҳибкорӣ

машғуланд.

Моддаи 7¹. Субъектҳои соҳибкории хурд

Ба субъектҳои соҳибкории хурд соҳибкорони инфиродӣ ва шахсони ҳуқуқии ба фаъолияти соҳибкорӣ машғуле дохил мешаванд, ки дар сармояи оинномавии онҳо ҳиссаи иштироки давлат аз 25 фоиз зиёд намебошад ва ба меъёрҳои зерин мутобиқ аст:

- андозаи даромади умумии онҳо дар авали соли андоз бе назардошти андоз аз арзиши иловашуда ва андоз аз савдои чакана аз ҳадди **чоркаратаи** муқаррарнамудаи моддаи 202 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон зиёд набошад; (**ҚЧТ аз 25.03.11с. №701**)

- шумораи миёнаи кормандон дар давраи соли тақвимӣ на зиёдтар аз 30 нафар, барои истехсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ то 50 нафар бошад.

Ба субъектҳои соҳибкории худ соҳибкорони инфиродӣ ва шахсони ҳуқуқие, ки ба фаъолиятҳои зерин машғул мебошанд, дохил карда намешаванд:

- истехсоли молҳои зераксизӣ;
- таҳвили алюминийи аввалия;
- фаъолият дар соҳаи истифодабарии қаҳри замин;
- фаъолияти бонкӣ (ё барои машғул шудан бо намуданҳои алоҳидаи амалиёти бонкӣ) ва суғуртавӣ;
- фаъолияти вобаста ба идоракунии фондҳои инвеститсионӣ;
- фаъолияти касбӣ дар бозори коғазҳои қиматнок.

Дар ҳолати зиёд шудани яке аз меъёрҳои пешбиниамудаи моддаи мазкур имтиёзҳои барои субъектҳои соҳибкории хурд муайянкардаи қонунгузорӣ ба субъектҳои соҳибкории хурд татбиқ карда намешаванд.

Моддаи 7². Субъектҳои соҳибкории миёна ва калон

Ба субъектҳои соҳибкории миёна соҳибкорони инфиродӣ ва шахсони ҳуқуқие, ки мутобиқи меъёрҳои зерин ба фаъолияти соҳибкорӣ машғул мебошанд, дохил мешаванд:

- агар андозаи даромади умумии онҳо дар авали соли андоз бе дарназардошти андоз аз арзиши иловашуда ва андоз аз савдои чакана аз ҳадди **чоркаратаи** муқаррарнамудаи моддаи

202 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 15 миллион сомонӣ зиёд набошад; (**ҚҶТ аз 25.03.11с. №701**)

- агар шумораи миёнаи кормандон дар давраи соли тақвимӣ аз 30 то 100 нафар, вале барои истехсолкунандагони маҳсулоти кишоварзӣ аз 50 то 200 нафар бошад.

Субъектҳои соҳибкории калон соҳибкорони инфиродӣ ва шахсони ҳуқуқие эътироф карда мешаванд, ки яке аз меъёрҳои фаъолияти онҳо аз ҳадди ниҳии меъёрҳои муқаррарнамудаи қисми якуми моддаи мазкур зиёд бошад.

Шумораи миёнаи солонаи кормандони субъектҳои соҳибкорӣ мутобиқи дастурамали тасдиқнамудаи мақоми ваколатдори омили давлатӣ муайян карда мешавад.

БОБИ 2. БАҚАЙДГИРИИ ДАВЛАТИИ СУБЪЕКТИ ФАЪОЛИЯТИ СОҲИБКОРВ

Моддаи 8. Асосҳои умумии бақайдгирии давлатии субъекти фаъолияти соҳибкорӣ

Субъекти фаъолияти соҳибкорӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ» ба қайди давлатӣ гирифта мешавад. (ҚҶТ аз 29.12.10с №658)

Мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин **мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлати ҳуқуқ надоранд хангоми бақайдгирии давлатии субъекти ҳама намудҳои соҳибкорӣ нисбат ба шартҳои муқаррарнамудаи қонунҳо ва санадҳои дигари меъёриву ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон шартҳои иловагӣ гузоранд. (ҚҶТ аз 29.12.10с №658)**

Рад кардани бақайдгирии давлатии субъекти фаъолияти соҳибкорӣ танҳо дар ҳолатҳои ба талаботи муқаррарнамудаи санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ мувофиқ набудани фехристи ҳуҷжатҳои пешниҳодшуда ва маълумоти дар онҳо овардашуда мумкин аст.

Ғайриқонунӣ рад намудан ё худ саркашӣ кардан аз бақайдгирии давлатии субъекти фаъолияти соҳибкорӣ тибқи санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон боиси ҷавобгарӣ мегардад.

Моддаҳи 9 ва 10 хориҷ карда шуд (ҚҶТ аз 29.12.10с №658)

Моддаи 11. Қатъи фаъолияти соҳибкорӣ

Фаъолияти соҳибкорӣ дар ҳолатҳои зерин метавонад қатъ ёбад:

- бо қарори муассисони он ё мақоми шахси ҳуқуқие, ки мутобиқи ҳуҷҷатҳои таъсисотӣ чунин ваколат дорад, аз ҷумла бо сабаби гузаштани мӯҳлате, ки шахси ҳуқуқӣ барои он таъсис шуда буд, ноил шудан ба мақсадҳои таъсиси он, ё аз ҷониби суд безътибор доништа шудани бақайдгирии шахси ҳуқуқӣ бо сабаби роҳ додан ба қонунвайронкунӣ ҳангоми таъсиси он;

- бо қарори суд дар сурати бидуни иҷозатнома (литсензия) фаъолият кардан, дигар қонунвайронқуниҳо, ё дар сурати татбиқи мунтазами фаъолияти, ки хилофи мақсадҳои оинномавии шахси ҳуқуқӣ мебошад;

- дар ҳолати гузаштани мӯҳлати эътибори иҷозатнома (литсензия) ё патент;

- бо сабаби муфлис эътироф шудан.

Талаби қатъ ёфтани фаъолияти соҳибкориро тибқи асосҳои дар ҳамин модда зикргардида мақоми ваколатдори давлатӣ метавонад ба суд пешниҳод намояд.

Бо қарори суд мумкин аст вазифаи барҳам додани шахси ҳуқуқӣ ба зиммаи муассисони он ё мақоми дар асоси ҳуҷҷатҳои таъсиси шахси ҳуқуқӣ бо барҳамдиҳии он ваколатдошта гузошта шавад.

Шахси ҳуқуқие, ки ташкилоти тиҷоратӣ аст ва чун кооперативи матлубот ё фонди ҷамъиятӣ фаъолият мекунад, бо сабаби муфлис эътироф шудан мутобиқи санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон барҳам дода мешавад.

Муқаррароти бо сабаби муфлисшавӣ барҳам додани шахси ҳуқуқӣ ба муассисаҳо дахл надорад.

Дар мавриди қатъ ёфтани фаъолияти соҳибкорӣ, шахси ҳуқуқӣ вазифадор аст, мувофиқи талаботи санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон чараёни барҳамдиҳиро гузарад.

БОБИ 3. ФАЪОЛИЯТИ ХОЧАГИДОРИИ СОҲИБКОР

Моддаи 12. Баамалбарории фаъолияти хочагидории соҳибкор

Соҳибкор метавонад ҳамагуна фаъолияти хочагидорию мувофиқи ҳуҷҷатҳои таъсисӣ ба амал барорад, агар онҳоро қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накарда бошад. Соҳибкор молҳои (корҳои, хизматрасониҳои) истеҳсолнамуда ва ба дастовардашро мустақилона ба муомилот мебарорад. Супоришҳои давлатиро соҳибкор дар асоси шартнома иҷро мекунад.

Моддаи 13. Самтҳои фаъолияти соҳибкорӣ

Соҳибкор бо назардошти манфиатҳои худ ва ҷомеа фаъолияти хешро бояд бо самтҳои зерин сафарбар намояд:

- бо мақсади кам кардани бекорӣ ва баланд бардоштани сатҳи зиндагии мардум барои ба вучуд овардани ҷойҳои иловагии корӣ дар саноат, сохтмон, хочагии қишлоқ ва дигар соҳаҳо, махсусан соҳаи хизматрасонӣ тадбирҳо андешад;
- ба кори ташкили истеҳсолот, махсусан оид ба коркарди маҳсулоти хочагии қишлоқ, сохтмон ва ба бозори дохилию хориҷӣ баровардани он чораҳои зарурӣ бинад;
- меъёрҳои амалкунандаи экологӣ, ҳифзи муҳити зист, ҳолати санитарӣ, саломатии аҳоли, техникаи бехатарӣ ва стандартҳоро риоя намояд;
- ба молҳои истеҳсоли хориҷӣ бо назардошти афзалиятҳои нисбии мамлакат ва истифодаи самараноки захираҳои табиӣ маҳаллӣ рақобат ба вучуд оварад;
- аз дастовардҳои навини илму техникаи ҷаҳонӣ, омӯзиши дигар забонҳо, истифодаи усулҳои ҳозиразамони маркетинг, менечмент, инчунин татбиқи технологияи навтарин воқиф бошад.

Моддаи 14. Маҳдудкунии даҳолати мақомоти ҳокимияти давлатӣ ба фаъолияти соҳибкорӣ

Ба мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва идоракунии корҳои зайл манъ аст:

- ба соҳибкорон додани дастур дар бораи таҳвили мол (иҷрои кор, хизматрасонӣ) ба истеъмолкунандагони муайян;
- муқаррар намудани нархҳо ба молҳои (корҳои,

хизматрасониҳои) фурухташавандаи соҳибкорон аз ҷумла бо роҳи муқаррар намудани андозаи нархи фурӯш ё дараҷаи баландтарини даромадноки, ғайр аз ҳолатҳои дар қонун пешбинишуда.

Моддаи 15 . Тартиби пешниҳод кардани ҳисобот

Субъекти соҳибкорӣ мутобиқи тартибу мӯҳлати дар санадҳои ҷорӣ меёриро ҳуқуқи пешбинишуда ҳисоботи заруриро оид ба омор, муҳосиба, андозсупорӣ ва дигар ҳисоботдихиро ба мақомоти дахлдори давлатӣ амалӣ мегардонад ва пешниҳод менамояд.

Моддаи 16. Имтиёзҳо ҳангоми андозбандии субъекти соҳибкорӣ

Дар мавридҳои, ки пешниҳоди имтиёзҳои иловагӣ оид ба андозу бочҳо нисбати субъекти фаъолияти соҳибкорӣ, сохторҳои ёрирасони онҳо (фондҳои рушди соҳибкорӣ, ширкатҳои сармоягузори ва соҳибкорӣ) талаб карда мешавад, ҳисоббаробаркуниҳои дахлдори даромад ва зарари давлатӣ аз ин корҳо амалӣ гардонидани мешавад.

Чунин ҳисоббаробаркунии асоснок доир ба дастгирии соҳибкорӣ барои даровардани тағйирот ба қонунгузориҳои ҷорӣ андоз асос шуда метавонад.

Моддаи 17. Ҳуқуқҳои субъекти фаъолияти соҳибкорӣ

Субъекти фаъолияти соҳибкорӣ ҳуқуқ дорад:

- ҳамагуна корхонаю ташкилотро, ки хилофи санадҳои меёриро ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон намебошанд, таъсис диҳад;
- пурра ё қисман аз амволи корхонаҳои давлатӣ ва корхонаҳои, ки ба шаклҳои дигари моликият алоқаманданд, тибқи тартиботи муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода барад, ё ба он соҳиб шавад;
- бо амволи худ ва амволи бо роҳи қонунӣ ба даст овардаш, дар фаъолияти субъектҳои соҳибкорӣ хоҷагидори дигар иштирок намояд;
- дар асоси шартнома аз амволи шахсони ҳуқуқӣ, шахрвандон ва шахсони бешахрванд истифода барад;
- ҳар миқдор қормандонро дар асоси шартнома киро намояд

ва аз кор ҷавоб диҳад;

- намудҳо, системаҳо, ҳаҷми музди меҳнат ва дигар намудҳои даромади коргарони кироҷро муқаррар намояд;

- барномаи ҷаъолияти хоҷагиро тартиб диҳад, таҳвилдиҳандагон ва истеъмолкунандагони маҳсулоти (корҳои, хизматрасониҳои) истеҳсолиро интиҳоб намояд, барои эҳтиёҷи давлат корҳо, хизматрасониҳоро дар асоси шартнома ба анҷом расонад;

- нарх, арзиш ва тарифҳои молҳои (корҳои, хизматрасониҳои) фурӯхташавандаро, ба истиснои ҳолатҳои, ки дар санадҳои меъёрию ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ҷаъолияти зиддиинҳисорӣ пешбинӣ шудаанд, мустақилона муқаррар намояд;

- ҳисобҳои бонкӣ кушояд, ҳар гуна амалҳои ҳисобу китоб, қарздиҳӣ ва пули нақдро анҷом диҳад;

- фонди (даромад) аз ҷаъолияти соҳибкорию, ки баъди пардохти андозҳо ва пардохтҳои дигари ҳатмӣ боқи мондаасг, озодона ихтиёрдорӣ намояд;

- бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрию ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз системаи давлатии таъминоти иҷтимоӣ ва суғуртаи иҷтимоӣ истифода барад;

- ҳар гуна даромади аз рӯи ҳаҷм номаҳдуд гирад;

- бо тартиби муқарраршуда аз болои амал ва ё беамалии мақомоти давлатӣ ва дигар мақомот, инчунин аз шахсони мансабдоре, ки ҳуқуқҳо ва манфиатҳои қонунии онро поймол месозанд, **аз ҷумла оид ба масъалаҳои вобаста ба санҷиши ҷаъолияти онҳо** шикоят намояд;

- бо тартиби барои шахсони ҳуқуқӣ муқаррарнамудаи санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ҳамчун иштирокчиҳои робитаҳои берунии иқтисодӣ амалиёти асъориро ба амал барорад;

- ба дигар амалҳои вобаста ба ҷаъолияти соҳибкорӣ машғул шавад, ба шарте, ки ин амалиёт хилофи санадҳои меъёрию ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон набошад.

Нисбати қарори маҳдуд намудани ҳуқуқ ба суд шикоят кардан мумкин аст.

Дар мавриди хусусигардонии иншоотҳои сохтмонӣ (ҳамчунин сохтмонҳои нотамом), ба ин объектҳо ҳуқуқдор шудани

соҳибкор бо тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ин объектҳо бо истифодаи доимии қитъаи замин, ки ин нуктаҳо дар он ҷойгиранд, ба ихтиёри соҳибкор мегузаранд.

Фаъолияти соҳибкории инфиродӣ, ки тибқи тартиби муқарраршуда ба қайд гирифта шудааст, ба собиқаи корӣ ворид карда мешавад.

Тартиби баҳисобгирии собиқаи корӣ ва пешбурди дафтарчаи меҳнати соҳибкорӣ инфиродиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар мекунад.

Моддаи 18. Ҷаҳдадорҳои субъекти фаъолияти соҳибкорӣ

Соҳибкор ҷаҳдадор аст, ки:

- мутобиқи қонунгузории меҳнат бо шаҳрвандоне, ки онҳоро ба сифати коргари кироя ба кор мегирад, шартнома (қарордод) ва ҳамчунин бо талаби коллективҳои меҳнатӣ шартномаи коллективӣ бандад;
- барои муттаҳидшавии коргарони кироя ба иттифоқҳои касаба ва мақомоти дигари намояндагии онҳо бо мақсади ҳимояи манфиатҳои иҷтимоӣ-иқтисодии худ монеъ нашавад;
- ба коргарони кироя на камтар аз андозаи ҳадди ақали муқаррарнамудаи санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон маош диҳад;
- оид ба таъмини ҳифзи меҳнат, беҳатарии экологӣ, санитарӣ ва техникаи беҳатарӣ, тозагиву беҳдошти истехсолот, инчунин болоравии иқтисодиёт дар асоси қоидаву меъёрҳои ҷорӣ тадбирҳо андешад;
- пардохти саривақтии андозҳо ва дигар ҷаҳдадорҳои молиявии худро дар назди давлат ба иҷро расонад;
- дар бораи муфлисшавии худ ва имконнопазир будани адои ҷаҳдадорӣ дар назди қарздиҳандагон арз намояд;
- барои фаъолият дар соҳае, ки тибқи санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома (литсензия) талаб карда мешавад, иҷозатнома (литсензия) гирад;
- талабҳои дигари дар қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинигардида роя намояд.

Моддаи 19. Иҷозатномадихӣ ба баъзе намудҳои фаъолияти соҳибкорӣ

Иҷозатномадихӣ ба баъзе намудҳои фаъолияти соҳибкорӣ мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷозатномадихӣ ба баъзе намудҳои фаъолият» амалӣ карда мешавад. (ҚҶТ аз 29.12.10с №658)

Моддаи 20. Нархгузориҳои молҳои истехсолнамудаи субъекти фаъолияти соҳибкорӣ

Субъекти фаъолияти соҳибкорӣ моли (кори, хизматрасони) худро, чи истехсоли худӣ ва чи моли аз дигар ҷой харидаашро бо нархи (арзиши, тарифи) мустақилона муқаррарнамудаи худ ё бо нархи шартномавӣ мефурушад.

Муқаррар кардани нархи давлатии мол бо мақсади роҳ надодан ба баландшавии инҳисории нархи он бо тартиби пешбининамудаи қонугузориҳои зиддиинҳисорӣ ба амал бароварда мешавад.

Моддаи 21. Санҷиши фаъолияти субъекти соҳибкорӣ .

Санҷиши фаъолияти молиявӣю хоҷагидорӣю субъекти фаъолияти соҳибкорӣ (шахсонӣ воқеӣ ва ҳуқуқӣ) тибқи шартномаи байни соҳибкор ва ташкилоти аудиторӣ сурат мегирад.

Мутобиқи талаботи мақомоти андоз ҳангоми пешниҳод намудани ҳисобот соҳибкор метавонад ҳулосаи аудиториро истифода барад.

Талаб кардани маълумоти бонкӣ оиди муомилоти бонкии субъекти фаъолияти соҳибкорӣ, суратҳисобҳо ва маблағҳо танҳо тибқи қонунгузорӣ дар бораи фаъолияти бонкӣ сурат гирифта метавонад.

Санҷиши фаъолияти субъектҳои соҳибкорӣ мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи санҷиши фаъолияти субъектҳои хоҷагидор дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» амалӣ карда мешавад.

БОБИ 4. ҲИМОЯ ВА ДАСТГИРИИ ДАВЛАТИИ СОҲИБКОРИ

Моддаи 22. Ҳимояи ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии субъекти фаъолияти соҳибкорӣ

Давлат фаъолияти озодаи иқтисодӣ, соҳибкорӣ, баробарҳуқуқӣ ва ҳифзи ҳуқуқи ҳамаи шаклҳои моликият, аз ҷумла моликияти хусусиро кафолат медиҳад.

Давлат набояд монеаи фаъолияти субъекти соҳибкорӣ шавад. Шахрвандони хориҷӣ ва шахсони ҳуқуқи давлатҳои хориҷӣ, инчунин шахсони бешахрванд чун шахрвандон ва шахсони ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ғайр аз ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳуқуқ масъулияти баробар доранд.

Ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии соҳибкор бо роҳҳои зерин ҳимоя карда мешаванд:

- имконияти озодаи анҷом додани ҳамаи намудҳои фаъолияти соҳибкорӣ тибқи тартиби муайяншуда ба ғайр аз намудҳои фаъолияти, ки дар асоси иҷозатнома (литсензия) анҷом дода мешаванд;
- тартиби соддакардашудаи бақайдгирии субъекти соҳибкорӣ;
- бо санадҳои меъёри ҳуқуқӣ маҳдуд кардани санҷиши фаъолияти соҳибкорӣ, ки аз тарафи мақомоти давлатӣ ба амал бароварда мешаванд;
- шикоят кардан ба суд аз болои амал ё беамалии мансабдорони мақомоти давлатӣ, ки ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии субъекти фаъолияти соҳибкориро ҳалалдор мекунанд;
- танҳо бо санадҳои меъёри ҳуқуқӣ муқаррар кардани номгуӣ корхона (хизматрасонахона, молхона), ки барои соҳибкорӣ манъ ё маҳдуд шудаанд;
- бо дигар воситаҳои, ки санадҳои меъёри ҳуқуқи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

Мақомоти ваколатдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои соҳибкорӣ дорои ҳуқуқи дар мақомоти судӣ, мақомоти ҳокимияти иҷроия ва мақомоти дигари давлатӣ ҳимоя кардани манфиату ҳуқуқҳои субъекти соҳибкорӣ

мебошад.

Мақомоти ваколатдор дар бораи ҳуқуқвайронкуниҳое, ки нисбати субъекти фаъолияти соҳибкорӣ роҳ дода мешаванд, дар бораи тамоюли рушди соҳибкорӣ саривақт ба мақомоти дахлдор маълумот медиҳад, таҷрибаи фаъолияти сохторҳои соҳибкориро чамъбаст мекунад.

Мақомоти мазкур аз тарафи мақомоти нозир дар китоби санҷишҳо дуруст қайд намудани санҷишҳои субъекти соҳибкориро назорат мекунад. Ҳангоми зарурат дар назди мақомоти дахлдор масъалаи ба ҷавобгарӣ кашидани шахсони гунаҳкорро мегузорад.

Ба ғайр аз масъалаҳои дар Қонуни мазкур ва қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинишуда, даҳолат ба корҳои дохилии субъекти фаъолияти соҳибкорӣ манъ мебошад.

Моддаи 23. Дастгирии давлатии фаъолияти соҳибкорӣ

Дастгирии давлатии ҳама намуди фаъолияти соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз тарафи давлат дар шахси мақомоти ваколатдор тибқи салоҳияти онҳо ва **мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ**, дар ҳалли масъалаҳои иттилоотӣ, ташкилӣ-ҳуқуқӣ, молиявӣ қарздиҳӣ, моддию техникий соҳибкорӣ, ки Қонуни мазкур пешбинӣ намудааст, ба амал бароварда мешавад. **(ҚҶТ аз 25.03.11с. №701)**

Дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар самтҳои зерин амалӣ мегардад:

- такмили базаи меъёрию ҳуқуқӣ ва қонунгузорӣ барои инкишофи соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- фароҳам овардани шартҳои имтиёзноке, ки онро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лозим мешуморад;
- ташкил кардани шароити мусоиди андозбандӣ, гумрукӣ ва сармоягузорӣ;
- барқарор намудани тартиби соддакардашудаи андозбандӣ, бақайдгирии соҳибкорӣ, иҷозатномадиҳӣ ва ё патент ба фаъолияти онҳо, сертификатсиякунонии маҳсулоти истехсол ва ё воридкардаи онҳо ва пешниҳоди ҳисоботи оморию муҳосибӣ;
- додани қитъаи замин ва амволи давлатӣ бо шарту тартиби соддакардашуда;

- дастгирии фаъолияти берунии иқтисодии соҳибкорӣ инчунин мусоидат ба пешрафти алоқаи тичоратӣ, илмӣ-техникӣ, истеҳсоли ва иттилоотии онҳо бо давлатҳои хориҷӣ;
- мусоидат ба ташкили фондҳои дастгирии фаъолияти соҳибкорӣ;
- фароҳам овардани шароити мусоид барои фаъолияти шарикӣ амалӣ байни бахшҳои давлатӣ ва хусусӣ ва таъмини муколамаи баробарҳуқуқи онҳо бо роҳи таъсис додани шӯроҳои машваратӣ доир ба рушди соҳибкорӣ дар сатҳи ҷумҳуриявӣ ва маҳалҳо, таъмини ҳисоботдиҳии онҳо;
- мусоидат ба рушди соҳибкориҳои инноватсионӣ, аз ҷумла тавассути муқаррар намудани низоми махсуси ташкилию ҳуқуқӣ дар минтақаҳои озоди иқтисодӣ ва паркҳои технологӣ;
- ҷорӣ намудани барномаҳои магистрии идоракунии соҳибкорӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ бо мақсади тайёр намудани соҳибкорони касбии дорои дониши муосири иқтисодӣ ва ҳуқуқӣ;
- такмили донишу малакаи касбии субъектҳои соҳибкориҳои хурд бо роҳи ташкили машварат ё курсҳои кӯтоҳмуддат дар соҳаҳои маориф, молия, омор ва андоз тибқи барномаҳои таълимии мақомоти ваколатдори давлатии дастгирии соҳибкорӣ;
- фароҳам овардани шароити мусоид баҳри рушди фарҳанги андозсупорӣ, таблиғи ғояҳои соҳибкорӣ ва хавасмандгардонии соҳибкорони пешсаф;
- дар заминаи мониторинги рейтингӣ байналмилалӣ муҳити соҳибкорӣ муайян намудани роҳҳои минбаъдаи инкишофи бахши хусусӣ дар мамлакат. (ҚҶТ аз 25.03.11с. №701)

Моддаи 24. Барномаҳои давлатии дастгирии фаъолияти соҳибкорӣ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар сол ҳангоми таҳияи лоиҳаи буҷети давлатӣ дар он ҳаҷми маблағгузориҳои буҷетиро, ки барои амалигардонии барномаҳои давлатии дастгирии соҳибкорӣ ҷудо карда мешаванд, алоҳида пешбинӣ мекунад.

Мақомоти ваколатдори давлатӣ ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мутобиқи ҳаҷми

маблағгузориҳои бучетии ҷудокардашуда, чораҳои аниқ ва барномаҳои мақсадноки дастгирии соҳибкорию таҳия мекунад. (ҚЧТ аз 25.03.11с. №701)

Барномаҳои давлатии дастгирии фаъолияти соҳибкорӣ бо тартиби муқарраркардаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия мешаванд ва онҳо бояд ба рафи барномаҳои давлатӣ бо назардошти ҳамаи самтҳои фаъолияти соҳибкорӣ ва мусоидат ба шуғли аҳоли, татбиқи сиёсати муҳоҷират, ҳалли проблемаҳои экологӣ, инчунин барҳамдиҳии оқибатҳои вазъиятҳои ғайриқонулона дохил шаванд.

Моддаи 25. Суғуртаи давлатии субъекти соҳибкорӣ

Суғуртаи давлатии фаъолият ва амволи субъекти фаъолияти соҳибкорӣ тибқи тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад.

Моддаи 26. Дастгирии давлатии субъекти фаъолияти соҳибкорӣ дар соҳаи иттилоотӣ

Мақомоти ваколатдори давлатӣ ва идораҳои, ки барои ташаккул ва истифодаи манбаъҳои давлатии иттилоот масъуланд, барои ба субъекти фаъолияти соҳибкорӣ ғайриқонулона ва пурра пешниҳод намудани иттилоотӣ иқтисодӣ, ҳуқуқӣ, оморӣ, истеҳсолию техникӣ ва дигар иттилоотҳо дар асоси шартнома амал мекунад.

Барои надодани иттилоотӣ дастраси умум аз манбаъҳои давлатии иттилоот ба суд шикоят кардан мумкин аст.

Моддаи 27. Дастгирии фаъолияти иқтисодии хориҷии субъекти фаъолияти соҳибкорӣ

Мақомоти давлатӣ ва ташкилотҳои ҷамъиятӣ бо мақсади дастгирии соҳибкорӣ чораҳои барои васеъ намудани иштироки ҳама шаклҳои соҳибкорӣ дар муомилоти содиротию воридотӣ, намоишу ярмаркаҳои байналхалқӣ, татбиқи барномаҳо ва лоиҳаҳои фаъолияти иқтисодии хориҷӣ ба амал мебароранд.

(БОБИ 5. ҲИФЗИ СИРРИ ТИҶОРАТИИ СУБЪЕКТИ ФАЪОЛИЯТИ СОҲИБКОРИ

Моддаи 28. Ҳифзи сирри тиҷоратии субъекти фаъолияти соҳибкорӣ

Маълумоти сирри давлатӣ ҳисобнашавандае, ки бо истехсол, иттилооти технологӣ, идоракунии маблағҳо ва дигар фаъолияти субъекти хоҷагидори соҳибкорӣ алоқаманд буда, ошкор намудани онҳо, ба манфиати ин субъектҳо зарар расонида метавонанд, ба сирри тиҷоратӣ тааллуқ доранд.

Таркиб ва ҳаҷми маълумоте, ки сирри тиҷоратиро ташкил медиҳанд, аз тарафи қонун муайян карда мешавад.

Ҳифзи сирри тиҷоратӣ дар манъи ошкор намудани маълумоте, ки дар қисми аввали моддаи мазкур нишон дода шудааст, ифода меёбад, яъне дар манъи паҳн кардани маълумот дар байни шахсони гуруҳи муайян ё гуруҳи номуайян ба ҳар шакле, ки набошад, инчунин дар манъи маълум кардани чунин маълумот ба шахси дигар.

Шахсе, ки ғайриқонунӣ маълумоти ташкилдиҳандаи сирри тиҷоратиро гирифтааст, ҳуқуқ надорад, ки онҳоро ба мақсадҳои ғаразноки худ, агар чунин истифода ба сирри тиҷоратии субъекти ҳуқуқӣ зарар расонида тавонад, кор фармояд.

Манъкунӣ ба субъекти соҳибкоре, ки навигариҳои истехсолӣ, ташкилӣ, молиявӣ ва ғайраро истифода бурда ва дар онҳо сирри тиҷоратии дигар субъекти соҳибкор вучуд дорад, дахл надорад, агар маълумоти дахлдор бе вайронкунии меъёри сирри тиҷоратӣ гирифта шуда бошад.

Дар акси ҳол ин амал чун рақобати бевичдонона эътироф мешавад.

Моддаи 29. Вазифаи мақомоти давлатӣ ва шахсони мансабдор оид ба таъмини сирри тиҷоратии субъекти фаъолияти соҳибкорӣ

Мақомоти давлатӣ ва шахсони мансабдори он вазифадоранд, ки маълумоти ба сирри тиҷоратӣ тааллуқдорро, ки ҳангоми бақайдгирии субъектҳои хоҷагидор, санҷиши фаъолияти онҳо, назорати шароити кор ва дигар амалҳои аз вазифаҳои мақомоти дахлдор бароянда ба даст меоранд, ошкор

насозанд.

Ҳангоми иҷрои вазифаҳои бақайдгирӣ, санчиш ё назорати шахсони мансабдори давлатӣ ҳуқуқ надоранд, ки маълумоти дорой сирри тижоратиро, ғайр аз онҳое, ки барои иҷрои масъалаи гузошташуда масъуланд талаб намоянд. Чунин маҳдудиятҳо ҳангоми ба мақомоти давлатӣ пешниҳод намудани дигар маълумотҳо низ татбиқ карда мешаванд).

(Боби 5 Бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 31.12.08с №463 хориҷ карда шудааст).

БОБИ 6. ҶАВОБГАРВ БАРОИ МОНЕАИ ҒАЙРИҚОНУНӢ БА ФАӢОЛИЯТИ СОҲИБКОРӢ

Моддаи 30. Асосҳои умумӣ ва ҷавобгарӣ барои монетаи ғайриқонунӣ ба фаъолияти соҳибкорӣ

Амали мақомоти давлатӣ ё шахсони мансабдори он, ки боиси имконнопазирии анҷомдиҳии фаъолияти озодаи соҳибкорӣ, маҳдудияти ҳаҷми вай, паҳн намудани соҳаҳои шаклҳои алоҳидаи он ва дигар соҳаҳои соҳибкорӣ мешаванд, чунин мақомот ва шахсони мансабдор тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Тамоми зарарҳои дар натаҷаи монетаи ғайриқонунӣ ба фаъолияти соҳибкории субъекти хоҷагидорӣ расонидашуда, аз рӯи даъвои субъекти номбурда ба пуррагӣ, аз ҷумла даромадҳои гирифтанишуда, аз ҳисоби маблағҳои бучети дахлдор бо тариқи судӣ ҷуброн карда мешаванд.

Моддаи 31. Масъулият барои вайрон кардани тартиби муқарраршудаи санчиши фаъолияти соҳибкорӣ

Дар ҳолати аз тарафи мақомоти давлатӣ ё шахсони мансабдори он вайрон шудани тартиботи муқарраршудаи санчиши соҳибкорӣ (дар мавридҳои набудани зарурати гирифтани ҳуҷжатҳо, барӯйхатгирии арзишҳои моддӣ, боздоштани истехсолот, тартиб додани маълумотҳо ва баёнотҳои иловагӣ, пешниҳод намудани дархостҳои беасос ва дигар мавридҳо) ба ҳаҷми зарарҳое, ки бояд ҷуброн шаванд, маблағи подошпулиҳо ба қормандони қорхона барои тайёр

кардани маводи санчиш, музди меҳнат барои вақти маҷбуран бозистодани истехсолот, фурсати мусоиди аз даст рафта, ки дар ин вақт субъекти хочагидор ҳангоми фуруши молҳо (корҳо, хизматрасониҳо) метавонист даромад ба даст орад, дохил шуда метавонанд.

Моддан 32. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур
Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур тибқи қонунгузорию Қумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 33. Мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур
Қонуни мазкур пас аз интишори расмиаш мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти
Қумҳурии Тоҷикистон
Э. РАҲМОНОВ
ш. Душанбе 10 майи соли 2002
№46

**ҚАРОРИ
МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ
МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**Оиди қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар
бораи
химоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии
Тоҷикистон»**

**(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2002, №4,
қ-1, мод. 295)**

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи химоя ва
дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»
қабул карда шавад.

**Раиси Маҷлиси намояндагони
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
С.ХАЙРУЛЛОЕВ**

**ш. Душанбе 10 апрели соли 2002
№605**

**ҚАРОРИ
МАҶЛИСИ МИЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**Оиди Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи химоя ва
дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»**

**(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2002, №4,
қ-1, мод. 294)**

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро «Дар бораи ҳимоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» баррасӣ намуда, **қарор мекунад:**

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи ҳимоя ва дастгирии давлатии соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ҷонибдорӣ карда шавад.

**Раис Маҷлиси миллии
Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон
М.УБАЙДУЛЛОЕВ
ш. Душанбе 23 апрели соли 2002
№289**

**Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди
Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон»
аз 28 декабри соли 2006, № 609**

Мутобиқи моддаи 12 Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон" ва ҷиҳати иҷрои Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 ноябри соли 2006 № 9 "Дар бораи такмили сохтори мақомоти марказии ҳокимияти иҷроияи Ҷумҳурии Тоҷикистон" Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Низомнома, сохтори дастгоҳи марказӣ, нақшаи идоракунии, номгӯи ташкилотҳои системаи Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда шаванд (замимаҳои 1, 2, 3, 4).

2. Шумораи ниҳоии кормандони Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба миқдори 284 воҳид (беҳайати хизматрасон), аз ҷумла дастгоҳи марказӣ ба миқдори 52 воҳид муқаррар карда шавад.

3. Маблағгузори дастгоҳи марказии Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти дар Нақшаи идоракунии Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

нишондодашуда аз ҳисоби маблағҳои бучети ҷумҳурия анҷом дода шавад.

4. Ба Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 3 муовинони Раис, аз ҷумла як муовини аввали Раис ва ҳайати мушовара иборат аз 7 нафар муқаррар карда шавад.

5. Барои Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лимити автомошинаҳои хизматӣ ба миқдори 8 адад, аз ҷумла барои дастгоҳи марказӣ 4 адад муқаррар карда шавад.

6. Аз эътибор соқит доништа шавад:

-қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 24 майи соли 1995 № 358 "Масъалаҳои Кумитаи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон";

-қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 сентябри соли 1997 № 414 "Масъалаҳои Кумитаи кор бо ҷавонони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон";

-қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 июни соли 2006 № 253 "Дар бораи ворид намудани тағйирот ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 сентябри соли 1997 № 414";

-қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 июли соли 2006 №322 "Дар бораи ворид намудани тағйирот ба қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 24 майи соли 1995 №358 "Масъалаҳои Кумитаи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиши назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон".

Раиси Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 28 декабри соли 2006, № 609
ш. Душанбе

Э. Раҳмонов

**Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи тасдиқи Консепсияи рушди туризм дар
Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2009-2019»
аз 2 апрели соли 2009, № 202**

Мутобиқи моддаи 6 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи дурномаҳои давлатӣ, консепсияҳо ва барномаҳои

инкишофи иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон" ва бо мақсади рушди минбаъдаи соҳаи туризм Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Консепсияи рушди туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2009-2019 тасдиқ карда шавад (замима мегардад).

2. Вазорату идораҳо, раисони Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо иҷрои Консепсияи рушди туризмро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2009-2019 таъмин намоянд.

3. Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар сол ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба иҷрои Консепсияи рушди туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2009-2019 ҳисобот пешниҳод намояд.

Раиси Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ

Раҳмон

аз 2 апрели соли 2009, № 202

ш. Душанбе

**Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи тасдиқи Барномаи давлатии рушди туризм дар
Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи солҳои 2010-2014»
аз 28 майи соли 2009, № 299**

Мутобиқи моддаи 7 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи дурнамоҳои давлатӣ, консепсияҳо, стратегия ва барномаҳои инкишофи иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон" ва бо мақсади рушди минбаъдаи соҳаи туризм Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Барномаи давлатии рушди туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи солҳои 2010-2014 ва Нақшаи чорабиниҳо оид ба татбиқи Барномаи давлатии рушди туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи солҳои 2010-2014 тасдиқ карда шаванд (замимаҳои 1 ва 2).

2. Вазорату идораҳо, раисони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳо иҷрои Барномаи давлатии рушди туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи солҳои 2010-2014-ро дар доираи маблағҳои ҳамасола пешбини намудаи буҷет таъмин намоянд.

3. Кумитаи ҷавобгар, вазорат ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар сол ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба чараҳои татбиқи Барномаи давлатии рушди туризм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи солҳои 2010-2014 ҳисобот пешниҳод намояд.

Раиси Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Эмомалӣ

Раҳмон

аз 28 майи соли 2009, № 299

ш. Душанбе

Қарор Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон
«Дар бораи номгуӣ мол (қор, хизматрасонӣ), ки бояд
ҳатман сертификатсия карда шаванд»
аз 1 октябри соли 2008, № 486

Мутобиқи моддаи 8 Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи ҳимояи ҳуқуқи истеъмолкунандагон" Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Номгуӣ мол (қор, хизматрасонӣ), ки бояд ҳатман сертификатсия карда шаванд, тасдиқ карда шавад (замима мегардад).

2. Ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти идоракунии давлатӣ, ки сифат ва беҳатарии мол (қор, хизматрасонӣ)-ро назорат менамоянд, ба зиммаи Агентии стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон вогузор карда шавад.

3. Ба Агентии стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдои назди Ҳукумати Ҷумҳурии

Тоҷикистон супорида шавад, ки ташкил ва гузаронидани корхоро оид ба тасдиқи мутобиқати ҳатмии мол (кор, хизматрасонӣ) тибқи талаботи муқарраргардида таъмин намояд.

4. Агентии стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи мақомоти амалкунанда ва навтаъсиси аккредитатсияшудаи ваколатдори сертификатсионӣ доир ба сертификатсияи маҳсулоти дорои хусусияти шабей, ки ба Системаи миллии сертификатсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон дохил карда шудаанд, бо зикри гурӯҳи маҳсулот ва номгӯи моли ба соҳаи аккредитатсияи онҳо тааллуқдошта ба Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон иттилоъ диҳад.

5. Хадамоти гумруки назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон воридоти молҳои ҳатман сертификатсия шавандаро ба сарҳади гумрукии Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи номгӯи мазкур дар ҳолати мавҷуд будани сертификати мутобиқат, ки шакли он барои тамоми мақомоти сертификатсионӣ ягона буда, аз тарафи Агентии стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия ва тасдиқ шудааст, ба роҳ монанд. Ҳангоми амалӣ намудани расмиятҳои гумрукии муқаррароти номгӯи мазкур ба роҳбарӣ гирифта шаванд.

6. Агентии стандартизатсия, метрология, сертификатсия ва нозироти савдои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи тартиби муқарраргардида оид ба тағйир додани Номгӯи мол (кор, хизматрасонӣ), ки бояд ҳатман сертификатсия карда шаванд, ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тақлиф пешниҳод намояд.

Раиси Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
Раҳмон

Эмомалӣ

аз 1 октябри соли 2008, № 486
ш. Душанбе

НИЗОМНОМАИ
Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати
Ҷумҳурии Тоҷикистон
аз 28 декабри соли 2006, № 609

I. Муқаррароти умумӣ

1. Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - Кумита) мақоми марказии ҳокимияти иҷроия дар соҳаи сиёсати ҷавонон, варзиш ва туризм буда, функсияҳо оид ба таҳияи сиёсати ягонаи давлатӣ ва танзими меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи ҷавонон, рушди тарбияи ҷисмонӣ ва туризмро анҷом медиҳад.

2. Кумита ҳамохангсозӣ ва назорати фаъолияти марказҳо, муассисаҳо, таълимгоҳҳо ва дигар ташкилотҳои системаи онро анҷом медиҳад.

3. Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар фаъолияти худ Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон, қонунҳои конститутсионӣ, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи ҷавонон ва сиёсати давлатии ҷавонон", Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш", Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи туризм", дигар санадҳои қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, қарорҳои Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии байналмилалӣ интирофнамудаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳамин Низомнома ро дастури амал қарор медиҳад.

4. Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолияти худро дар ҳамкорӣ бо дигар мақомоти марказии ҳокимияти иҷроия, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва дигар ташкилотҳо анҷом медиҳад.

II. Ваколатҳо

5. Кумита дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолият ваколатҳои зайл дорад:

- лоихаҳои қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои меъёрии ҳуқуқии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар санадҳои, ки тибқи онҳо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тақозо мегардад, оид ба масъалаҳои марбути соҳаи фаъолияти кумита, ки банди 1 ин Низомнома муқаррар намудааст ва соҳаи фаъолияти ташкилотҳои системаи он, инчунин лоихаи нақшаи кор ва нишондиҳандаҳои дурнамои фаъолияти Кумитаро ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд:

- фаъолияти мақомоти ҳокимияти давлатӣ, идораҳо ва ҳамоҳангсозии байнисоҳавиро дар соҳаи сиёсати ҷавонон, тарбияи ҷисмонӣ, варзиш ва туризм ҳамоҳанг менамояд;

- ба таъсиси заминаи қонунгузорӣ, меъёрӣ ва ҳуқуқӣ, таҳияи муқаррароти асосии сиёсати давлат нисбати ҷавонон, тарбияи ҷисмонӣ, варзиш, туризм ва татбиқи онҳо мусоидат менамояд;

- самтҳои асосиро муайян менамояд, барномаҳои дурнамо, ҷорӣ ва мақсаднокро оид ба масъалаҳои марбути салоҳияти Кумита таҳия ва татбиқ менамояд;

- захираҳои кадрҳои роҳбарикунандаро дар системаи Кумита таъсис медиҳад;

- пешбурди оморро оид ба масъалаҳои марбути салоҳияти Кумита анҷом медиҳад;

- ҳамоҳангсозии ҳамкорӣ бо ташкилотҳои байналмилалиро анҷом медиҳад, тибқи тартиби муқарраргардида дар таҳия ва татбиқи шартномаҳои байналмилалӣ ва байниҳукуматӣ оид ба масъалаҳои марбути салоҳияти Кумита иштирок менамояд;

- тибқи тартиби муқарраргардида фестивалҳо, конференсияҳо, форумҳо, мусобикаҳо, ҷамъомадҳои таълимӣ-варзишӣ, экспедитсияҳои варзишӣ-туристӣ ва кӯҳнавардӣ, ярмаркаҳо ва намоишгоҳҳои байналмилалӣ, байниминтақавӣ ва ҷумҳуриявӣ мегузаронад;

- тибқи тартиби муқарраргардида корҳоро оид ба ҷалби инвеститсияҳо барои рушди соҳаҳои марбути салоҳияти Кумита анҷом медиҳад;

- ба рушди тарбияи ҷисмонӣ, ватанпарастӣ, фарҳангӣ ва ахлоқии (маънавии) ҷавонон, таҳкими дӯстӣ, ҳамкорӣ,

ягонагӣ ва муттаҳидии ҷавонони кишвар мусоидат менамояд;

- тибқи тартиби муқарраргардида барои баланд бардоштани ҳисси ватанпарастӣ ва таблицӣ тарзи солими ҳаёт, ҷояҳои Ҳаракати олимпӣ, мавзеҳои тамошобоб ва захираҳои туристӣ фаъолияти рекламавӣ- иттилоотӣ ташкил менамояд;

- бо федератсияҳо, ассотсиатсияҳои варзишӣ, ташкилотҳои ҷамъиятии самти тарбияи ҷисмонӣ ва туристӣ ва бо ташкилотҳои сиёсӣ ҷамъиятӣ дар самти сиёсати давлатӣ ҷавонон ҳамкорӣ менамояд;

- ҳангоми таҳияи лоиҳаҳои санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ манфиатҳо ва дархостҳои ташкилотҳои ҷавонро ба инobat мегирад;

- дар таҳия ва татбиқи чорабиниҳо оид ба фароҳам овардани шароит барои рушди ҷамъонибаи ҷавонон дар соҳаҳои мухталифи ҳаёти ҷомеа, ошкор намудан ва татбиқи иқтидорҳои он, мутобиқсозии он ба ҳаёти мустакилона, ҳифзи манфиатҳои қонунӣ ва ҳуқуқҳои ҷавонони кишвар иштирок менамояд;

- дар иртибот бо Кумитаи миллии олимпии Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият менамояд, ба рушди барномаи Ҳаракати олимпӣ дар ҷумҳурӣ мусоидат мекунад;

- роҳбарии ташкилӣ ва методии рушди тарбияи ҷисмонӣ аҳоли ва тайёр намудани варзишгарони дорои дараҷаи баландро анҷом медиҳад, дар мавриди зарурат, ваколатҳои худро оид ба рушди тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш ба федератсияҳо, ассотсиатсияҳо, иттиҳодияҳо, ҷамъиятҳо, созмонҳо, дигар ташкилотҳои ҷамъиятии самти тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш медиҳад;

- нақшаҳои ягонаи тақвимиро дар самти тарбияи ҷисмонӣ ва солимгардонӣ тасдиқ менамояд, чорабиниҳои тарбияи ҷисмонӣ ва варзишро, ки идораи ташкилотҳо баргузор менамоянд, ҳамроҳанг месозад;

- қоидаҳои мусобиқаҳо ва ҷамъомадҳои варзишӣ, додани дараҷаҳои таҳассусӣ ва варзишӣ, ҳуҷҷатҳои барномавӣ-методӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои самти таълимӣ-варзишӣ ва тарбияи ҷисмонӣ тасдиқ менамояд, шаклҳои

гузаронидани чорабиниҳои тарбияи ҷисмонӣ ва варзиширо муайян мекунад;

- дастаҳои мунтахаби миллии Ҷумҳурии Тоҷикистонро тайёр менамояд ва дар ин қор кӯмак мерасонад, иштироки онҳоро дар мусобиқаҳои ҷаҳонӣ, Европа, Осиёи Марказӣ, осӣёӣ ва Бозиҳои олимпӣ, дигар мусобиқаҳои байналмилалӣ, вохӯриҳои барои гирифтани ҷомӯа якҷоя бо Қумитаи миллии олимпии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин менамояд;

- рекордҳо ва дастовардҳоро оид ба намудҳои варзиш ба қайд мегирад;

- доир ба тартиби воридот ва содироти хизматрасониҳои туристӣ пешниҳодҳо таҳия менамояд;

- оид ба тарифҳои ягона барои фатҳи қуллаҳои кӯҳҳо, пардохтҳо барои наҷотдиҳӣ дар кӯҳҳо ва пардохти экологӣ пешниҳодҳо таҳия менамояд;

- пешниҳодҳоро доир ба тартиби истифодаи захираҳои туризм ва ҷуброни зарари бо он расонидашуда таҳия намуда, меъёрҳои мутаносибан баробарро байни субъектҳои фаъолияти туристӣ барои боздид аз объектҳои туристӣ саёҳати ба Кадастри захираҳои туристӣ дохилбуда, ки ба зарурати нигоҳдории онҳо аз вайроншавӣ иртиботдоранд, таъмин менамояд;

- доир ба тартиби иҷозатномадиҳӣ (литсензиядиҳӣ) ба фаъолияти туристӣ пешниҳодҳо таҳия менамояд ва тибқи тартиби муқарраргардида иҷозатномадиҳии (литсензиядиҳии) фаъолияти туристиро анҷом медиҳад;

- доир ба тартиби сертификатсияи молҳо ва хизматрасониҳои тарбияи ҷисмонӣ, варзиш ва фаъолияти туристӣ пешниҳодҳо таҳия менамояд;

- меъёрҳо таҳия намуда, дар мувофиқа бо мақомоти марбутатаи давлатӣ стандартҳои давлатии таҷҳизоту лавозимот, иншоотҳои варзишӣ, аз ҷумла хизматрасонии сайёҳонро дар ҷумҳурӣ муқаррар мекунад;

- тибқи тартиби муқарраргардида дар хориҷа оид ба туризм намояндагӣҳо таъсис медиҳад;

- назорати хизматрасонии сифатнокро дар соҳаи тарбияи ҷисмонӣ, туризм, инчунин воридшавӣ ва хориҷшавии сайёҳон анҷом медиҳад;

- дар доираи маблаҷҳои мавҷуда, дар мувофиқа бо мақомоти манфиатдор, меъёрҳои хароҷоти пушоки варзиш, таҷҳизот, ҷизо ва таъминоти моддию техникии варзишгарон ва мураббӣ-омӯзгоронро тасдиқ менамояд;

- тибқи тартиби муқарраргардида якҷоя бо идораю ташкилотҳои варзишии манфиатдор лотерея, музоядаҳои варзишӣ мегузаронад, шартҳои гузаронидани онҳоро тасдиқ мекунад;

- манфиатҳои-иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва ҷайраи варзишгарони касбӣ, мураббӣ-омӯзгорон ва дигар мутахассисони соҳаро намояндагӣ менамояд, ба ташкили истироҳат мусоидат мекунад, ба саломатии варзишгарон, ветнранҳои варзиш, дигар кормандони соҳа ҷамхорӣ менамояд.

Дар асос ва бо мақсади иҷрои Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қонунҳои конституционӣ, қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, санадҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мустақилола санадҳои меъёрии ҳуқуқии соҳавӣ қабул мекунад ва вазифаҳои зеринро иҷро менамояд:

- тибқи тартиби муқарраргардида озмунҳо мегузаронад ва қарордодҳои давлатӣ оид ба ҷойгиронии фармоишҳо барои таҳвили молҳо, иҷрои корҳо ва хизматрасонӣ барои эҳтиёҷоти Кумита, инчунин оид ба гузаронидани корҳои илмию тадқиқотӣ барои эҳтиёҷоти давлатӣ дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолият ба имзо мерасонад;

- таҳлили татбиқи сиёсати давлатиро дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолият анҷом медиҳад;

- санҷиш ва таҳлили татбиқи санадҳои меъсрии ҳуқуқиро дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолияти анҷом медиҳад ва дар мавриди зарурат ин функцияҳоро ба ташкилотҳои системаи Кумита вогузор менамояд;

- функцияҳои ихтиёрдор ва гирандаи маблаҷҳои буҷети ҷумҳуриявиро, ки барои таъминоти Кумита ва амалӣ намудани функцияҳои ба зиммаи Кумита вогузоргадида пешбинӣ гардидаанд, анҷом медиҳад;

- қабули шахрвандонро ташкил менамояд, саривақт ва пурра баррасӣ гардидани муроҷиатҳои шифоҳӣ ва хаттӣ

шаҳрвандон, дар асоси онҳо қабул гардидаан қарорҳо ва ба арнзадиҳандагон тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мӯҳлаташ фиристода шудани ҷавобхоро таъмин мекунад;

- дар доираи салоҳияти худ ҳифзи маълумотҳои дорой сирри давлатиро таъмин менамояд;

- омодагии касбии кормандони Кумита, бозомӯзӣ, баланд бардоштани таҳассус ва таҷрибаомӯзии онҳоро ташкил менамояд;

- тибқи тартиби муқарраргардида бо мақомоти ҳокимияти давлатии кишварҳои хориҷӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолият ҳамкорӣ менамояд;

- тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷамъоварӣ, ниғаҳдошт, баҳисобгирӣ ва истифодаи ҳуҷҷатҳои бойгонӣ, ки дар ҷараёни фаъолияти Кумита ташаккул ёфтаанд;

- дигар ваколатҳоро дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолият анҷом медиҳад, ва инчунин ваколатҳо бо қонунҳо, санадҳои меъёрии ҳуқуқии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ё Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбини гардида бошанд.

6. Кумита бо мақсади татбиқи ваколатҳо дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолият ҳуқуқ дорад:

- тибқи тартиби муқарраргардида аз мақомоти идорақунанда, шахсони ҳуқуқӣ ва воқеӣ маълумотеро, ки барои қабули қарорҳо оид ба масъалаҳои таҳти салоҳияти Кумита қарордошта заруранд, дархост намояд ва ба даст орад;

- тибқи тартиби муқарраргардида нишонҳои соҳавии хизмати шоиста, мукофотҳо таъсис намояд, кормандон ва шаҳрвандонро барои дастовардҳои бузург дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолият бо онҳо сарфароз гардонад;

- тибқи тартиби муқарраргардида барои ҳалли масъалаҳои соҳаи муқарраргардидаи фаъолият ташкилотҳои илмӣ, дигар ташкилотҳо, олимон ва мутахассисонро ҷалб намояд;

- мақомоти ҳамоҳангсозӣ, машваратӣ ва экспертӣ (шӯроҳо, комиссияҳо, гурӯҳҳо), коллективҳои эҷодӣ ва

меҳнатиро барои татбиқи барномаҳо ва лоиҳаҳои мушаххас дар соҳаи марбути салоҳияти Кумита таъсис диҳад;

- дар мувофиқа бо Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ташкилотҳои системаи Кумитаро таъсис диҳад, аз нав ташкил ва барҳам диҳад, инчунин ҳаммуассиси марказҳо, муассисаҳо, таълимгоҳҳо, корхонаҳо ва дигар ташкилотҳое, ки фаъолиятшон ба ҳалли проблемаҳои ҷавонон, тарбияи ҷисмонӣ, варзиш ва туризм нигаронида шудааст, бошад;

- тибқи тартиби муқарраргардида барои наشري санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва интишори иттилоот дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолият, ҷойгиронии эълонҳои расмӣ, дигар мавод оид ба масъалаҳои марбути салоҳияти Кумита ва ташкилотҳои система наشريҳо ва воситаҳои ахбори омма таъсис диҳад.

7. Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар фаъолияти худ ҳуқуқ надорад функцияҳои назорат ва функцияи идораи амволи давлатиро анҷом диҳад, ба истиснои ҳолатҳое, ки фармонҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудаанд.

Маҳдудиятҳои муқаррарнамудаи сархати 1 ҳамин банд ба ваколатҳои Раис оид ба идораи амволи давлатӣ, ки ба Кумита бо ҳуқуқи идораи оперативӣ дода шудааст, ҳалли масъалаҳои кадрӣ ва масъалаҳои ташкили фаъолияти Кумита татбиӣ намегардад.

Ҳангоми таъсиси ҳуқуқи фаъолият Кумита ҳуқуқ надорад функция ва ваколатҳоеро муқаррар намояд, ки қонунҳои конституционӣ, қонунҳо, санадҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои мақомоти марказии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии маҳаллӣ пешбинӣ нанамудаанд, инчунин ҳуқуқ надорад нисбат ба татбиқи ҳуқуқ ва озодиҳои шаҳрвандон, ҳуқуқи ташкилотҳои ҷаҳридавлатии тичоратӣ ва ҷайритичоратӣ маҳдудият муқаррар намояд, ба истиснои ҳолатҳое, ки имконпазирии муайян намудани чунин маҳдудиятҳо мутобиқи санадҳои мақомоти марказии ваколатдори ҳокимияти иҷроия мустақиман дар Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон ва

қонунҳои конституционӣ, қонунҳо, санадҳои Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ шудаанд.

III. Ташкили фаъолият

8. Кумитаро Раис роҳбарӣ менамояд, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешавад.

Раис барои иҷрои ваколатҳои ба зиммаи Кумита гузошташуда ва татбиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолият масъулияти шахсӣ дорад.

Раис муовинон, аз ҷумла муовини аввал дорад, ки аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вазифа таъин ва аз вазифа озод карда мешаванд.

Теъдоди муовинони Раисро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

9. Воҳидҳои сохтори Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз раёсатҳо оид ба самтҳои асосии фаъолияти Кумита, шӯбаҳо ва бахшҳо иборат мебошанд. Ба таркиби раёсатҳо шӯбаҳо ва бахшҳо шомиланд, ки тибқи тартиби муқарраргардида бо фармонҳои Раиси Кумита таъсис, аз нав ташкил ва барҳам дода мешаванд.

10. Раис:

- байни муовинони худ вазифаҳоро тақсим мекунад;
- низомномаи воҳидҳои сохтори Кумитаро тасдиқ менамояд;
- кормандони кумита ва воҳидҳои ташкилотҳои системаи Кумитаро ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд;
- тибқи тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи хизмати давлатӣ масъалаҳои вобаста ба адои хизмати давлатиро дар Кумита ҳал менамояд;
- сохтор ва ҷадвали штатии Кумитаро дар доираи фонди музди меҳнат ва шумораи кормандон, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст ва сметаи хароҷоти ниғаҳдошти Кумитаро дар доираи маблағгузори

ки барои давраи дахлдор дар бучети ҷумҳуриявӣ пешбинӣ гардидааст, тасдиқ мекунад;

- нақшаи кори ҳарсола ва нишондиҳандаҳои дурнамои фаъолияти ташкилотҳои системаи Кумита ва дигар ташкилотҳо, инчунин ҳисобот оид ба иҷрои онҳоро тасдиқ менамояд;

- бо пешниҳоди роҳбарон ташкилотҳои системаи Кумита лоиҳаҳои низомномаҳо, шумораи ниҳоии штатии ташкилотҳои система ва фонди музди меҳнати кормандони онро тасдиқ менамояд;

- ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ташаккули бучети ҷумҳуриявӣ дар қисми таъминии молиявии фаъолияти Кумита ва ташкилотҳои системаи Кумита пешниҳод манзур мекунанд;

- дар доираи вақолаҳои муқарраргардида ба ташкилотҳои системаи Кумита супориш медиҳад ва иҷрои онҳоро назорат мекунанд;

- қарорҳои ташкилотҳои системаи Кумитаро, ки хилофи қонунгузори мебошад, агар қонун тартиби дигаре пешбинӣ накарда бошад, бекор мекунанд;

- бо пешниҳоди роҳбарони ташкилотҳои системаи Кумита муовинони онҳоро ба вазифа таъин ва аз вазифа озод менамояд;

- тибқи тартиби муқарраргардида кормандони Кумита, ташкилотҳои системаи Кумита, дигар шахсонро, ки дар соҳаи муқарраргардидаи фаъолият корҳоро анҷом медиҳанд, барои сарфароз гардонидан бо унвонҳои фахрӣ ва мукофотҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;

- тибқи тартиби муқарраргардидаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар доираи салоҳияташ дар ҳолати иҷро нагардидани вазифаю ўҳдадорихо, интизоми меҳлат метавонад нисбати кормандони Кумита ва ташкилотҳои системаи худ чораҳо андешад;

- санадҳои меъёрии пешбиниамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар шакли фармоиш мебарорад ва вобаста ба масъалаҳои оперативӣ ва дигар масъалаҳои ҷорӣ Кумита бошад, фармонҳои дорои хусусияти ҷорӣ меъёрий мебарорад.

11. Дар Кумита Ҳайати мушовара дар ҳайати Раиси Кумита (Раиси Ҳайати мушовара) муовинони он (аз рӯи вазифа) ташкил карда мешавад.

Ба Ҳайати мушовара метавонанд кормандони роҳбарикунандаи Кумитата, ташкилотҳои системаи Кумита, намояндагони мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, намояндагони ташкилотҳои ҷамъиятии ҷавонон ва кӯдакон дохил шаванд.

Аъзои Ҳайати мушовара ба истиснои Раис ва муоинони, ки мувофиқи вазифа дохил шудаанд, бо пешниҳоди Раиси Кумита аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд.

Ҳайати мушовара масъалаҳои муҳими вобаста ба фаъолияти Кумитаро барасӣ менамояд. Қарори Ҳайати мушовара бо қарор ба расмӣ дароварда мешавад.

12. Маблағгузориҳои хароҷоти ниғаҳдошти Кумита аз ҳисоби маблаҷҳои дар буҷети ҷумҳуриявӣ ва тибқи тартиби муқарраргардида аз ҳисоби маблағҳои махсус дар мувофиқа бо Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешавад.

13. Маблаҷгузориҳои хароҷоти чорабиниҳои Кумита аз ҳисоби маблаҷҳои барномаҳои соҳавӣ ва маблаҷҳои, ки ҳар сол дар буҷети ҷумҳуриявӣ пешбинӣ мегарданд, анҷом дода мешавад.

14. Кумита шахси ҳуқуқи буда, дорои мӯҳр бо сабти Нишони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ном бо забонҳои давлатӣ ва русӣ, мӯҳр ва штампҳои намунаи муқарраргардида мебошад ва аз суритҳисоби ягонаи ҳазинадории Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон маблаҷгузорӣ карда мешавад.

15. Сурочаи ҳуқуқи Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 112 мебошад.

СОҲТОРИ

дастгоҳи марказии Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Роҳбарият

Раёсати кор бо ҷавонон

Раёсати тарбияи ҷисмонӣ ва инкишофи варзиш

Раёсати рушди сайёҳи

Шӯъбаи муносибатҳои байналмилалӣ

Шӯъбаи молия ва ҳисобдорӣ

Шӯъбаи умумӣ ва назорат

Шӯъбаи кор бо кадрҳо ва таъминоти ҳуқуқӣ

Шӯъбаи ташкилӣ ва хоҷагидорӣ

Бахши иттилоотию таҳлилӣ

НАҚШАИ

идоракунии Кумитаи кор бо ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Дастгоҳи марказӣ

Раёсатҳои ҷавонон, варзиш ва сайёҳии Вилояти Мухтори Кӯҳистони бадахшон, вилоятҳо ва шаҳри Душанбе

Шӯъбаҳо ва бахшҳои ҷавонон, варзиш ва сайёҳии шаҳру ноҳияҳо

НОМГҶҶИ

ташкilotҳои системаи Кумитаи ҷавонон, варзиш ва сайёҳии назди

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Муассисаи давлатии таълимии "Донишкадаи тарбияи ҷисмонии Тоҷикистон" ва "Коллеҷи тарбияи ҷисмонии Тоҷикистон"

Муассисаи давлатии "Мактаби ҷумҳуриявии маҳорати олии варзишӣ оид ба намудҳои гӯштин"

Муассисаи давлатии "Мактаби ҷумҳуриявии маҳорати олии варзишӣ оид ба намудҳои риштаҳои амалӣ"

Муассисаи давлатии "Мактаби ҷумҳуриявии маҳорати олии варзишӣ оид ба варзиши сабук"

Муассисаи давлатии "Мактаби ҷумҳуриявии маҳорати олии варзишӣ оид ба футбол"

Муассисаи давлатии "Мактаби махсус кӯдакону наврасон оид ба теннис"

Муассисаи давлатии "Мактаби махсуси кӯдакону наврасон оид ба намудҳои зимистонаи варзиш"

Муассисаи давлатии "Мактаб-интернати таҳсилоти умумии ҷумҳуриявии тамоюли варзишӣ ба номи Иброҳим Ҳасанов"

Муассисаи давлатии "Маркази таъминоти варзишӣ"

Корхонаи воҳиди давлатии "Ҳоҷагии нақлиётӣ"

Муассисаи давлатии "Ҳонаи ҷумҳуриявии методӣ"

Муассисаи давлатии "Мактаби ҷумҳуриявии махсуси намудҳои варзиши обӣ"

Муассисаи давлатии "Мактаби махсуси кӯдакону наврасон оид ба таэквон-до (ИТФ)"

Корхонаи воҳиди давлатии "Маркази ҷумҳуриявии фарҳангии ҷавонон "Ориёно"

Корхонаи воҳиди давлатии "Маркази ҷумҳуриявии иттилоот ва тамоюли ҷавонон"

Корхонаи воҳиди давлатии "Варзишгоҳи марказии ҷумҳуриявӣ"

Корхонаи воҳиди давлатии "Сайёҳӣ"

Корхонаи воҳиди давлатии "Меҳмонхонаи "Варзиш"

Корхонаи воҳиди давлатии "Клуби соҳибкорони ҷавон"

Корхонаи воҳиди давлатии "Биржаи меҳнати ҷавонон"

Корхонаҳои воҳиди давлатии марказҳои ҷавонон дар шаҳру ноҳияҳо Идораи рӯзномаи "Ҷавонони Тоҷикистон"

Ба матбаа 17.09.2012 таҳвил гардид. Чопаш 24.09.2012

ба имзо расид. Коғазии офсет. Андозаи 60x84 1/16.

Ҷузъи чопии шартӣ 8,0. Адади нашр 350 нусха.

Супориши № 243. Нархаш шартномавӣ.

Дар матбааи ҶДММ «Эр-граф» ба таъби расидааст.

734036, ш. Душанбе, кӯчаи Р.Набиев 218.